

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT

DREJTORIA E PËRGJITHSHME E ZHVILLIMIT TË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR
DREJTORIA E ZHVILLIMIT TË POLITIKAVE DHE PROGRAMEVE TË ARSIMIT
PARAUNIVERSITAR

Nr. 4049/3 Prot.

Tiranë, më 31.7.2024

Lënda: Për ndjekje dhe kompetencë

AGJENCISË SË SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR ✓
Rruga "Naim Frashëri", Nr.37
Tiranë

AGJENCISË KOMBËTARE TË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR
Rruga "Aleksandër Moisiu", përballë IKV-së
Tiranë

Në përgjigje të shkresës së Agjencisë së Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar me nr. 533 prot., datë 21.06.2024, me lëndë: "Për miratimin e programeve mësimore për arsimin bazë dhe arsimin e mesëm të orientuar me drejtim artistik" regjistruar në Ministrinë e Arsimit dhe Sportit (MAS), me nr. 4049 prot., datë 25.6.2024, bashkëlidhur gjeni për njohje dhe zbatim urdhrin nr. 367, prot., datë 18.07.2024, "Për miratimin e programeve mësimore të kurrikulës artistike, të klasave të caktuara me drejtim artistik në arsimin bazë dhe programeve mësimore të arsimit të mesëm të lartë të orientuar me drejtim artistik".

Duke ju falënderuar,

SEKRETAR I PËRGJITHSHËM

Erzen Gola

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT
AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

KURRIKULA ARTISTIKE

Programet e degës: MUZIKË

**Specialiteti: Kanto, Violë, Kontrabas, Fagot, Saxophon, Korno, Trombë, Bastuba, Fizarmonikë,
Kitarë, Flaut, Klarinetë, Oboe, Perkusion, Harpë**

Për klasat: X-XI-XII

Tiranë, 2024

I. HYRJE

Muzika, së bashku me mësimin e llojeve të tjera të artit në shkollat artistike është bërë objekt i një trajtimi të specializuar e profesional, e cila kërkon një vëmendje të posaçme edhe ndaj dokumentacionit bazë dhe përdorimit të tij në procesin konkret të edukimit artistik. Kjo e bën të domosdoshëm plotësimin e dokumenteve kryesore sikurse është edhe kurrikula artistike për trajtimin e lëndëve, ku do të përfshiheshin detyrimisht udhëzimet e nevojshme që nga përmbajtja muzikore, metodologjitë dhe vlerësimi i nxënësve në çdo nivel dhe cikël.

Në një kuadër të tillë, hartimi i kurrikulës artistike për mësuesit e degës muzikë është menduar të jetë një udhërrëfyes i përgjithshëm për të orientuar lëndët teorike, teorike praktike dhe specialitete për çdo klasë, nivel dhe cikël shkollor për të bërë të mundur unifikimin dhe orientimin e të gjitha përmbajtjeve mësimore përmes tematikave, metodologjive dhe vlerësimit në momente të veçanta të procesit mësimor.

Kështu, të gjitha lëndët që zhvillohen në degën "Muzikë" AML, do të tregojnë në mënyrë sa më konkrete e të qartë lidhjen mes pjesëve të programuara të kurrikulës; mundësinë që ato të trajtohen në mënyrë organike e si pjesë të njëra tjetrës dhe bashkëveprimin e pashmangshëm të proceseve të krijimtarisë, interpretimit muzikor dhe përjetimit emocional të artit muzikor.

II. QËLLIMI I DEGËS MUZIKË

Qëllimi kryesor i arsimit në këtë degë është zhvillimi dhe formimi muzikor dhe artistik i nxënësve për t'u perfeksionuar në veprimtari të ndryshme që lidhen me muzikën, si dhe krijimi i një personaliteti për të jetuar dhe për t'u përballuar me sfidat e ndryshme. Për të realizuar këtë, shkollat artistike, dega muzikë u krijon nxënësve:

- mundësi të përshtatshme për të nxënë, pavarësisht nga gjinia, raca, besimi;
- mundësi për të zhvilluar kompetencat profesionale të bazuara në njohuritë, shprehitë, qëndrimet dhe vlerat, të mjaftueshme për të
- mundësi për të lehtësuar përparimin drejt arsimimit të mëtejshëm dhe drejt punësimit;

- mundësi mbështetje për t'u njohur me zhvillimet artistike bashkëkohore;
- mundësi mbështetje për të zhvilluar ndjenjën e disiplinës, përqendrimit dhe punës artistike;
- mundësi mbështetje për t'u zhvilluar dhe për t'u formuar artistikisht duke i shërbyer vetes dhe komunitetit ku jetojnë, përmes pjesëmarrjes në veprimtari të ndryshme artistike;
- mundësi mbështetje për të zhvilluar frymën e tolerancës dhe të mirëbesimit nëpërmjet përvojës artistike të punës individuale dhe në grup.

III. TEMATIKAT DHE REZULTATET E TË NXËNIT PËR SPECIALITETET

▪ Kanto	▪ Oboe	▪ Korno	▪ Fizarmonikë
▪ Violë	▪ Klarinetë	▪ Trombë	▪ Perkusion
▪ Kontrabas	▪ Fagot	▪ Trombon	▪ Harpë
▪ Flaut	▪ Saxophon	▪ Kitarë	▪ Bastuba

IV. TEMATIKAT DHE REZULTATET E TË NXËNIT PËR SPECIALITETET SEKONDARE

- Instrument sekondar për pianistët - Harpë, kitarë bas, perkusion, instrument popullor
- Instrument Sekondar për instrumentistët - Piano

V. TEMATIKAT DHE REZULTATET E TË NXËNIT PËR LËNDËT TEORIKE ARTISTIKE

▪ Solfezh	▪ Orkestracion
▪ Harmoni	▪ Histori muzike
▪ Analizë muzikore e veprave	▪ Folklor muzikor

VI. TEMATIKAT DHE REZULTATET E TË NXËNIT PËR LËNDËT PRAKTIKE ARTISTIKE

- Muzikë në ansambël – Vokale, Instrumentale
- Kor
- Orkestër - Harqesh, Frymë, Simfonike
- Praktikë mësimore

VII. UDHËZIME METODIKE TË PËRGJITHSHME

Një mësues do të ketë sukses në punën e tij nëse e do shumë profesionin, ka një vesh muzikor shumë të mirë, durim dhe implementim teknikash i të qenurit një mësues profesionist.

- Inkurajon e diskuton me durim e pasion me nxënësit për të arritur rezultatet e pritshme.
- Punon sistematikisht dhe i drejton në rrugën e saktë të studimit.
- Mësuesi duhet të përqendrohet në identifikimin e nivelit të nxënësit , aftësive të tyre , duke përdorur metodat e vlerësimit e kështu përcakton rrugën e punës me gjithsecilin.
- Përfshin një repertor të pasur e të përshtatshëm për gjithsecilin në stil e periudha të ndryshme.
- Inkurajon nxënësit në përfshirjen e tyre në aktivitete koncertale.
- Aplikon teknologjinë duke përdorur burime online dhe mjete digjitale për të shtuar një dimension të ri orës së mësimi.

Qëllimi kryesor i udhëzimeve metodologjike është të krijojë një mjedis mësues- nxënës aq dinamik dhe inkurajues. Kjo përfshin një kombinim të aftësive teknike, emocionale dhe analitike që do të ndihmojë nxënësit të zhvillojnë me dashuri e pasion të qëndrueshëm artin e të kënduar

VII.1 UDHËZIME METODIKE PËR INSTRUMENTISTËT

Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga hapat e para të formimit, deri në plotësimin e mjaftueshëm të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimit. Përshkrimi i tematikave në të gjithë instrumentet muzikor shihet si një e tërë për realizimin e qëllimit kryesor të “formimit artistik të nxënësit”. Realizimi i repertorit është një komponent i rëndësishëm i programit për kontributin e lojës në instrument. Programi përmban kompleksitet i cili përbehet nga elemente si:

- *Funksionimi fizik*
- *Ndjeshmëria ritmike*
- *Ndjeshmëria muzikore*
- *Aftësitë emocionale*
- *Temperamenti*
- *Kujtesa muzikore*
- *Vullneti dhe karakteri*
- *Aftësi performuese në skenë*

Zbërthimi i këtyre kompleksiteteve krijon kushte që nxënësi të ndërtojë dhe zbatojë njohuritë dhe vlerat në funksion të kompetencave artistike. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimit më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin.

Në lidhje me zbatimin praktik të programit artistik, është i nevojshëm ndërgjegjësimi i nxënësit me kuptimin e tij, rëndësinë që ka secila pjesë në formimin sistematik të nxënësit dhe mundësitë që krijojnë ato për avancimin e tij gradual. Kështu, ushtrimet, etydet dhe pjesët e tjera artistike të

programit duhet t'u përgjigjen grupmoshave të ndryshme dhe, nga ana tjetër, t'u japin mundësi individëve më të përparuar të ecin lirshëm e pa sforcime.

Përzgjedhja e veprave duhet bërë me kujdes përpos përgatitjes, talentit dhe ecurisë së secilit nxënës. Duhet këmbëngulur në kultivimin e shijeve të sakta të lojës. Pas studimit të ngadaltë, nxënësi duhet nxitur për të luajtur (manovruar) më shpejt me materialet, por gjithnjë pa e tepruar dhe nën kontrollin e mësuesit, me perspektivën drejt vetëkontrollit.

Nxënësi duhet të ndërgjegjësohet e të perceptojë me siguri të lartë atë çfarë ai prodhon, si dhe të nxitet për të performuar në skenë.

Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partit. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme në formimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen.

Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të tij (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).

Mësuesi duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike) por të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.

VII.2 UDHËZIME METODIKE PËR LËNDËT TEORIKE DHE TEORIKE – PRAKTIKE

Udhëzimet dhe metodat didaktike janë të domosdoshme të ndërthurën me njëra tjetrën gjatë gjithë orës së mësimit, në përputhje me nivelin e dijeve, objektivat e lëndës, por edhe në funksion të risive të reja që mund të përdoren nga mësimdhënësit dhe nxënësit. Disa metoda përmendim:

- Metoda e shpjegimit;
- Metoda e bisedës;
- Metoda e leximit dhe punës me tekst;
- Metoda e punës me kompjuter për veprat kryesore;
- Metoda e të mësuarit dhe të nxënimit ndërveprues;
- Metoda e diskutimit të lirë dhe debatit.

Për disa lëndë të tjera si Folklori, Solfezhi, Harmonia, Analiza e formës, Muzika e dhomës, Orkestra, Edukimi koral, Dirigjimi etj., metodologjia është specifike dhe bazohet në përmbajtjet mësimore (pjesë për dëgjim apo interpretim) që përzgjedh mësuesi në klasë. P.sh : Për të arritur një nivel të lartë edhe për një interpretim të saktë nxënësi duhet të deshifrojë veprën si nga ana teknike ashtu edhe muzikale.

Një moment tjetër është dëgjimi i literaturës muzikore e cila nuk duhet të mungojë në klasë. Dëgjimi i literaturës muzikore zhvillohet duke veçuar pjesët më të vështira teknike dhe duke i analizuar me mënyra dhe forma të ndryshme studimi .

Çdo mësimdhënës është i lirë të përzgjedhë nga metoda të ndryshme, për ta bërë sa më efikase procesin mësimor në klasë.

VIII. UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në shkollat artistike dega “Muzikë” AML, është procesi gjatë të cilit mblidhen të dhëna dhe gjykohet, mbi bazë të kriterëve të caktuar, për të matur dhe për të vlerësuar të gjitha aspektet e procesit *të njohurive, aftësive dhe qëndrimeve* ndaj muzikës por edhe *interpretimit/performancës artistik*. Qëllimi kryesor i vlerësimit në degën “Muzikë” është:

- të sigurojë informacion të plotë për arritjet e nxënësit në formimin teorik muzikor, teoriko – praktik dhe të specialitetit;
- të sigurojë informacion për shkallën e realizimit të rezultateve të pritshme të të mësuarit në kulturën artistike;
- të motivojë nxënësit për arritje më të larta.

Për të realizuar qëllimin e tij vlerësimi duhet të jetë: *i drejtë/i paanshëm/i ndershëm, i plotë/objektiv*. **Paanshmëria/ndershmëria** e vlerësimit garantohet nga përdorimi i kriterëve të unifikuara për vlerësimin e nxënësit. Është detyrë e shkollës dhe e mësuesit që të garantojë kushtet e përshtatshme dhe motivuese të të mësuarit, duke e trajtuar procesin e vlerësimit si pjesë e procesit të të mësuarit dhe të mësimdhënies. Për këtë arsye, mësuesi duhet të planifikojë dhe të ndërtojë situata të mësuarit që u japin mundësi nxënësve të realizojnë njohuritë e kurrikulës artistike në fushën e formimit muzikor - artistik si dhe t'u japë atyre mundësinë për të demonstruar shkallën e arritjes së këtyre njohurive dhe aftësive.

Vlerësimi në muzikë shpreh kritere të njësuara artistike për:

- vlerësimin e njohurive teoriko-muzikore
- krijimin e shprehive teknike;
- zotërimin e elementeve teknike sipas specialiteteve përkatëse;
- zhvillimin e potencialit interpretativ muzikor - artistik.

Mësuesi, në përputhje me parimet themelore dhe kriteret e vlerësimit, siguron kriteret e vlerësimit, të cilët përcaktohen si të domosdoshëm për të gjykuar në lidhje me njohuritë apo performancën muzikore të nxënësve.

LËNDËT E SPECIALITETIT

- Klasa 10 -12 programi mësimor do të realizohet në dy periudha shtator - janar dhe shkurt - qershor.
- Vlerësimi kryhet me notë nga mësuesi i specialitetit, në bashkëpunim edhe me komisionin përmes kontrolleve teknike dhe saxhove.
- Çdo specialitet duhet të realizojë përgjatë çdo periudhe 2 kontrolle teknike, d.m.th 4 kontrolle teknike në vit.

- Çdo specialitet duhet të realizojë përgjatë çdo periudhe 1 saxho, d.m.th 2 saxho në vit.
- Nxënësit që fillojnë për herë të parë specialitetin në klasë të dhjetë (10) NUK zhvillojnë saxho dhe kontroll teknik në periudhën e parë (I). Vlerësimi në këto klasa do të jetë i vazhdueshëm nga mësuesi i specialitetit.
- Në fund të periudhës së (II) nxënësi zhvillon provimin përfundimtar (saxho) .

Shënim: Vlerësimi i nxënësve kryhet nga një komision, i cili përbëhet nga mësues të të njëjtit ekip lëndor. Vlerësimi i nxënësve në kontrolle teknike dhe saxho bëhet nga komisioni ku është i përfshirë dhe mësuesi i lëndës, i cili ka të drejtën e një note. Nxënësit që do të zhvillojnë lëndët me zgjedhje dhe lëndët sekondare nuk zhvillojnë kontrolle teknike, por vetëm saxho. ***Në rast se nxënësi ka kontestim note, ngrihet një komision tjetër vlerësues .***

Në provimin përfundimtar të specialitetit (saxho) dhe provimit të formimit teorik praktik nxënësit e klasës së XII-të, vlerësohen nga komisioni përzgjedhës i IA-së.

Disa kriterë matëse që ky komision duhet të mbajë parasysh janë:

- realizimin e veprës që luan ose këndon;
- memorie artistike gjatë interpretimit;
- pastërtia intonative e ritmike;
- stilistika dhe muzikaliteti gjatë ekzekutimit të veprave;
- impostim e lirshmëri të aparatit vokal, trupit me instrumentin apo përvetësimin të teknikës së frymëmarrjes.

LËNDËT TEORIKE: Historia e Muzikës, Analiza e formës, Harmonia. Vlerësimi kryhet në dy periudha: shtator - janar dhe shkurt - qershor.

LËNDËT TEORIKE – PRAKTIKE: Muzika e dhomës, Orkestra, Kor, Performanca artistike. Vlerësimi kryhet në dy periudha: shtator - janar dhe shkurt - qershor. **Shënim:** Vlerësimi i nxënësve kryhet me notë nga mësuesi dhe me saxho. Këto lëndë nuk zhvillojnë Kontrolle Teknike , por vetëm dy saxho në vit.

Dega: Muzikë

Lëndët: Solfezh fillestar

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Akordet	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - njeh ç'është muzika, ç'është pentagrami dhe çelësi i solit; - njeh notat në vija dhe fusha sipër dhe poshtë pentagramit; - identifikon çelësin e basit, notat në çelësin e basit;
Shkallët maxhore e minore	<ul style="list-style-type: none"> - identifikon tonin dhe ½ tonin, shenjat e shartimit; - identifikon çelësin e përbashkët të IB (do-së); - njeh shkallën Do+ në 3 forma, natyral, melodik, ritmik; - identifikon shkallën La- në 3 forma, natyral, melodik, ritmik; - identifikon shkallën Sol+ në 3 forma, natyral, melodik, ritmik; - ndërton shkallën Mi- në 3 forma, natyral, melodik, ritmik; - identifikon shkallën Fa+ dhe Re- në 3 forma; - ndërton shkallën Re+ dhe Si- me 3 forma; - ndërton shkallën Sib+ dhe Sol- në 3 forma;
Intervalet	<ul style="list-style-type: none"> - njeh shenjat e ngjyrimit; - identifikon shenjat dinamike; - krijon shenjat e shkurtimit;

Shenjat e ngjyrimit dhe shartimit	<ul style="list-style-type: none"> - njeh intervalet e thjeshta, karakteristikat e tyre, prima. Intervalin sekonds në 4 lloje; - identifikon intervalin e tercës në 4 lloje; - njeh intervalin e kuartës, llojet e tij; - ndërton intervalin e kuintës; - identifikon intervalin e sekstës; - njeh intervalin e oktavës; - identifikon Stakato, stakatisimo; - identifikon emrat e gradëve të shkallës dhe karakteristikat e tyre; - njeh përgatitjen teorike-praktike të lëndës;
Metri-masa	<ul style="list-style-type: none"> - njeh kohën 4/4, notën e plotë dhe pushimin; - identifikon masën-përkufizimin teorik-praktik; - njeh kohën 2/4, notën gjysëm dhe pushimin; - njeh kohën/metrin $\frac{3}{4}$; - identifikon kohën $\frac{1}{4}$ dhe pushimin; - identifikon notën 1/8 dhe pushimin 1/8; - identifikon notën 1/16 dhe pushimin 1/16; - njeh pikën, lidhjen e vlerës dhe lidhjen shprehëse.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Përsëritje e njohurive të mëparshme	Nxënësi:

	<ul style="list-style-type: none"> - Rikujton njohuritë e lëndës së vitit të kaluar;
Kromatizm	<ul style="list-style-type: none"> - njeh rrethin e kuintave; - identifikon shkallën La+ dhe Fa#- në 3 forma; - njeh shkallën Mi+ dhe Do- në 3 forma; - ndërton shkallën Si+, Sol#- në 3 forma; - njeh shkallën Reb+, Sib- në 3 forma; - njeh shkallën Fa#+, Re#- në 3 forma; - identifikon shkallën Solb+, Mib- në 3 forma; - identifikon shkallën Do#+, La#- në 3 forma; - ndërton shkallën Dob+, Lab- në 3 forma;
Akordet	<ul style="list-style-type: none"> - njeh Akordin, kuitakordin dhe llojet e tij; - njeh Sektakordin dhe llojet e tij; - njeh Kuartsektakordin dhe llojet e tij; - njeh modet popullore.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Ritmika	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njeh grupet e çrregullta; - identifikon shenjat e zburimit;
Transporti muzikor	<ul style="list-style-type: none"> - njeh transportin muzikor; - identifikon transportin me anën e semitonit kromatik;

	<ul style="list-style-type: none"> - shkruan transport me anën e intervalit; - krijon transport me anën e çelësave;
Sistemi i përgjithshëm i çelësave	<ul style="list-style-type: none"> - njeh çelësin e do-së; - njeh çelësin e sopranit; - identifikon çelësin e mexosopranit; - njeh çelësin e altit; - ndërton ushtrime me çelësin e tenorit; - njeh çelësin e baritonit;
Enharmonizimi	<ul style="list-style-type: none"> - njeh tingujt enharmonik; - identifikon intervalet enharmonik; - ndërton akorde enharmonike; - ndërton tonalitete enharmonike; - njeh shkallën kromatike + ; - njeh shkallën kromatike -;
Modulacioni	<ul style="list-style-type: none"> - njihet me rregullat e modulacionin e gradës së parë.
Diktme	<p><i>diktim melodik me 1 dhe 2 zëra;</i></p> <p><i>diktim ritmik.</i></p>

UDHËZIME METODOLOGJIKE

- Gjatë procesit mësimor në lëndën solfezh, mësuesi në çdo orë duhet të bëjë dëgjime melodike për të zhvilluar veshin melodik. Duhet të japë ushtrime leximi dhe këndimi.

- Të punojë ushtrime jashtë tekstit për të përforcuar njohuritë e marra.
- Të zhvillojë diktate melodike e ritmike.
- Të punojë veçmas figura ritmike.
- Të realizojë diktate melodike e ritmike me shkallë të ndryshme vështirësie.
- Të bëjë kujdes në drejtim të aspektit të dëgjimeve në funksion ku të intonohen;
- Të punojë për të rritur nivelin e njohurive, për të formuar kulturën e lëndës si dhe anën funksionale të saj.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh çelësat muzikore;
- lexon ushtrime me figurat ritmike të mësuara.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh çelësat muzikor dhe lexon ushtrime me to;
- njeh figura të ndryshme ritmike dhe me kombinime kohësh e vlerash;
- lexon ushtrime me figurat ritmike të mësuara;
- lexon ushtrime me çelësa të ndryshëm;
- realizon pjesërisht diktatet melodike e ritmike;
- njeh transportin muzikor.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh dhe lexon ushtrime me çelësa të ndryshëm;
- këndon ushtrime melodike në çelësa të ndryshëm;
- lexon ushtrime *a prima vista*;
- realizon diktate ritmike, melodike me 1-2 zëra;
- realizon transportin muzikor në tri mënyra.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

- Pozzoli numër 3, ushtrime leximi dhe këndimi.
- Lladuhin: 1000 dikttime melodike.
- Noel Gallon dikttime melodike me 1-2 zëra.

Dega: Muzikë

Lëndët: Harmoni

Klasa: 11-12

Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Harmonia si mjet i rëndësishëm shprehës dhe shkenca e harmonisë ▪ Kuintakordi kryesor dhe vendosja e tij në formacionin koral 4-zanor ▪ Vendosja e akordit në pozicion të ngushtë dhe të gjerë. Spostimi i kuintakordi ▪ Tonaliteti dhe funksionet kryesore tonika, subdominanta dominanta dhe logjika e zhvillimit harmonik ▪ Lidhja e kuintakorëve kryesore ,lidhja harmonike, lidhja melodike ▪ Harmonizimi i basit, harmonizimi i melodisë me përdorimin i tri funksioneve kryesore kapërcimi i tercave	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërton kuintakordet kryesore në një shkallë të maxhore ose minore harmonik; - ndërton në formacion koral 4 zanor dhe i vendos në klavir tre funksionet kryesorë, Tonikë, Subdominantë dhe Dominantë; - vendos akordet kryesore në pozicion të ngushtë dhe të gjerë; - ndërton lidhje harmonike dhe lidhje melodike ndërmjet tre funksioneve kryesore; - harmonizon një bas të dhënë ose një melodi me tre funksionet kryesore në klavir; - analizon nga vepra të ndryshme të cilat ndërtohen me akordet kryesore të një shkalle muzikore;
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Përmbysjet e akordeve kryesore ▪ Kadencat: Kuartseksakordi i kadencës	<ul style="list-style-type: none"> - kupton ç'farë është kadence në muzikë dhe llojet e tyre; - ndërton kuartseksakordin i kadencës K64 gjatë shembujve të dhënë;

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sekstakordet e funksioneve kryesore ▪ Kuartseksakordet kalues dhe ndihmës ▪ Septakordi i dominantës dhe përmbysjet dhe zgjidhjet e tij 	<ul style="list-style-type: none"> - ndërton dhe lidh harmonikisht sekstakordet A6 e tre funksioneve kryesore; - harmonizon një bas të dhënë ose një melodi me përmbysjet e tre funksioneve kryesorë në klavir; - analizon nga vepra të ndryshme të cilat ndërtohen me seksakordet e akordeve kryesore të një shkalle muzikore; - ndërton dhe lidh harmonikisht kuartseksakordet A64 e tre funksioneve kryesore duke evidentuar kush janë A64 kalues dhe A64 ndihmës dhe mënyra e përdorimit të tyre; - harmonizon një bas të dhënë ose një melodi me përmbysjet e tre funksioneve kryesorë në klavir, duke përdorur dhe A64 kalues dhe ndihmës; - ndërton Dominant septakordi D7 dhe kush janë përmbysjet dhe zgjidhjet e tij në Tonikë;
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sistemi i plotë funksional i tonalitetit maxhor dhe minor (harmonik) ▪ Akordet sekondare ▪ Kuintakordi dhe seksakordi i gradit të dytë ▪ Septakordi i gradit të dytë dhe përmbysjet e tij ▪ Kuintakordi i gradit të gjashtë ▪ Kadenca e ndërprerë 	<ul style="list-style-type: none"> - kupton sistemin e plotë funksional të një tonaliteti, kush janë të gjithë akordet e një shkalle maxhore ose minore dhe roli i tyre në harmonizimin e ushtrimeve ose veprave muzikore; - ndërton akordin e gradit të dytë II , II 6 dhe II 7 me të gjitha përmbysjet bashkë me zgjidhjet gjatë ndërtimit muzikor; - ndërton akordin e gradit të gjashtë VI , roli dhe zgjidhjet e tij gjatë ndërtimit muzikor.

Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sistemi i plotë funksional i tonalitetit maxhor dhe minor (harmonik) ▪ Kuintakordi i gradit të tretë. Kuintakordi dhe sekstakordi i gradit të shtatë. Septakordi i gradit të shtatë dhe përmbysjet e tij ▪ Nonakordi i dominantes ▪ Dominanta me sekstë ▪ Tonaliteti minor natyral, kthesa frigjane ▪ Sekuenca tonale diatonike ▪ Tingujt joakordikë kalues, ndihmës, përshpejtues dhe vonues 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kupton sistemin e plotë funksional të një tonaliteti , kush janë të gjithë akordet e një shkalle maxhore ose minore dhe roli i tyre në harmonizimin e ushtrimeve ose veprave muzikore; - ndërton akordin e gradit të tretë III , roli dhe zgjidhjet e tij gjatë ndërtimit muzikor; - ndërton akordin e gradit të shtatë VII ose VII7 me të gjitha përmbysjet bashkë me zgjidhjet gjatë ndërtimit muzikor; - ndërton dominant nonakordin D9 dhe zgjidhjet e tij në Tonikë; - ndërton dominantën me sekstë D6 dhe zgjidhjet e tij në Tonikë; - ndërton akordet tipike që karakterizojnë minorin natyral , kthesën frigjane dhe skemat e harmonizimit të saj; - kupton , analizon dhe harmonizon shembuj me sekuenca tonale diatonike; - kupton dhe analizon kush janë tingujt joakordik;
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tipat e marrëdhënieve tonale - sistemi kromatik ▪ Dubëldominanta në kadencë dhe në brendësi të ndërtimit muzikor ▪ Sekuencat kromatike. Mënyra e realizimit të tyre. ▪ Modulacioni dhe llojet e tij 	<ul style="list-style-type: none"> - kupton ndërtimin e sistemit kromatik dhe akordet që ndërtohen mbi këtë sistem; - ndërton akordin e dubël dominantës me të gjitha përmbysjet bashkë me zgjidhjet gjatë ndërtimit muzikor ose kadencë; - kupton dhe analizon shembuj me sekuenca kromatike;

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modulacioni në tonalitetet e afërta të grupit subdominant (S) ▪ Modulacioni në tonalitetet e afërta të grupit dominant (D) 	<ul style="list-style-type: none"> - kupton dhe ndërton modulacione në tonalitetet e afërta;
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Harmonizimi modal: ▪ Veçoritë e harmonizimit në modet e muzikës popullore shqiptare. ▪ Veçoritë e harmonizimit sinfoxhaz. ▪ Veçoritë e harmonizimit në muzikën pop, rock etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - kupton dhe analizon shembuj me mode diatonik ose kromatik; - kupton dhe analizon kush janë elementët kryesorë të harmonisë në muzikën sinfoxhaz; - kupton dhe analizon kush janë elementët kryesorë të harmonisë në muzikën pop , rock etj.

Shënim: Duhet patur kujdes që gjatë klasës së 11, që temat mësimore të zhvillohen në mënyrë më të zgjeruar, duke u thelluar në ndërtimin e lidhjeve të tre funksioneve kryesore, pasi këta nxënës fillojnë teorinë e solfezhit në klasë të 10-të.

Temat që i takojnë pjesës së dytë të përmbajtjes lëndore në klasën e 12-të të jenë më pak të reduktuara për këtë kategori nxënësish.

UDHËZIME METODOLOGJIKE:

Gjatë procesit mësimor në lëndën harmoni mësuesi duhet të japë vazhdimisht në çdo orë mësimore ndërtimin dhe lidhjen e akordeve që ka tema, shembuj të harmonizuar dhe detyra me skema ose ushtrime me melodi ose bas të dhënë, sipas tematikës së mësipërme e cila duhet të ndiqet dhe të korrigjohet nga mësuesi me rigorozitet gjatë praktikës mësimore e cila zhvillohet në grupe të veçanta .

Mësuesi i lëndës harmoni merr nga traktate harmonie të autorëve të ndryshëm , pjesë nga vepra të repertorit klasik ose përgatit ushtrime të zgjidhura në formacion 4 zanor duke paraqitur tek nxënësi vetëm 2 ose 3 zëra, duke i lënë nxënësit të plotësojnë zërat që mungojnë . Për disa tema nxënësit e kësaj grupmoshe thjeshtë analizojnë dhe kuptojnë nga ushtrimet dhe shembuj të zgjidhur ose pjesë nga literatura botërore të cilat paraqesin zhvillimin harmonik nga kompozitorët klasik botëror dhe shqiptar. Gjatë gjithë vitit shkollor jepen ushtrime dhe analiza harmonike në mënyrë që nxënësi të mos krijojë ndërprerje të mendimit formues artistik që lidhet me lëndën harmoni.

Mësuesi i lëndës harmoni duhet të njohë, të drejtojë e të nxisë veprimtarinë krijuese dhe realizuese të nxënësit, kërkohet përgatitje dhe përgjegjësi maksimale për zbatimin me sukses të programit. Ai duhet të njohë mirë përmbajtjen e programit, si dhe të jetë vazhdimisht i interesuar për të kualifikuar veten në mënyrë individuale, të krijojë një bazë të fuqishme materiale për ti paraprirë zhvillimit normal të orëve të mësimit, të transmetojë qartë përmbajtjen e temës për detyrën e re të nxënësi. Nxënësve u krijohet mundësia për të njohur e studiuar harmoninë korale, lidhjen e akordeve dhe të jetë i aftë për të hedhur në klavir detyrat dhe për të analizuar vepra të ndryshme të cilat jepen në mënyrë progresive gjatë dy viteve që zhvillohet lënda . Detyrat ose shembujt muzikor vazhdimisht duhet të luhen në piano ose të këndohen si ushtrime korale nga nxënësit .

Gjithashtu nxënësi duhet të orientohet të frekuentojë koncerte artistike me tematikë muzikën serioze dhe të zhvillojë një mendim kritik për rolin e harmonisë në këto vepra.

Në fund të lëndës nxënësi duhet të jetë i qartë për procesin e harmonizimit si zhvillohet ai dhe kush janë kriteret për një harmonizim sa më të saktë të një melodie muzikore .

Për ata nxënës të cilët shfaqin prirje dhe kanë interes për shkrimin digjital me programe të shkrimit muzikor disa detyra sidomos gjatë klasës së 12, mësuesi mund ti orientojë këta nxënës drejtë këtyre programeve sipas njohurisë që ka vetë, por gjithmonë pasi nxënësi ka një ecuri shumë të mirë dhe të qëndrueshme gjatë 2 viteve .

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Për vlerësimin e nxënësit duhet puna e semestrit gjatë së cilit nxënësi ka punuar çdo javë ushtrimet, skemat dhe analizat e dhëna për detyrë shtëpie dhe një test i cili bëhet çdo fund kapitulli me tematikë përmbledhëse, e cila pasqyrohet me një harmonizim basi dhe melodie nga nxënësi gjatë 45 minutave në klasë .

Duhet patur kujdes gjatë klasës se XI që temat mësimore të zhvillohen në mënyrë të zgjeruar dhe duke u thelluar më shumë në ndërtimin dhe lidhjen e tre funksioneve kryesore, sidomos për nxënësit që fillojnë teorinë e Solfezhit në klasën e X.

Gjithashtu temat që i takojnë pjesës së dytë në klasën e XII të jenë pak më të reduktuara për këtë grup nxënësish.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- ndërton kuintakordet bazë dhe i hedh në formacion 4 zanor ;
- harmonizon ushtrimet e dhëna por nuk i zgjidh saktë ato ;
- analizon me gabime skemat harmonike në veprat muzikore nga autorë të ndryshëm.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- ndërton kuintakordet bazë dhe përmbysjet e tyre dhe i hedh në formacion 4 zanor ;
- harmonizon ushtrimet e dhëna me disa gabime të vogla;
- analizon me disa gabime skemat harmonike në veprat muzikore nga autorë të ndryshëm.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- ndërton kuintakordet bazë dhe sekondar , përmbysjet e tyre dhe septakordet dhe i hedh në formacion 4 zanor;
- harmonizon ushtrimet e dhëna saktë dhe luan skemat ose ushtrimet në piano;
- analizon saktë skemat harmonike në veprat muzikore nga autorë të ndryshëm.

Materiale dhe burime mësimore:

Teksti Harmonia për shkollat e mesme Vath Cangu ose Sander Cefa dhe literaturë nga kompozitorë klasik ose shqiptar .

Për plotësimin e informacionit teorik didaktik mund të përdoren dhe traktate harmonie nga vendet e tjera të europës dhe botës të cilat janë në përputhje me këtë program dhe grup moshë.

Dega: Muzikë

Lëndët: Analizë e veprave muzikore.

Klasa: 11-12

Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>1. Objekti i lëndës:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konceptet formë muzikore, stil, gjini. <p>Elementet kryesore të muzikës:</p> <ul style="list-style-type: none"> - melodia, - harmonia, - ritmi. <p>Funksionet e pjesëve në formën muzikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hyrja, - tema, - pjesa lidhëse, - pjesa e mesit, - repriza, - koda <p>parti lidhës (pjesa lidhës)</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njih rolën e analizës së veprës; - kupton kush janë konceptet bazë të formës; - njih elementet kryesore të muzikës; - tregon funksionet e pjesëve në formën muzikore; - shpjegon qartë për secilin funksion dhe rolin që kanë në një vepër; - kupton logjikën e zhvillimit të formave muzikore.
<p>2. Periudha:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fjalia,	<ul style="list-style-type: none"> - njih përcaktimin e periudhës; - dallon veçoritë e periudhës;

<ul style="list-style-type: none"> - motivi, - fraza, - llojet e ndryshme të periudhave; - periudha si formë më vete. 	<ul style="list-style-type: none"> - tregon raportet melodike-tematike; - shpjegon pjesët më të vogla si fraza dhe motivi; - njeh llojet e periudhave;
<p>3. Forma dypjesëshe e thjeshtë</p> <p>Sinjalet e para të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Midisit - Reprizës 	<ul style="list-style-type: none"> - njeh përcaktimin e formës dypjesëshe; - tregon veçoritë e kësaj forme; - njeh llojet e formës dypjesëshe;
<p>4. Forma trepjesëshe e thjeshtë</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pjesa parë (ekspozimi) - Midisi - Repriza - Llojet e midisit në trepjesëshin e thjeshtë. 	<ul style="list-style-type: none"> - njeh përcaktimin e formës trepjesëshe; - tregon veçoritë e kësaj forme; - njeh llojet e formës trepjesëshe.
<p>5. Forma trepjesëshe e përbërë</p> <ul style="list-style-type: none"> - Llojet e trepjesëshe të përbërë - Midisi episod dhe trio 	<ul style="list-style-type: none"> - njeh përcaktimin e formës tripjesëshe të përbërë; - tregon veçoritë e kësaj forme; - njeh llojet e formës trepjesëshe të përbërë;
<p>6. Forma rondosë</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plani i përgjithshëm - Pjesët përbërëse të formës rondo - Refreni - Episodi 	<ul style="list-style-type: none"> - njeh përcaktimin e rondosë; - dallon veçoritë e kësaj forme; - shpjegon zhvillimin e rondosë si formë muzikore;

<p>7. Tema me variacione.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Variacionet me bass ostinato - Variacionet zbukuruese - Variacionet e lira - Variacionet e tjera 	<ul style="list-style-type: none"> - tregon planin e përgjithshëm të temës me variacione; - njeh mënyrat kryesore të variacionit; - njeh llojet e ndryshme të variacioneve.
<p>Tematikat klasa 12</p>	<p>Rezultatet e të nxënit</p>
<p>1. Forma e sonatës</p> <p>Pjesët përbërëse të sonatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hyrja, - ekspozicioni, - përpunimi, - repriza, - koda. - llojet e ndryshme të sonatës - sonata pa përpunim - sonata me episod në vend të përpunimit 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tregon formën e sonatës si forma më e përkryer muzikore; - arrin të zbulojë dhe analizojë pjesët përbërëse të sonatës; - dallon llojet e formës së sonatës;
<p>2. Rondo – sonata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tregon planin e rondo – sonatës; - njeh pjesët përbërëse të saj; - arrin të kuptoj ndërthurjen e dy formave muzikore rondo dhe sonatë;

<p>3.Format klasike</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suita e vjetër - Suita e re 	<ul style="list-style-type: none"> - njeh formën e suitës; - njeh zhvillimin e kësaj forme; - dallon llojet e ndryshme të suitave;
<p>5. Cikli sonato – sinfonike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sonata, - simfonia, - koha e parë e koncertit, - muzika e dhomës 	<ul style="list-style-type: none"> - dallon llojet e ndryshme të suitave; - njeh ciklin sonato simfonik; - dallon dhe analizon me përpikmëri kohën e parë të sonatës, simfonisë dhe koncertit - njeh nga afër dhe analizon veprat e muzikës së dhomës;
<p>6. Format e lira njëkohëshe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fantazia; - balada; - rapsodia; - poema sinfonike 	<ul style="list-style-type: none"> - përvetëson formën në të cilën ndërtohen veprat njëkohëshe; - përcakton formën e ndërtimit të veprave njëkohëshe;
<p>7. Format muzikore në gjinitë e mëdha vokale dhe muzikore skenike</p> <ul style="list-style-type: none"> - Njohuri të përgjithshme mbi operën dhe dramaturgjinë e saj. - Format vokale në opera: - Aria, 	<ul style="list-style-type: none"> - njeh ndërtimin e veprave të mëdha vokale; - tregon pjesët përbërëse të gjinisë së operës; - arrin të analizoj formën e ndërtimit të pjesëve përbërëse të operës.

- Recitativi,
- Ansamblet,
- Kori,
- Baleti

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Metodat didaktike janë të domosdoshme të ndërthurën me njëra tjetrën gjatë gjithë orës së mësimit, në përputhje me nivelin e dijeve, objektivat e lëndës, por edhe në funksion të teknologjive të reja që mund të përdoren nga mësuesit dhe nxënësit. Disa metoda përmendim:

- metoda e shpjegimit;
- metoda e bisedës;
- metoda e analizës së veprave nëpërmjet partitura të ndryshme;
- metoda e të mësuarit dhe të nxënimit ndërveprues;
- metoda e diskutimit të lirë dhe debatit.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- dallon shumë mirë formën muzikore;
- përcakton saktë karakteristikat e formës dhe veprës që ka analizë;
- tregon teorinë e formave muzikore në orën e leksionit me anë të testimeve me shkrim e gojë;
- shpjegon saktë analizat e veprave të ndryshme në orën e praktikës që shoqëron çdo temë të re në lëndën e analizës.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- dallon mirë formën muzikore gjatë analizës;
- përcakton karakteristikat e veprave muzikore;
- është relativisht korrekt me programin mësimor;
- njëh në mënyrë të përgjithshme teorinë e analizës.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- arrin të përcaktojë, me ndihmën e mësuesit, karakteristikat e veprave muzikore;
- arrin të njohë me vështirësi format muzikore;
- nuk tregon saktë teorinë e analizës;
- nuk është i qartë në praktikat e analizës.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

- Teksti shkollor;
- laptop;
- videoprojektor;
- dëgjim audio (bluetooth speaker audio);
- shembuj të ndryshëm partiturash.

Dega: Muzikë

Lënda: Orkestracion

Klasa: 12

Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Llojet e orkestrave	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - kupton rolin e orkestracionit në muzikë; - njeh orkestrën e harqeve, orkestrën e vogël simfonike dhe orkestrën e madhe simfonike; - njeh partiturën e orkestrës dhe vendosjen e instrumenteve në partiturë; - njeh instrumentet me transport; - transkripton fraza të shkurtra muzikore për instrumentet me transport; - njeh çelësat që përdoren për çdo instrument të orkestrës; - transkripton melodi të thjeshta në çelësat e solit, basit, altit dhe të tenorit;
Grupi i harqeve	<ul style="list-style-type: none"> - njeh instrumentet me hark: violinë, violë, violonçel dhe kontrabas; - kupton se si janë të ndërtuara instrumentet me hark; - njeh akordimin, regjistrin, lojën muzikore, mundësitë, kufizimet dhe teknikat ekzekutive të harqeve;

	<ul style="list-style-type: none"> - kupton rolin kryesor të harqeve në orkestër; - transkripton melodi të thjeshta për instrumentet me hark;
Mënyrat e orkestrimit në orkestrën e harqeve	<ul style="list-style-type: none"> - njih mënyrat e bashkimeve në meloditë e harqeve dhe rolin në orkestër; - njih mënyrat e bashkimeve në harmonitë e harqeve dhe rolin në orkestër; - transkripton për orkestër harqesh një pjesë të shkurtër pianistike;
Grupi i instrumenteve frymore dhe të drunjta	<ul style="list-style-type: none"> - njih instrumentet frymore të drunjta: flaut, piccolo, oboe, korno angleze, llojet e klarinetave, fagot dhe kontrafagot; - kupton se si janë të ndërtuara instrumentet frymore të drunjta; - njih akordimin, regjistrin, lojën muzikore, mundësitë, kufizimet dhe teknikat ekzekutive të instrumenteve frymore të drunjta; - kupton rolin e instrumenteve frymore të drunjta në orkestër; - transkripton melodi të thjeshta për instrumentet frymore të drunjta;
Bashkimi i grupeve	<ul style="list-style-type: none"> - njih mënyrat e bashkimeve në melodi të instrumenteve frymore të drunjta; - njih mënyrat e bashkimeve në harmoni të instrumenteve frymore të drunjta; - transkripton për një formacion me instrumente të drunjta një pjesë të shkurtër pianistike; - njih orkestrimin për grupin e harqeve dhe atë të instrumenteve frymore

	<ul style="list-style-type: none"> - të drunjta, që të luajnë në grup: melodi, akorde dhe plane harmonike të ndryshme; - transkripton melodi të thjeshta për harqe dhe instrumente frymore të drunjta, duke i grupuar në forma dhe pozicione të ndryshme;
Grupi i tunxhit	<ul style="list-style-type: none"> - njeh instrumentet frymore të tunxhit: korno, trombë, trombon, tuba; - kupton se si janë të ndërtuara instrumentet frymore të tunxhit; - njeh akordimin, regjistrin, lojën muzikore, mundësitë, kufizimet dhe teknikat ekzekutive të instrumenteve frymore të tunxhit; - kupton rolin e instrumenteve frymore të tunxhit në orkestër; - transkripton melodi të thjeshta për instrumentet frymore të tunxhit;
Bashkimi i grupeve	<ul style="list-style-type: none"> - njeh mënyrat e bashkimeve në melodi të instrumenteve frymore të tunxhit; - njeh mënyrat e bashkimeve në harmoni të instrumenteve frymore të tunxhit; - transkripton për një formacion me instrumente frymore të tunxhit një pjesë të shkurtër pianistike; - njeh orkestrimin për grupin e instrumenteve frymore të tunxhit dhe grupeve të tjera, që të luajnë në grup: melodi, akorde dhe plane harmonike të ndryshme;
Grupi i instrumenteve me goditje (perkusion), pickim dhe tastierë	<ul style="list-style-type: none"> - njeh si janë të ndërtuara instrumentet me goditje, pickim dhe tastierë të akordueshme dhe të pa-akordueshme: timpanët, kampaneli, ksilofoni, çelesta,

	<p>harpa, piano dhe vibrafoni;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kupton se si janë të ndërtuara instrumentet me goditje, pickim dhe tastierë të akordueshme: timpanët, kampaneli, ksilofoni, çelesta, harpa, piano dhe vibrafoni; - kupton se si janë të ndërtuara instrumentet me goditje, pickim dhe tastierë të pa-akordueshme: triangolo, kastanjetat, tamburo, dajrja, pjatat, gran-kasa dhe tam-tami; - njih akordimin, regjistrin, lojën muzikore, mundësitë, kufizimet dhe teknikat ekzekutive të instrumenteve me goditje, pickim dhe tastierë; - kupton rolin e instrumenteve me goditje, pickim dhe tastierë në orkestër; - njih shkrimin muzikor të instrumenteve me goditje, pickim dhe tastierë; - transkripton melodi dhe ritme të thjeshta për instrumentet me goditje, pickim dhe tastierë;
Baraspeshimi i forcës së tingullit dhe bashkimi i të gjitha grupeve orkestrale	<ul style="list-style-type: none"> - kupton çfarë do të thotë baraspeshim i forcës së tingullit; - njih bashkimin e timbrit të grupeve orkestrale (tutti);
Disa veçori të materialit muzikor në veprat orkestrale	<ul style="list-style-type: none"> - njih llojet e dyfishimeve; - njih gërshetimin e zërave dhe të linjave; - njih ndryshimin e timbreve dhe pasimet;

- njeh elementët kryesorë tëthurjes orkestrale: planet melodike, planet harmonike dhe pedalet orkestrale.

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për zbatimin e këtij programi duhet fleksibilitet nga ana e mësuesit, duke punuar dhe demonstruar me nxënësit e instrumenteve të ndryshme veçoritë timbrike të instrumenteve, si dhe përzgjedhjen e detyrave më të mira për t'u luajtur në grupe të vogla. Kështu, nxënësit dëgjojnë konkretisht gërshetimin dhe bashkëtingëllimin e instrumenteve të grupeve të veçanta për të krijuar një vizion sa më të qartë të materializimit të tingujve dhe timbrikave orkestrale.

Ora e praktikës, që shoqëron çdo temë të re në lëndën e orkestracionit, e bën të lehtë njohjen e nivelit të përgatitjeve të çdo nxënësi. Për të ilustruar shpjegimin e mësimit këshillohet të përdoren shembuj me foto - audio - video nga Cd, Dvd dhe interneti të përzgjedhura nga mësuesi.

Rekomandime për përzgjedhjen e materialeve që do të orkestrojnë në klasë:

- T. Harapi: "Minatura" ("Vals", "Një dhimbje e vogël", "Vallja e xhuxhave" etj.)
- P. Çajkovski: "Album për fëmijë"
- Tema kryesore të pjesëve që luajnë vetë nxënësit
- Materiale të propozuara nga mësuesi dhe nxënësit

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh pjesërisht grupet orkestrale dhe veçoritë timbrike të tyre;
- njeh pjesërisht cilat janë instrumentet me transport;

- përcakton pjesërisht çelësat përkatës të instrumenteve;
- njeh pjesërisht partiturat orkestrale;
- pasqyron pjesërisht përcaktimin e timbrikës së veçantë të grupeve të ndryshme në detyrat e praktikës;
- orkestron duke ruajtur mjaftueshëm: radhën në partiturë; shtrirjen e tingullit të instrumenteve; teknikat instrumentale (mundësitë dhe kufizimet); balancat e tingëllimit për grupin e harqeve, për grupin e të drunjtave, të tunxhit, për grupe dhe formacione orkestrale të ndryshme si dhe për të gjithë formacionin orkestral;

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh mirë grupet orkestrale dhe veçoritë timbrike të tyre;
- njeh mirë cilat janë instrumentet me transport;
- përcakton mirë çelësat përkatës të instrumenteve;
- njeh mirë partiturat orkestrale;
- pasqyron mirë përcaktimin e timbrikës së veçantë të grupeve të ndryshme në detyrat e praktikës;
- orkestron duke ruajtur mirë: radhën në partiturë; shtrirjen e tingullit të instrumenteve; teknikat instrumentale (mundësitë dhe kufizimet); balancat e tingëllimit për grupin e harqeve, për grupin e të drunjtave, të tunxhit, për grupe dhe formacione orkestrale të ndryshme si dhe për të gjithë formacionin orkestral;

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh shumë mirë grupet orkestrale dhe veçoritë timbrike të tyre;
- njeh shumë mirë cilat janë instrumentet me transport;
- përcakton shumë mirë çelësat përkatës të instrumenteve;
- njeh shumë mirë partiturat orkestrale;
- pasqyron shumë mirë përcaktimin e timbrikës së veçantë të grupeve të ndryshme në detyrat e praktikës;
- orkestron duke ruajtur shumë mirë: radhën në partiturë; shtrirjen e tingullit të instrumenteve; teknikat instrumentale (mundësitë dhe kufizimet); balancat e tingëllimit për grupin e harqeve, për grupin e të drunjtave, të tunxhit, për grupe dhe formacione orkestrale të ndryshme si dhe për të gjithë formacionin orkestral;

Materiale dhe burime mësimore:

- Sistem audio / video
- Laptop ose Pc

Literaturë:

- Simoni Gjon. Orkestrimi - Për shkollën e mesme të muzikës, Shtëpia botuese e librit shkollor, Tiranë, 1977;
- shembuj nga partiturat e kompozitorëve të huaj të periudhave të ndryshme (të botuara ose të disponueshme në www.imslp.org);
- shembuj nga partiturat e kompozitorëve shqiptarë të periudhave të ndryshme; (të botuara ose të disponueshme në bibliotekën e Universitetit të Arteve)

- shembuj audio / video të instrumenteve dhe veprave të përzgjedhura nga Cd - Dvd të ndryshme, nga interneti ose në bibliotekën online të Universitetit të Arteve.

Literaturë plotësuese:

- Adler, Samuel. The Study of Orchestration, Wrth edition, W. W. Norton & Company, 2016 (me shembuj audio-video)
- Gjoni, Simon. Instrumentet dhe arti i orkestrimit, Toena, Tiranë, 2003

Mjete plotësuese

Software për notizim muzikor si Finale, Sibelius ose Dorico.

Dega: Muzikë

Lëndët: Historia e muzikës

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Muzika në Antikit Kultura muzikore tek popujt e lashtë	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - analizon lindjen dhe zhvillimin e muzikës; - shpjegon karakteristikat e zhvillimit të muzikës tek popujt e lashtë; - njih instrumentet e para muzikore;
Muzika në Mesjetë Korali Gregorian; Teoria muzikore ne Mesjetë (Guido D’Arecio); Muzika laike; Muzika polifonike	<ul style="list-style-type: none"> - shpjegon risitë e periudhës në mesjetë; - tregon teoritë muzikore të periudhës; - njih muzikën polifonike dhe veçoritë e saj;
Muzika në Rilindje Rilindja dhe kushtet historike, sociale e kulturore të kësaj periudhe: Arritja më e rëndësishme e artit muzikor të Rilindjes Opera Muzika instrumentale	<ul style="list-style-type: none"> - njih karakteristikat e periudhës; - njih veprat e kompozuar dhe autorët; - tregon gjinitë kryesore që u zhvilluan në këtë kohë;
Periudha Baroke A.Koreli, A. Vivaldi, J.S.Bach; ZH.F .Hendel. Reforma e operës (K.V.Gluk)	<ul style="list-style-type: none"> - analizon veçoritë e periudhës; - njih kompozitorët kryesor; - vlerëson tiparet e veçanta të kompozitorëve dhe të stileve që ata kanë

	përdorur, duke krijuar një qëndrim artistik individual;
Periudha Klasike F.J.Hajden; V.A.Moxart; L.V.Bet'hoven.	<ul style="list-style-type: none"> - analizon veçoritë e periudhës; - njeh kompozitorët dhe veprat kryesore; - tregon saktë tiparet e përgjithshme dhe të veçanta të zhvillimit të muzikës klasike;
Periudha Romantike K.M.Veber; F.Shubert; R. Shuman; F.Shopen	<ul style="list-style-type: none"> - njeh periudhën e Romantizmit dhe përfaqësuesit e saj; - shpjegon karakteristikat e artit romantik nëpërmjet njohjes së veprave muzikore; - përdor një terminologji të saktë muzikore, duke krijuar një fjalor të pasur artistik.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Muzika vokale dhe instrumentale në Romantizëm. F. Mendelson; V.Belin; Xh. Rosini; G. Donixeti; N.Paganini; Hektor Berlioz; Franc List;J. Brams; Xh. Verdi; Sh. Guno; Zh. Bize; R. Wagner; E. Grig; B. Smetana; A. Dvorzhak; M. Glinka; M.Musorgski, A.Borodin, R. Korsakov; P. I.Çajkovski	Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - njeh kompozitorët kryesor; - vlerëson tiparet e veçanta të kompozitorëve dhe të stileve që ata kanë përdorur, duke krijuar një qëndrim artistik individual; - mban mend veprat më të mira; - tregon gjinitë kryesore që u zhvilluan në këtë kohë;
Verizmi P. Maskanji; R. Leonkavallo;Xh. Puçini	<ul style="list-style-type: none"> - analizon veçoritë e periudhës; - njeh kompozitorët kryesorë; - dallon veprat më të mira;

Muzika finlandeze J. Sibelius	<ul style="list-style-type: none"> - shpjegon muzikën finlandeze në gjysmën e parë të shekullit XX; - tregon për jetën dhe drejtimet kryesore të krijimtarisë; - dallon veprat kryesore të tij;
Muzika hungareze B. Bartoku	<ul style="list-style-type: none"> - tregon për kompozitorët më të shquar hungarezë në gjysmën e parë të shekullit XX; - shpjegon jetën dhe drejtimet kryesore të krijimtarisë; - dallon veprat kryesore të tij;
Neoklasicizmi I. Stravinski	<ul style="list-style-type: none"> - tregon jetën dhe drejtimet kryesore të krijimtarisë së tij; - tregon veprat kryesore të tij; - dallon tiparet e neoklasicizmit.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Kultura muzikore shek. XX. B. Britten; A. Berg; A. Shenberg; A. Vebern; G.Maler; R. Shtraus; P. Hindmith; S. Rahmaninov; D. Shostakoviç; S. Prokofiev; G. Gershvin; M. Ravel; C.Saint-Saens; C. Debussy	Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - shpjegon jetën dhe drejtimet kryesore të krijimtarisë së autorëve; - dallon veprat kryesore të tyre; - përvetëson karakteristikat individuale të tyre; - vlerëson tiparet e veçanta të kompozitorëve dhe të stileve që ata kanë përdorur, duke krijuar një qëndrim artistik individual;
Kultura muzikore shqiptare në periudhën e: Mesjetës Rilindjes	<ul style="list-style-type: none"> - analizon lindjen dhe zhvillimin e muzikës shqiptare; - shpjegon risitë e periudhave në muzikën shqiptare; - njeh veprat më të mira;

Në periudhën e Pavarësisë Kënga Himn (partizane)	
Kënga dhe romanca shqiptare. Gjinitë e mëdha të muzikës vokale shqiptare: Opera e parë shqiptare “Mrika”; “Lulja e Kujtimit”; “Skënderbeu”	<ul style="list-style-type: none"> - njeh këngët, romancat dhe operat kryesore; - njeh kompozitorët që shkruan në këto gjini; - tregon zhvillimin e gjinisë operistike;
Muzika e baletëve shqiptare: baleti i parë shqiptar - “Halili dhe Hajria”; “Delina”; “Cuca e maleve”.	<ul style="list-style-type: none"> - shpjegon zhvillimin e baletit shqiptar; - njeh baletet dhe kompozitorët përkatës; - analizon baletet kryesore;
Muzika instrumentale shqiptare: Miniatura. Balada. Sonata Muzika e dhomës Koncertet instrumentale Rapsoditë Uvertura Suita Vallja simfonike	<ul style="list-style-type: none"> - tregon gjinitë kryesore instrumentale; - njeh kompozitorët kryesor të muzikës instrumentale; - shpjegon veçoritë për secilën gjini; - dallon stilet duke krijuar një qëndrim artistik individual;

Poemi simfonik Simfonitë.	
Muzika e filmit Përfaqësuesit e saj	<ul style="list-style-type: none"> - tregon zhvillimin e muzikës së filmit; - njeh kompozitorët kryesorë; - dallon stilet e tyre;
Muzika kosovare Përfaqësuesit e saj	<ul style="list-style-type: none"> - tregon zhvillimin e muzikës së filmit; - njeh kompozitorët kryesor; - dallon risitë e secilit kompozitor.
UDHËZIME METODOLOGJIKE	
<p>Metodat didaktike janë të domosdoshme të ndërthurën me njëra tjetrën gjatë gjithë orës së mësimit, në përputhje me nivelin e dijeve, objektivat e lëndës, por edhe në funksion të teknologjive të reja që mund të përdoren nga mësimmshënësit dhe nxënësit. Disa metoda përmendim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metoda e shpjegimit; - metoda e bisedës; - metoda e leximit dhe punës me tekst; - metoda e punës me kompjuter për veprat kryesore; - metoda e të mësuarit dhe të nxënimit ndërveprues; - metoda e diskutimit të lirë dhe debatit. 	
UDHËZIME PËR VLERËSIMIN	
Niveli SHUMË MIRË	

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- dallon shumë mirë muzikën që studion sipas periudhave historike muzikore dhe përfaqësuesit e saj;
- përcakton saktë karakteristikat e veprave muzikore sipas periudhave historike muzikore;
- shpjegon qartë dhe natyrshëm lindjen dhe zhvillimin e operës, baletit dhe të gjinive të tjera instrumentale;
- shpreh qartë dhe natyrshëm shijet artistike nëpërmjet dëgjimit të literaturës muzikore;
- vlerëson duke mbajtur një qëndrim të drejtë ndaj veprave muzikore sipas periudhave historike muzikore.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- dallon mirë muzikën sipas periudhave historike muzikore dhe përfaqësuesit e saj;
- përcakton karakteristikat e veprave muzikore sipas periudhave historike muzikore;
- shpjegon lindjen dhe zhvillimin e operës, baletit dhe gjinive të tjera instrumentale;
- shpreh shijet artistike nëpërmjet dëgjimit të literaturës muzikore;
- vlerëson duke mbajtur një qëndrim ndaj veprave muzikore sipas periudhave historike muzikore.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- arrin të flasë me vështirësi për muzikën sipas periudhave historike muzikore dhe përfaqësuesit e saj;
- arrin të përcaktojë, me ndihmën e mësuesit, karakteristikat e veprave muzikore sipas periudhave historike muzikore;
- përshkruan, me ndihmën e mësuesit, lindjen dhe zhvillimin e operës, baletit dhe gjinive të tjera instrumentale sipas periudhave historike muzikore;
- flet jo qartë për veprat muzikore nëpërmjet dëgjimit të literaturës muzikore.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

- Teksti shkollor;
- laptop;
- videoprojektor;
- dëgjim audio (bluetooth speaker audio);
- foto dhe video ilustruese.

Dega: Muzikë

Lëndët: Folklor Muzikor

Klasa: 10-11

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Folklori ynë muzikor. Mjetet shprehëse të muzikës , ritmika Ritmet e thjeshta Ritmet e përbëra Ritmet e përziera Ritmet e çrregullta dhe të lira</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njih elementët ritmikë që karakterizojnë folklorin tonë muzikor; - njih dhe lexon ritmet e thjeshta , të përbëra dhe të përziera në shembujt e e muzikës tonë folklorike; - gjen saktë në shembujt e ndryshëm muzikorë: ritmet (5,6,7,8,9,10,11,12 pjesëtuese);
<p>Organografia Veglat muzikore të popullit tonë Mjetet trupore të kumbimit. Veglat Idiofone. Veglat membranofone Veglat aerofone Veglat kordofone dhe veglat kordofone me hark Veglat e temperuara Formacionet dhe ansamblet popullore</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dallon instrumentet popullore muzikore sipas grupeve që janë klasifikuar dhe krahinën së cilës i përkasin, lojës dhe ndërtimit që kanë; - analizon zhvillimin e folklorit muzikor në tërësinë e tij në periudha të ndryshme, duke nxjerrë veçoritë përkatëse të instrumenteve sipas trevave;
<p>Lirika popullore</p>	<ul style="list-style-type: none"> - njih dhe kupton tematikën letrare të folklorit tonë duke dhënë dhe karakteristikat

<p>Këngët e djepit Këngët e punës Këngët e dasmës Këngët e kurbetit Këngët e epikës legjendare Cikli i kreshnikëve Baladat Këngët e rilindjes kombëtare, periudha e pavarësisë</p>	<p>letrare dhe muzikore të çdo grupi këngësh të cilat janë dhe të notizuara sipas këtyre kriterëve që janë renditur .</p>
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënës
<p>Melodika e muzikës tonë popullore dhe elementët përbërës të saj.</p> <p>Shtirja e joneve të muzikës tonë popullore: jonet bikortale; jonet trikordale; tetrakordale ; pentakordale; jonet hegzakordale. Strukturat tonalo-modale; shkallët tetratonike; shkallët pentatonike; shkallët hegzatonike;</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kupton shkallët që përbëjnë folklorin tonë muzikor; - kupton kush janë jonet popullore , si ndërtohen dhe klasifikohen ato; - ekzekuton me zë ose instrument këto jone në mënyrë sa më praktike dhe të qartë; - ekzekuton me zë ose instrument shembuj të ndryshëm nga folklori jonë muzikor të cilët kanë në ndërtimin e tyre këto jone;
<p>Modet e lashta diatonike:</p> <p>modi jonian; modi dorian ; modi frigjan ;modi lidian ;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kupton kush janë modet e lashta diatonike, historiku i tyre dhe si ndërtohen dhe klasifikohen ato; - ekzekuton me zë ose instrument këto mode në mënyrë sa më praktike dhe të qartë;

<p>- modi miksolidian ;modi euljan ; modi lokrian;</p> <p>Modet kromatik:</p> <p>shkalla kromatike tërthori i dytë ,</p> <p>Perdet e ahengut qytetar (muzikës popullore)</p> <p>Perdet:</p> <p>dyqah, zir , gjyse, raas , sergjah , huzam, nervish , divan , sabahi, leva , nihaved , divan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ekzekuton me zë ose instrument shembuj të ndryshëm nga folklori jonë muzikor të cilët kanë në ndërtimin e tyre këto mode diatonike; - kupton kush janë modet e modet kromatik , historiku i tyre dhe si ndërtohen dhe klasifikohen ato; - ekzekuton me zë ose instrument këto mode në mënyre sa më praktike dhe të qartë; - ekzekuton me zë ose instrument shembuj të ndryshëm nga folklori jonë muzikor të cilët kanë në ndërtimin e tyre këto mode kromatik ;
<p>Vështrim i përgjithshëm rreth polifonisë sonë popullore .</p> <p>Vështrim i përgjithshëm rreth muzikës tonë popullore qytetare me instrumente.</p> <p>Modulacionet në muzikën tonë popullore.</p> <p>Vështrim i përgjithshëm rreth drejtshkrimit dhe transkriptimit të muzikës sonë popullore.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - shpjegon karakteristikat dhe vlerat e muzikës homofonike dhe polifonike dhe vendin që zë ajo në muzikën tonë popullore folklorike; - - argumenton shembuj konkretë të folklorit muzikor nga treva të ndryshme; - - kupton procesin e transkriptimit ose notizimit të muzikës problemet dhe detajet që duhet të ketë parasysh .
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p>	
<p>Gjatë procesit mësimor në lëndën folklor muzikor mësuesi duhet të njohë nxënësin me tematikat kryesore që e karakterizojnë atë duke vënë në dukje veçoritë dhe karakteristikat e tij .</p> <p>Nxënësi duhet të kuptojë ritmet dhe shkallët muzikore kryesore mbi të cilat mbështetet folklori jonë muzikor, gjithashtu duhet të njohë instrumentet popullore me të cilët është luajtur muzika popullore shqiptare në të gjithë trevat shqiptare dhe si ka evoluar ajo deri në ditët tona Ora</p>	

mësimore herë pas here duhet të shoqërohet me këndimin praktik të pjesëve muzikore folklorike që i gjejmë nga studiues të ndryshëm të folklorit të cilat duhet të analizohen për nga struktura ritmike , melodike dhe letrare duke nxjerrë në pah veçoritë kryesore . Për kapitullin ritmika mësuesi duhet të referohet në shembuj të ndryshëm nga lënda teori solfezhi dhe shembuj muzikor p.sh. nga Morfologjia ose autorë të ndryshëm shqiptar të cilët kanë botime me të tilla . E njëjta gjë dhe për kapitujt melodika dhe lirika popullore duke analizuar me specifikat e secilit kapitull. Gjithashtu nxënësi duhet të orientohet të ndjekë muze etnografie me tematikë artin popullor ku mund të gjenden dhe instrumente muzikore ose detaje nga kultura muzikore shekullore shqiptare.

Në fund të lëndës nxënësi duhet të jetë i qartë se çfarë përfaqëson folklori muzikor shqiptar dhe kush janë elementët kryesor të tij gjithashtu njohuritë gjatë dy viteve dhe programi i lëndës folklor muzikor të jetë një parantezë e plotë për ata nxënës të cilët do të zhvillojnë më tej studimet akademike në këtë fushë . Mësuesi i lëndës folklor muzikor duhet të njohë, të drejtojë e të nxisë veprimtarinë krijuese dhe realizuese të nxënësit, kërkohet përgatitje dhe përgjegjësi maksimale për zbatimin me sukses të programit.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Klasa 10

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- kupton ndërtimin e ritmeve;
- kupton kush janë instrumentet popullore shqiptar;
- kupton si zhvillohet lirika popullore në flokorin tonë muzikor;
- bëhet pjesë aktive e klasës kur shembujt muzikor luhen ose këndohen gjatë orës mësimore .

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- kupton ndërtimin e ritmeve dhe i specifikon ato sipas grupit ku bëjnë pjesë;
- kupton kush janë instrumentit popullor shqiptar dhe si ndërtohen ato;
- kupton si zhvillohet lirika popullore në flokorin tonë muzikor dhe kush është tematika kryesore e saj;
- është pjesë aktive e klasës kur shembujt muzikor luhen ose këndohen gjatë orës mësimore .

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- kupton ndërtimin e ritmeve dhe i specifikon ato sipas grupit ku bëjnë pjesë;
- kupton kush janë instrumentet popullor shqiptar dhe si ndërtohen ato , loja instrumentale e tyre dhe zona ku i gjejnë këto instrumente;
- kupton si zhvillohet lirika popullore në flokorin tonë muzikor dhe kush është tematika kryesore e saj duke i analizuar dhe nga ana letrare shembujt që jepen gjatë orës së mësimimit;
- është pjesë aktive e klasës kur shembujt muzikor luhen ose këndohen gjatë orës mësimore .

Klasa 11

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- kupton ndërtimin e joneve popullore;

- kupton kush janë modet diatonik dhe modet kromatik;
- kupton kush është muzika polifonike dhe homofonike;
- bëhet pjesë aktive e klasës kur shembujt muzikor luhen ose këndohen gjatë orës mësimore .

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- kupton ndërtimin e joneve popullore dhe si ndërtohen ato;
- kupton kush janë modet diatonik dhe modet kromatik dhe si ndërtohen ato;
- kupton kush është muzika polifonike dhe homofonike bashkë me veçoritë dhe karakteristikat e tyre;
- bëhet pjesë aktive e klasës kur shembujt muzikor luhen ose këndohen gjatë orës mësimore .

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- kupton ndërtimin e joneve popullore si ndërtohen ato dhe ku i gjejmë në shembujt e dhënë;
- kupton kush janë modet diatonik dhe modet kromatik si ndërtohen ato dhe ku i gjejmë në shembujt e dhënë;
- kupton kush është muzika polifonike dhe homofonike bashkë me veçoritë dhe karakteristikat e tyre;
- bëhet pjesë aktive e klasës kur shembujt muzikor luhen ose këndohen gjatë orës mësimore;
- shfaq interes për mënyrën e transkriptimit muzikor.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Morfologjia R.Sokoli , Organografia P.Miso R.Sokoli , Folklori Letrar .

Dega: Muzikë

Lëndët: Muzikë dhome

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Vepra muzikore nga kompozitorë të huaj: Wolfgang Amadeus Mozart.Franz Joseph Hayden. Antonio Salieri.Carl Philipp Emanuel Bach. Ludwig Van Beethoven.Richard Wagner.Claude Debussy. Pyotr Ilyich Tchaikovsky.Frederic Chopin.Antonio Vivaldi.</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njeh veprën dhe analizën e periudhës, stilit dhe teknikën; - kupton stilin dhe shkallën e vështirësisë teknike të veprës; - përcakton metodat e studimit për të realizuar veprën teknikisht edhe muzikalisht;
<p>Vepra muzikore nga kompozitorë të huaj: Hector Berlioz.Georges Bizet.Johannes Brahms Antonin Dvorak. Edvard Greig. Franz List Gustav Mahler.Giacomo Puccini.Franz Schubert Robert Schumann. Giuseppe Verdi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan pastër nga ana intonative dhe teknikisht; - interpreton bukur dhe në karakter veprën, luan saktë ritmikisht, luan qartë melodikisht edhe me tingull të plotë; - ekzekuton stilin në të cilin bën pjesë autori edhe realizon karakterin e veprës së këtij autor;
<p>Vepra muzikore nga kompozitorë të huaj: Johann Sebastian Bach.George Frederic Handel George Philipp Telemann.Domenico Scarlatti. Henry Pucell.Arcangelo Corelli.Jean Philippe Romain</p>	<ul style="list-style-type: none"> - punon në drejtim të bashkëtingëllimit të lojës në grupe, vetëm në këtë mënyrë; - realizohet një vepër me nivel të lartë artistike; - demonstroi aftësi gjatë performimit në skenë.

<p>Vepra nga kompozitorë shqiptarë I Spahiu.Agim Krajka.Aleksander Peci. Simon Gjoni.Prenk Jakova. Tonin Hrapi.Feim Ibrahim.Tonin Rrota. Isak Shehu. Nikolla Zoraqi.Cesk Zadeja.</p>	
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Vepra nga kompozitorë të huaj Wolfgang Amadeus Mozart.Franz Joseph Hayden Antonio Salieri.Carl Philipp Emanuel Bach Ludovig Van Beethoven.Richard Wagner.Claude Debussy Pyotr Ilyich Tchaikovsky.Frederic Chopin.Antonio Vivaldi</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njeh veprën dhe analizën e periudhës, stilit dhe të teknikës; - kupton stilin dhe shkallën e vështirësisë teknike të veprës; - përcakton metodat e studimit për të realizuar veprën teknikisht edhe muzikalisht;
<p>Vepra nga kompozitorë të huaj Hector Berlioz.Georges Bizet.Johannes Brahms Antonin Dvorak.Edvard Greig.Franz List Gustav Mahler.Giacomo Puccini.Franz Schubert Robert Schumann.Giuseppe Verdi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan pastër nga ana intonative edhe teknikisht; - interpreton bukur dhe në karakter veprën, luan saktë ritmikisht, luan qartë melodikisht edhe me tingull të plotë; - ekzekuton stilin në të cilin bën pjesë autori edhe realizon karakterin e veprës së këtij autori;
<p>Vepra nga kompozitorë të huaj Johann Sebastian Bach.George Frederic Handel. George Philipp Telemann.Domenico Scarlatti.Henry Pucell.Arcangelo Corelli.Jean Philippe Romean.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - punon në drejtim të bashkëtingëllimit të lojës në grupe, vetëm në këtë mënyrë realizohet një vepër me nivel të lartë artistik; - demonstroi elementet artistike si: muzikalitet, stilistike, teknike, gjatë performimit në skenë;

<p>Vepra nga kompozitorë shqiptarë I Spahiu.Agim Krajka.Aleksander Peci Simon Gjoni.Prenk Jakova Tonin Hrapi.Feim Ibrahim.Tonin Rrota Isak Shehu, Nikolla Zoraqi,Cesk Zadeja</p>	
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>Vepra nga kompozitorë të huaj Wolfgang Amadeus, Mozart.Franz, Joseph Hayden Antonio Salieri, Carl Philipp, Emanuel Bach Ludwig Van Beethoven, Richard Wagner, Claude Debussy Pjetër Iliç Çajkovski, Frederik Shopen, Antonio Vivaldi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh veprën dhe analizën e periudhës, stilit dhe të teknikës; - kupton stilin dhe shkallën e vështirësisë teknike të veprës; - përcakton metodat e studimit për të realizuar veprën teknikisht edhe muzikalisht;
<p>Vepra nga kompozitorë të huaj Hektor Berlioz. Zhorzh Bize. Johanes Brahms Antonin Dvorak. Edvard Grig. Franz List Gustav Mahler. Xhakomo Puçini.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan pastër nga ana intonative edhe teknikisht; - interpreton bukur dhe në karakter veprën, luan saktë ritmikisht, luan qartë melodikisht edhe me tingull të plotë; - ekzekuton stilin në të cilin bën pjesë autori edhe realizon karakterin e veprës së këtij autori;

<p>Franz Schubert Robert Shumann. Xhusepe Verdi</p>	
<p>Vepra nga kompozitorë të huaj Johann Sebastian Bach.George Frederic Handel George Philipp Telemann.Domenico Scarlatti.Henry Pucell.Arcangelo Corelli.Jean Philippe Romean</p> <p>Vepra nga kompozitorë shqiptarë I Spahiu.Agim Krajka.Aleksander Peci Simon Gjoni.Prenk Jakova Tonin Hrapi.Feim Ibrahim.Tonin Rrota Isak Shehu. Nikolla Zoraqi.Cesk Zadeja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - punon në drejtim të bashkëtingëllimit të lojës në grupe, vetëm në këtë mënyrë realizohet një vepër me nivel të lartë artistik; - demonstroi elementet artistike si: muzikalitet, stilistike, teknike, gjatë performimit në skenë.
<p>UDHEZIME METODOLOGJIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Për të arritur një nivel të lartë edhe për një interpretim të saktë nxënësi duhet të deshifrojë veprën si nga ana teknike ashtu edhe muzikale. - Një nga detyrat kryesore që duhet të bëjë nxënësi është dëgjimi i literaturës muzikore (e cila nuk duhet të mungojë as edhe në klasë). - Duke veçuar pjesët më të vështira teknike dhe duke i studiuar me mënyra dhe forma të ndryshme studimi. - Pasi ka realizuar këto metoda duhet punuar nga ana muzikale. 	
<p>UDHEZIME PËR VLERËSIMIN</p> <p>Vlerësimi i muzikës në ansambël pavarësisht se luhet në grupe, vlerësimi bëhet nga ana e pedagogut sipas aftësive dhe frekuentimit që bën secili nxënës në orën e mësimi.</p>	

Vlerësimi përcaktohet në tri nivele.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- nxënësi luan jo korrektë në ritëm , me tingull mesatar, me intonacion jo të këndshëm dhe me shkallë shpejtësie të dobët;
- forma e vetme që gjithsecili pasqyron nivelin e tij artistik është skena ku ata interpretojnë.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan relativisht mirë ritmikiisht, me tingull të plotë dhe me intonacion të pastër.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- nxënësi luan me të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Instrumenti, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lëndët: Kor

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Warm up. Vokaliza dhe ushtrime ritmike për të realizuar ngrohjen e aparatit të të kënduarit.	Nxënësi : <ul style="list-style-type: none"> - njohin dhe të realizojnë me saktësi vokalizat dhe ushtrimet ritmike e trupore që shërbejnë si warm up;
Kanone të ndryshëm për të përgatitur ansamblin në këndimin me shumë zëra	- njohin sa më mirë partin e sektorit ku bën pjesë dhe më pas e këndojnë atë saktësisht;
Vepra me dy, tre dhe katër zëra nga kompozitorë të ndryshëm shqiptar dhe të huaj P.Jakova, Ç.Zadeja, Lv.Beethoven, L.Kurti, M.Koliqi, T.Dajja, J.S.Bach, etj.	- këndojnë saktësisht partin e sektorit ku bëjnë pjesë pavarësisht presionit të zërave të tjerë, kur këndojnë së bashku.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Warm up. Vokaliza dhe ushtrime ritmike për të realizuar ngrohjen e aparatit të të kënduarit	Nxënësi : <ul style="list-style-type: none"> - Ansambli duhet të ketë një tingëllim sa më të pastër në veprat me dy, tre dhe katër zëra;
Kanone të ndryshëm për të përgatitur ansamblin në këndimin me shumë zëra	- njohin dhe interpretojnë me saktësi partin e tyre pavarësisht presionit të zërave të tjerë;
Vepra me dy, tre dhe katër zëra nga kompozitorë të	- krijojnë siguri në interpretimin e partit të sektorit ku bëjnë pjesë.

ndryshëm shqiptar dhe të huaj P.Jakova, Ç.Zadeja, Lv.Beethoven, L.Kurti, M.Koliqi, T.Daija, J.S.Bach, G.Gershëin, M.Jackson, Carl Orff, L.Bernstain, etj.	- interpretojnë me saktësi vepra të të gjitha kohërave dhe stileve që bëjnë pjesë në repertorin e korit.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Warm up. Vokaliza dhe ushtrime ritmike për të realizuar ngrohjen e aparatit të të kënduarit	Nxënësi: - njohin dhe zbërthejnë me saktësi partet korale të sektorit ku ai bën pjesë;
Kanone të ndryshëm për të përgatitur ansamblin në këndimin me shumë zëra	- njohin dhe zbërthejnë me saktësi partet korale ritmike dhe intonative;
Vepra me dy, tre dhe katër zëra nga kompozitorë të ndryshëm shqiptar dhe të huaj P.Jakova, Ç.Zadeja, Lv.Beethoven, L.Kurti, M.Koliqi, T.Daija, J.S.Bach, G.Gershëin, M.Jackson, Carl Orff, L.Bernstain, J. Papulias	- këndojnë të sigurt në ansambël duke ruajtur balancat e tingëllimit; - interpretojnë me saktësi vepra të të gjitha kohërave dhe stileve që bëjnë pjesë në repertorin e korit.
UDHËZIME METODOLOGJIKE	
Për të arritur një tingëllim sa më profesional të ansamblit koral mësuesi dirigjent duhet të punojë më parë me zërat e veçantë (sopran, alt, tenor, bass) dhe më pas të bëjë bashkimin gradual të zërave, deri në bashkimin përfundimtar të zërave.	
Mësuesi dirigjent duhet të përzgjedhë me kujdes repertorin që do të interpretojë ansambli koral duke e përshtatur atë me aftësitë dhe mundësitë e nxënësve që marrin pjesë në të.	
Veprat e përzgjedhura duhet ti përshtaten grupmohës dhe mundësive shprehëse emocionale të nxënësve që marrin pjesë në ansamblin koral.	

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- janë pjesë aktive në zhvillimin e provave në sektor dhe njohin shumë mirë repertorin;
- mësojnë dhe interpretojnë me saktësi intonative dhe emocionale veprat e stileve të ndryshme që bëjnë pjesë në repertorin e ansamblit koral;
- performojnë me një nivel të lartë bashkëtingëllimi në koncerte apo aktivitete të ndryshme që organizon shkolla.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- janë pjesë aktive në zhvillimin e provave në sektor dhe njohin mirë repertorin;
- mësojnë dhe interpretojnë në nivel mesatar veprat e stileve të ndryshme që bëjnë pjesë në repertorin e ansamblit koral;
- performojnë me një nivel të mirë në koncerte apo aktivitete të ndryshme që organizon shkolla.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- është jo aktiv në zhvillimin e provave në sektor dhe nuk njeh mirë repertorin;
- nuk është në gjendje të interpretojë pastër partin e sektorit të tij kur janë të gjithë zërat së bashku;
- nuk është në gjendje të interpretojë me saktësi intonative veprat e stileve të ndryshme që janë pjesë e ansamblit koral.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Vepra të ndryshme korale nga kompozitorë të njohur shqiptarë dhe të huaj.

P.Jakova, C. Zadeja, F.Ibrahimi, L.v.Beethoven, G.Verdi, J.Papulias, M. Jackson, G. Gershëin, R. Schumann, J. Brahms.

Dega: Muzikë

Lëndët: Orkestër (Harqe-Frymë-Sinfonike)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10-11-12	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Periudha baroke - Periudha klasike - Periudha romantike - moderne/bashkëkohore - Muzika shqip	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbërthen partet orkestrale, me saktësi ritmike dhe pastërti intonative; - krijon bashkëpunim dhe pavarësinë në lojën në orkestër; - thellon njohjen e stileve dhe gjinive të ndryshme muzikore, sipas karakteristikave të periudhës dhe kompozitorëve, duke studiuar dhe interpretuar partet orkestrale në instrumentin e tij; - njeh lojën e interpretimit në ansambël duke u bërë kompetent në gjykimin dhe vlerësimin e saj; - gjykon në mënyrë kritike dhe të drejtë mesazhin muzikor të veprës; - analizon përparësitë dhe dobësitë personale duke i evidentuar masat përmes të cilave synon të mbështesë avancimin personal, duke iu përgjigjur kërkesave historike - artistike dhe stilistike që kërkon lënda; - krijon besimin tek vetja, në rolin që ndërmerret gjatë lojës në ansambël; - zhvillon punë të detajuar me instrumentistët e frymës për një intonacion gjithmonë korrekt; - përjeton konkretisht veprat muzikore, përmes interpretimit në ansambël;

- komunikon dhe shprehet nëpërmjet interpretimit muzikor në mënyrë të vazhdueshme duke ndjekur dirigjentin;
- njih veçoritë e muzikës që luan, për ti dhënë veprës karakterin e duhur;
- vendos harkata të sakta duke unifikuar ekzekutimin e të gjitha grupeve;
- luan në ansambël duke ruajtur balancat e tingëllimit, si dhe veçoritë stilistike të veprës;
- krijon raporte të drejta të tingëllimit në grupin e tij dhe midis grupeve të tjera të orkestrës;
- zotëron karakteristikat e orkestrantit, i cili duhet të luajë në instrument e të dëgjojë njëkohësisht instrumentet rrotull tij.

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Metodologjia e përdorur udhëhiqet nga parime të përgjithshme sipas të cilave mësimi duhet të jetë:

- i orientuar drejt ekzekutimit muzikor: teknika duhet të jetë funksionale për zgjidhjen e problemeve të lojës muzikore në orkestër dhe thellimin e studimit individual;
- i finalizuar me praktikën kolektive muzikore: pjesët e studiuara nga nxënësit duhet të përgatiten nga mësuesi në bazë të formacionit orkestral dhe nivelit teknik të tyre;
- i dobishëm për zhvillimin e aftësisë për të dëgjuar, analizuar dhe vlerësuar: për zhvillimin e një ndërgjegjeje analitike dhe kritike;
- i përshtatshëm për zhvillimin e kreativitetit individual: që të aktivizojë nxënësin nga të gjitha këndvështrimet dhe ta drejtojë atë drejt muzikalitetit shprehës dhe komunikues.

Udhëzime praktike:

- Ushtrime sinkronizimi në orkestër duke luajtur shkallë muzikore me teknika, dinamika dhe temp të ndryshueshëm nga mësuesi që i

dirigjon (legato – staccato, forte – piano, accelerando – ritenuto, corona, etj.).

- Sipas periudhës përkatëse mësuesi dirigjent shpjegon stilistikën, specifikat përkatëse dhe karakterin e veprës që nxënësit do të luajnë.
- Zbërthimi i partiturave me anë të leximit “a prima vista”.
- Punimi i parteve të grupeve të veçanta në orkestrën e harqeve, duke përcaktuar harkatat.
- Puna me grupet, duke kërkuar pastërti në intonacion, e më pas, lidhja e të gjitha grupeve.
- Puna me orkestrën e harqeve për lojën e saktë dhe për evidentimin e karakterit të veprave.
- Nxënësi interpreton në orkestër, duke ndjekur partin orkestral dhe lojën e mësuesit dirigjent.
- Provat orkestrale zhvillohen duke u kujdesur që tempoi i veprës gjatë provave të jetë i përshtatshëm për të gjithë nxënësit, deri sa të arrihet siguria e duhur për të luajtur veprën me tempin e saj.
- Sipas numrit të nxënësve instrumentistë që janë në orkestër për vitin shkollor përkatës, mund të përdoren pjesë për formacione më të reduktuara - nga okteti deri në duo.

Përzgjedhja e repertorit

Mësuesi mund të përzgjedhë repertor origjinal ose transkriptime për orkestër të stileve dhe epokave të ndryshme, nga periudha e muzikës klasike deri në muzikën bashkëkohore, duke përfshirë edhe muzikën e kompozitorëve shqiptarë:

- Periudha baroke dhe klasike: vepra për orkestër ose transkriptime (Vivaldi, Corelli, Bach, Haydn, Mozart, Beethoven e të tjerë).
- Periudha romantike: vepra për orkestër ose transkriptime (Schumann, Gounod, Strauss, Sousa, Ëagner, Tchaikovsky, Mendelssohn, Rossini, Verdi, Grieg, e të tjerë).
- Periudha moderne dhe bashkëkohore: vepra për orkestër ose transkriptime (Holst, Jenkins, Copland, Shostakovich, Briten, Bartok, Dvorak, Holst, Bernstein, Gershëin, Ëilliams, Morricone e të tjerë).

- Muzika shqiptare: vepra për orkestër ose transkriptime nga kompozitorët shqiptarë (Jakova, Zadeja, Daija, Gjoni, Harapi, Zoraqi, Simoni, Dh. Leka, Ibrahim, Laro, Kushta, Dizdari, Peci, Krajka, Zaharjan, I. Shehu, Tole, Sina, Kraja, Cene, Naçi e të tjerë.)
- Repertori mund të përzgjidhet edhe sipas kërkesave artistike që mund të lindin për realizimin e koncerteve dhe aktiviteteve që organizon shkolla në kuadër të festave zyrtare apo evenimenteve të ndryshme (binjakëzimet midis shkollave, festivale, etj.).

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh dhe luan me saktësi të mjaftueshme partin e tij pas përfundimit të të gjitha provave orkestrale të çdo vepre;
- ruan mjaftueshëm balancat në tingëllim;
- ruan mjaftueshëm raportin e tingëllimit midis tij, grupit të tij dhe grupeve të tjera orkestrale;
- i afrohet me lojën e tij karakterit të veprave;
- ndjek mjaftueshëm njëkohësisht partin orkestral, harkatat dhe gjestet e mësuesit dirigjent.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh mirë dhe luan partin e tij pas përfundimit të të gjitha provave orkestrale të çdo vepre;
- ruan mirë balancat në tingëllim;
- ruan raportin e tingëllimit midis tij, grupit të tij dhe grupeve të tjera orkestrale;
- thekson mirë karakterin e veprave dhe muzikalitetin e pjesëve të veçanta;
- ndjek mirë njëkohësisht partin orkestral, harkatat dhe gjestet e mësuesit dirigjent.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njih shumë mirë dhe luan saktë partin e tij pas përfundimit të të gjitha provave orkestrale të çdo vepre;
- ruan shumë mirë balancat në tingëllim;
- ruan shumë mirë raportin e tingëllimit midis tij, grupit të tij dhe grupeve të tjera orkestrale;
- thekson shumë mirë karakterin e veprave dhe muzikalitetin e pjesëve të veçanta;
- ndjek shumë mirë njëkohësisht partin orkestral, harkatat dhe gjestet e mësuesit dirigjent.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

- Lexhio për provat e orkestrës;
- Partiturat e kompozitorëve të huaj të periudhave të ndryshme (të botuara ose të disponueshme në www.imslp.org);
- Partiturat e kompozitorëve shqiptarë të periudhave të ndryshme; (të botuara ose të disponueshme në bibliotekën e Universitetit të Arteve)
- Shembuj audio - video të veprave që do të luhen, të marra nga: Cd - Dvd të ndryshme; nga interneti; nga biblioteka online e Universitetit të Arteve.

Dega: Muzikë

Lënda: Kanto

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Njohja me vokalin , impostimin e aparatit vokal, trupit dhe të mësoj gradualisht teknikën e frymës. Përvetësimin e teknikave të para të impostimit të vokalit duhet bërë nëpërmjet vokalizave të thjeshta.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - mëson dhe imposton pozicionin e aparatit vokal; - vendos frymëmarrjen dhe teknikën e saj për të mbështetur vokalin; - përshtat pozicionin e trupit gjatë të kënduarit;
Ushtrime teknike e melodike (të thjeshta) që ndihmojnë në impostimin e vokalit dhe në përdorimin e saktë të teknikës së frymës	<ul style="list-style-type: none"> - këndon duke u mbështetur në frymëmarrje; - stabilizon tingullin në shtrirjen vokale të tij;
Hapat e parë me repertorin vokal Arie antike Lied ose repertor shqiptar me pjesë popullore ose romanca të thjeshta	<ul style="list-style-type: none"> - mëson të këndojë saktësisht pjesët; në pjesët që këndon arrin të përdorë elementët e parë të teknikës të kënduarit me impostim.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Vokalizat me shkallë vështirësie më të lartë Punohet për zgjerim e diapazonit vokal	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - arrin stabilitet në regjistrin e vokalit; - përvetëson teknikën e frymës; - fiton lirshmërinë e këndimit të notave të larta;

Ushtrime teknike dhe melodike Concone: ushtrime melodike Zejdler Vaccai: ushtrime teknike dhe melodike Panofka: ushtrime teknike	<ul style="list-style-type: none"> - këndon saktë ushtrimet teknike dhe melodike; - njeh mirë çdo detaj të partiturës; - përvetëson lirshëm teknikën e frymëmarrjes dhe aparatit vokal;
Repertor vokal të kompozitorëve të shekujve XVI, XVII, XVIII Arie që i përket periudhës klasike W.A.Mozart, Hendel etj. Romanca shqiptare	<ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht dhe muzikalisht repertorin; - interpreton drejt stilin e secilës pjesë që këndon duke respektuar karakterin dhe stilistikën e periudhës që i përket.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Vokaliza duke vështirësuar anën teknike ku: shkallë muzikore, arpezhe në legato e stakato etj.	Nxënësi : <ul style="list-style-type: none"> - këndon i impostuar vokalizat me shtrirje më të madhe dhe arrin të lidh regjistrat vokal;
Ushtrime teknike vokale ku përfshihet niveli i dytë i: <ul style="list-style-type: none"> - Concone, - Zejdler, - Abtt, - Panofka etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - këndon saktë ushtrimet duke respektuar dinamikën që mbart partitura; - arrin të realizoj pasazhet teknike;
Repertor vokal	<ul style="list-style-type: none"> - këndon impostuar;

Impostohet vokalisht e trajtohet muzikalisht Arie antike. Arie Mozart (opere) Lied ose arie da camera Pjesë shqiptare	<ul style="list-style-type: none"> - trajton emocionalisht repertorin; - dallon stilistikën e çdo pjese që këndon; - arrin të kuptoj dhe të përvetësojë teknikisht ndërthurjen e melodisë me fjalët dhe të krijojë individualitetin e tij skenik; - ka arritur stabilitet duke njohur e krijuar fraza të bukura muzikore nëpërmjet teknikës së legatos.
---	---

UDHËZIME PËR METODOLOGJINË

Një mësues i kantos do të ketë sukses në punën e tij nëse e do shumë profesionin , ka një vesh muzikor shumë të mirë, durim, dhe implementim teknikash i të qenurit një mësues profesionist.

- Inkurajon e diskuton me durim e pasion me nxënësit për të arritur rezultatet e pritshme.
- Punon sistematikisht dhe i drejton në rrugën e saktë të studimit.
- Mësuesi duhet të përqendrohet në identifikimin e nivelit të nxënësit , aftësive të tyre , duke përdorur metodat e vlerësimit e kështu përcakton rrugën e punës me gjithsecilin.
- Përfshin një repertor të pasur e të përshtatshëm për gjithsecilin në stil e periudha të ndryshme.
- Inkurajon nxënësit në përfshirjen e tyre në aktivitete koncertale.
- Aplikon teknologjinë duke përdorur burime online dhe mjete digjitale për të shtuar një dimension të ri orës së mësimit.
- Qëllimi kryesor i udhëzimeve metodologjike është të krijojë një mjedis mësues- nxënës aq dinamik dhe inkurajues. Kjo përfshin një kombinim të aftësive teknike , emocionale dhe analitike që do të ndihmojë nxënësit të zhvillojnë me dashuri e pasion të qëndrueshëm artin e të kënduarit.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Nxënësi vlerësohet në bazë të:

1. disiplinës dhe frekuentimit të orëve të mësimi;
2. një komisioni , përbërë nga mësues të degës së kantos;
3. realizimit të veprës që këndon;
4. memories artistike;
5. pastërtisë intonative e ritmike;
6. saktësisë së interpretimit vokal duke respektuar dinamikat e pjesëve që interpreton;
7. dallimet stilistike të veprave që performon;
8. impostimit dhe lirshmërisë së aparatit vokal, trupit dhe përvetësim i teknikës së frymëmarrjes.

Materiale dhe burime mësimore:

- Ushtrime teknike muzikore nga Vaccai, Panofka, Concone, Zaidler, Bordogni.
- Abtt .
- Arie antike : Vivaldi, G. Caccini, Scarlatti, Pergolesi, Monteverdi, Lotti, Calsara.
- Arie opere nga : W.A.Mozart, Donizetti , Rossini.
- Lied dhe romanca nga : Brams, Shubert, Belini, Mendelson, Mozart.
- Kompozitor shqiptar : Tonin Arapi, A.Mula, Limoz Dizdari.
- Këngë popullore të përpunuara.

Dega: Muzikë

Lënda: Kontrabas

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkallë maxhore ose minore; - harmonike melodike; - me arpezh relative deri në pozicionin 4 e 1/2 me nota 4-she; - tempi 60 harkata të ndryshme	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - luan me tingull të plotë e të pastër; - luan rrjedhshëm dhe shkathët; - krijon pavarësinë e duarve dhe bashkëveprimin e tyre;
<ul style="list-style-type: none"> - . Bille - Metodë përkontrabas a 4 e 5 corde (ricordi). - “<i>Primo corso</i>”, fq. 92, duke njohur pozicionet dhe shkallët sipas pozicioneve maxhore, minore, arpezh, dhe relativet e tyre. - “<i>Secondo corso</i>”- Ushtrimet 1-9 me të gjitha variantet. - Rabbath - “New technique” – vëllimi I. - W Sturm - “110 etyde përkontrabas”, vëllimi 2, nr. 1, 2, 3, 5, 6, 13, 35, 47, 56, 59, 60, 80, 83. - F. Simandl, “30 etyde”, fashikulli I.	<ul style="list-style-type: none"> - realizon veprën teknikisht dhe muzikalisht; - studion përmes mënyrave të ndryshme përpasazhet e vështira; - njeh dhe realizon strukturën e veprës; - realizon lojën e organizuar nga ana emendimit muzikor; - zbërthen veprat nga ana teknike dhe emocionale; - evidenton karakteret përkatëse; - luan duke krijuar individualitetin e vet; - luan në tempin e duhur; - realizon aplikaturën e etydit; - luan me intonacion të pastër etydet.

Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë dhe arpezhe mbi bazë pozicionesh:</p> <ul style="list-style-type: none"> -maxhore e minore dhelidhja e tyre relative -shkallë maxhore oseminore -me arpezh relative deri në pozicionin 4 e 1/2 me nota 4-she -Tempi 60, harkata të ndryshme 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - luan me tingull të plotë e të pastër; - luan rrjedhshëm dhe shkathët; - krijon pavarësinë e duarve dhe bashkëveprimin e tyre;
<ul style="list-style-type: none"> - Bille - Metoda “Primocorso” deri te pozicioni i shtatë, faqe 91. - Bille - Metoda “Secondo corso”, të gjithë kapitujt. - Simandl, fashikulli iparë dhe i dytë. - Metoda “Primo corsopratico”, nga fq. 51 deri në fund. - A. Slama - etyde. - -Sturm -110 etyde,op 20, nga numrat: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 4 - 22, ▪ 38,40, 48 ▪ 53 - 58, ▪ 61 - 65, ▪ 82, 84 ,87, 88, ▪ 95, 96, 99, 107. - Sonata nga autore te stilit Baroc, klasik etj. 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - luan në tempin e duhur; - realizon aplikaturën e etydit; - luan me intonacion të pastër etydet; - ushtrohet në realizimin e frazës, ngjyrës, dinamikës; - realizon vibraton; - zgjeron njohuritë për mënyrat e përdorimit të harkut duke ruajtur tingëllimin e pandërprerë muzikor; - organizon njohuritë e marra gjatë performancës në instrument; - realizon vibraton si një element bazë për të shprehur muzikalitetin; - realizon teknikat e fituara gjatë luajtjes në instrument; - gërsheton kërkesën e mësuesit me instiktin muzikal individual.

Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë dhe arpezhe mbi bazë pozicionesh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maxhore e minore dhe lidhja e tyre relative - 2 oktave me figura e variante të ndryshme sipas: Sturm, Bille, Simandl etj. 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - luan në tempin e duhur; - realizon aplikaturën e etydit; - luan me intonacion të pastër etyde; - realizon fraza nëpërmjet elementeve të dinamikës dhe të vibratos; - realizon veprën teknikisht dhe muzikalisht; - realizon përmes mënyrave të ndryshme pasazhet e vështira;
<ul style="list-style-type: none"> - J.S. Bach - gavota për kontrabas dhe piano - H. Genzmer - sonatina - Andersen - sonatina - Marcello - 6 sonata - P. Breuer - sonatina - A. Kapuzzi - Koncert në Remaxhore - G. Jacobs - “A little concert” etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - njeh strukturën e veprës; - realizon lojën e organizuar nga ana e mendimit muzikor; - zbërthen veprat nga ana teknike dhe emocionale; - evidenton karakteret përkatëse; - luan duke krijuar individualitetin e vet; - realizon me përgjegjësi lojën në instrument; - aktivizohet në jetën koncertore.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për arritjen e nivelit sa më të lartë, mësuesit dhe nxënësit duhet të kenë të qartë fazën e punës në të cilën kanë hyrë.</p> <p>Klasa X është një vit i rëndësishëm, pasi nxënësi kalon nga arsimit bazë (AMU) në atë të mesëm të lartë(AML). Këtë vit ora e mësimit duhet të ketë</p>	

intensitet, të mos bëhet monotone, po të zgjojë interes te nxënësi. Koncepti i veprave hyn në një fazë të re. Duhet këmbëngulur në kultivimin e shijeve të sakta të lojës. Pas studimit të ngadaltë, nxënësi duhet nxitur për të luajtur (manovruar) më shpejt me materialet, por gjithnjë pa e tepruar dhe nën kontrollin e mësuesit, me perspektivën drejt vetëkontrollit. Nxënësi duhet të ndërgjegjësohet e të perceptojë me siguri të lartë atë çfarë ai prodhon. Të nxitet për të performuar në skenë.

Klasa XI është një urë lidhëse mjaft e rëndësishme midis klasave X-XII. Mësuesi duhet të këmbëngulë në elementet bazë, që duhet të njohë nxënësi:

- ✓ *procesi i njohjes;*
- ✓ *procesi i përvetësimit;*
- ✓ *procesi i interpretimit.*

Pas një studimi mekanik, vazhdon puna për kualifikimin e tingullit, për zgjidhjen e kolpeve të harkut, për zgjidhjen e vibratos së kultivuar si elemente artistike. Mësuesi/ja duhet të ketë një komunikim të mirë me nxënësit, duhet të njohë aftësitë e tyre për të përcaktuar programin që ata do të luajnë në provimin e vitit. **Klasa XII** është viti kur nxënësit mbyllin ciklin e një pune 12-vjeçare dhe përgatiten për shkollën e lartë. E gjithë puna shumëvjeçare synon në formimin e plotë me dijet e aftësitë tekniko-muzikore dhe ideoartistike. Element i rëndësishëm i kësaj faze është ruajtja e konsolidimi i nivelit të arritur. Nxënësit nuk duhet të heqin dorë nga ushtrimet ditore, pavarësisht nga rritja që kanë. Mësuesit duhet të programojnë orën e mësimit në mënyrë të tillë që të dëgjojnë në çdo orë mësimi repertorin mekanik të nxënësit. Demonstrimi në instrument nga mësuesit është i domosdoshëm për të konkretizuar problemet që dalin. Nxënësit duhet të ballafaqohen me skenën dhe nxënësit e tjerë, duke organizuar koncerte ose orë mësimi në grup.

Udhëzime për Vlerësimin:

Nxënësi/ja është i nivelit MJAFTUESHEM kur:

- nuk luan korrekt;
- luan pa ritëm;
- luhet me tingull mesatar dhe nën mesatar;

- luan me intonacion jo të këndshëm;
- luan me shkallë shpejtësie të ulët;
- nuk luan përmendësh.

Nxënësi/ja është i nivelit MESATAR, kur:

- luan ritmikiht mirë;
- luan me intonacion relativisht të pastër;
- luan me pak gabime.

Nxënësi/ja është i nivelit të LARTE, kur:

- konsolidohen elementet kryesore;
- përvetësohet pastërtia e tingullit;
- përvetësohet pastërtia e kalimeve;
- përvetësohen disa mënyra të përdorimit të harkut;
- nxjerrja e kolpeve të harkut është shumë e qartë;
- përvetësohet vibratoja dhe zhvillimi dinamik i veprave muzikore;
- realizohet përdorimi i zonave të ndryshme të harkut;
- njeh epokat e veprave.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Kontrabas, literaturë.

Dega: Muzikë

Lënda: Flaut

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë të thjeshta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkallë deri në 2-3 shenja # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar - Shkallët deri në 2-3 shenja b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin(bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhefrymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - përdor lirshëm atakun (goditjen)dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet nga okatava e parë deri në të dytën; - luan shkallët e arpezhet, intervalet me ritëm të ngadaltë e mesatar: legato e stakato; - ushtron në mënyrë sistematike me ushtrime gishtash;
<p>3 ushtrime në muaj</p> <p>Metoda E. Prill</p> <p>P. F. Artaud</p> <p>E. Kohler (fillestarë)</p> <p>Wastall</p> <p>Simon Hunt</p> <p>H. Pllatonov për fillestarët</p> <p>Metoda A. C. Petersen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si:tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhedinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ.

Harris ushtrime teknike	
3 ushtrime në muaj Metoda E. Prill P. F. Artaud E. Kohler (fillestarë) Wastall Simon Hunt H. Pllatonov për fillestarët Metoda A. C. Petersen Harris ushtrime teknike	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si:tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ;
3 duete për flaut Aria - W. A. Moxart Flauti magjik - Ë. A. Moxart Gavotte - J. S. Bach Minuet - J. S. Bach Polonaise - J. S. Bach Andantino - F. Rust Minuetto - J. Hajden Rondo - J. F. Dandrieu Andante, EspressoF.Mendelson Melodi Shuman	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë, nga anaritmike, dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik; - zbërthen me korrektësi materialin muzikor nga ana ndërtimore, teknike dhe emocionale; - kërkon elementet e para të interpretimit artistik, duke zbuluar; - karakteristikat e secilit autor; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet; - praktikon mësimin e pjesëvepërmendsh.

Romance Shubert Aria - J. Andersen Polonaise - Th. Oesten Nina- Nana - P. Gaci “Malësori i vogël” - T. Harapi Melodi - Ç. Zadeja	
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallët maxhore e minore me katër shenja me #(Diezis) dhe b (Bemola) me (dy oktava) në ritëm mesatar dhe të shpejtë Shkallë kromatike në metrin 2/4 e 1/4 në tempe mesatare	Nxënësi: - luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime; - luan shkallët detashe në format stakato e legato; - luan pa gabime arpezhet dhe përmbysjet e tyre;
Ushtrime dhe etyde 3 ushtrime në muaj E. Prill E. Kohler: Fashikulli i parë E. Kohler: Romantik Soussman: Etyde F. Caratge: 12 etyde G. Gariboldi: Op. 132 Harris: Ushtrime teknike L. Moyse- Ushtrime për Flaut: Fashikulli i parë	realizon gjatë lojës aplikaturat, frymëmarrjen, ritmikën e ushtrimit etj.; respekton dinamikën e ushtrimeve; realizon frymëmarrjen mbi bazën e logjikës muzikore dhe teknike; luan etydet me ndjenjë, pastër e pa gabime; luan tingullin dhe intonacionin e pastër;
2 duete për flaut nga:	- praktikon duetet, në fillim me mësuesin dhe në një fazë të dytë;

<p>Zhiga nga Sonata në Famaxhor, Moxart Moxart- Sonate Minuetto nga J. S. Bach:I, II, III Bethoven:Pjesë nga cikli vokal H. Bokerini: Minuetto Hendel: Sonata Teleman: Sonata Nr. 1 dhe 2 A. Vivaldi Sonatë Fa maxhor. A. Vivaldi- Koncert Nr. 4, 5, 6 M. Blavet- Vol. I Sonata Flaut Fils - Koncert Pjesë shqiptare</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan me nxënës të tjerëbashkëmoshatarë; - ushtron kuptimin ritmik të pjesëve dhe, më pas, tërësinë etyre melodike; - zbërthen pjesët ngapikëpamja e formës muzikore; - punon me mënyra të ndryshme vështirësitë teknikeqë shfaqen në materialin muzikor; - evidenton karakteristikat e autorëve të veçantë.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore me diezis e bemola minoret përkatëse arpezhet e tyre, në mënyratstakato e legato metodat Tafanel - Goubert dhe ushtrime tëpërditshme nga Soussman, op. 43</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët në mënyrë të saktë, pastër e përmendsh, duke prekur gjithë tastierën e flautit; - luan përmbysjet, si: kuartola, triolae septola me legato e stakato; - ka një organizim të mirë e të qartë të shkallëve e arpezheve;
<p>Ushtrime dhe etyde 3 etyde në muaj si më poshtë:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - I aftë dhe i përpiktë në zbatimin e aplikaturave; - kushton një vëmendje të veçantë nuancave shprehëse;

<p>E. Kohler: Fash. II, op. 33. Fustenau. V. Pllatonov. L. Moyse: 1-2-3. Berbiguer - 18 etyde. Th. Bochm: Op. 15. J. Andersen: Op. 21.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respekton dinamikën e ushtrimevedhe etydeve; - dallon unifikimin e regjistrave; - zbaton kërkesat për një frymëmarrje të lirshme e të natyrshme;
<p>2 duete për flaut</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 kohë sonate - 1 kohë koncerti me kadencë - Minuete - Suita - Pjesë solo për flaut - Pjesë nga autorë të huaj - Pjesë nga autorë shqiptarë - Sonata Teleman në Fa maxhor dhe Si b maxhor - J.S. Bach: Sonatat - F. Hendel: Sonata - C. Ph. E. Bach: Sonata solo - W. A. Mozart: Sonata - W. A. Mozart: Koncerte 	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesenose me shokët e klasës; - luan pjesët për flaut e piano, duke krijuar një harmonizim të plotë të dy instrumenteve; - luan mirë nga ana ritmike e melodike dhe shpreh natyrën koncertale të lojës në instrument; - praktikon mësimin e pjesëve përmendësh; - shpreh në mënyrë të konsoliduar elementet e tingëllimit, si: pastërtia timbrike, tejshkueshmëria, vibrimi dhe ngjyrat e interpretimit; - evidenton karakteristikat e autorëve të veçantë të pjesëve; - zbërthen veçoritë e formës muzikore.

- A. Vivaldi: Nga V. VI i koncerteve
- L. Vinci – Sonatë
- Haydn – Koncert J
- J. Quantz: Koncert në sol maxhor
- Stamitz: Koncert G- Dur
- E. Kohler: Koncert
- P. Gaci: Baladë
- Papparisto: Romancë
- L. Dizdari: Romancë

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument, nxënësi duhet edukuar të studiojënë mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që ngashkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimit. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimit më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin. Në lidhje me zbatimin praktik të programit, do të ishte i nevojshëm ndërgjegjësimi i nxënësit me kuptimin e tij, rëndësinë që ka secila pjesë në formimin sistematik të nxënësit dhe mundësitë që krijojnë ato për avancimin e tij gradual. Kështu, ushtrimet, etydet dhe pjesët e tjera artistike të programit duhet t'u përgjigjen grupmoshave të ndryshme dhe, nga ana tjetër, t'u japin mundësi individëve më të përparuar të ecin lirshëm e pa sforcime. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim

e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme në formimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të ngrejë një notë. Mbi bazën e **3 notave, 2 kontrolleve teknike dhe 1 saxho**, vendoset nota semestrare.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan jo korrekt *me ritëm*;
- luan jo korrekt *me tingull mesatar*;
- luan jo korrekt *me intonacion jo të këndshëm*;
- luan jo korrekt *me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime*.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan mirë ritmikisht,
- luan mirë *me tingull e me intonacion, pastër e me pak gabime*.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- *luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme*.

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist mepjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Flaut, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Oboe

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Të gjitha shkallët muzikore Maxhore dhe minore, me (# e b). Shkallët kromatike	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët gjer në regjistrat e lartë; - luan përmbysjet me <i>kuartola, triola, legato</i> dhe <i>stakato</i>; - luan përmbysjet <i>arpexhit, dominant septakordit</i>; - realizon shkallët me një tingull të plotë dhe me intonacion të pastër;
Etyde Bllat - etyde. Videman - etyde Salviani - ushtrime për mekanizmin dhe tonalitetet – volumi 1	<ul style="list-style-type: none"> - luan me një tingull të pastër; - luan ritmikiisht saktë ushtrimet; - realizon një frymëmarrje të lirshme dhe mbi bazën e një logjike muzikore; - realizon mirë frakturat ritmike të etydit;
L . Dizdari - romancë. A . Paparisto - këngë epike	<ul style="list-style-type: none"> - zbërthen strukturën e çdo pjese për sa i përket anës teknike dhe lojës së saktë të figurave ritmike;
G . F. Telemann - sonatë në sol minore T. Albinoni - koncert në do maxhore	<ul style="list-style-type: none"> - zbërthen çdo pjesë muzikore mbi bazën shkrimore dhe emocionale; - njeh kompozitorët që kanë shkruar pjesët; - luan pjesën muzikore saktë në ritëm dhe intonacion; - interpreton pjesët me ndjenjë dhe emocion.

Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Të gjitha shkallët muzikore Maxhore dhe minore, me (# e b). Shkallët kromatike</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët gjer në regjistrat e lartë; - realizon me saktësi elementet teknike të shkallës, siç janë: - <i>tercat, triolat, arpezhet dhe dominant septakordet;</i> - luan përmbysjet e <i>arpezheve dhe dominant sep-takordeve;</i> - shoqëron këto elemente teknike të domosdoshme nga elementet muzikore, si: portato, legato, piano, forte dhe me forma të tjera studimi; - realizon shkallët me një tingull të plotë dhe me intonacion të pastër;
<p>Etyde Ferling - etyde Brod - etyde Bach - etyde dhe duete, volumi 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan me një tingull të pastër; - luan ritmikiisht saktë ushtrimet; - realizon një frymëmarrje të lirshme dhe mbi bazën e një logjike muzikore; - realizon mirë frakturat teknike të etydit;
<p>P. Gaci - këngë epike A. Paparisto - <i>romancë</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon strukturën e çdo pjese për sa i përket anës teknike dhe lojës së saktë të figurave ritmike;
<p>Cimaroza - Introducione, në 4 kohë B. Marcelo - koncert me 3 kohë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon çdo pjesë muzikore mbi bazën shkrimore dhe emocionale; - njeh kompozitorët që kanë shkruar pjesët; - luan pjesën muzikore saktë në ritëm dhe intonacion; - interpreton pjesët me ndjenjë dhe emocion.
<p>Tematikat klasa 12</p>	<p>Rezultatet e të nxënit</p>

<p>Të gjitha shkallët muzikore Maxhore dhe minore, me (# e b) Shkallët kromatike</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët gjer në regjistrat e lartë; - realizon me saktësi elementet teknike të shkallës , siç janë: <i>tercat, triolat, arpezhet dhe dominant septakordet</i>; - luan përmbyset e <i>arpezheve dhe dominant sep-takordeve</i>; - realizon këto elemente teknike të domosdoshme me elementet muzikore, si: <i>portato, legato, piano, forte</i> dhe me forma të tjera studimi; - realizon shkallët me një tingull të plotë dhe me intonacion të pastër;
<p>Etyde</p> <ul style="list-style-type: none"> - J. H. Luft - 24 etyde. Brod - 48 etyde - Faldi - 15 etyde.; 	<ul style="list-style-type: none"> - luan me një tingull të pastër; - luan ritmiksht saktë ushtrimet; - realizon një frymëmarrje të lirshme dhe mbi bazën e një logjike muzikore; - realizon mirë frakturat teknike të etydit;
<p>P. Gaci - <i>baladë</i>. A . Papparisto - <i>romancë</i>. J . Minga – <i>variacione</i>. P . Gaci - <i>koncert</i>.;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon strukturën e çdo pjese për sa i përket anës teknike dhe lojës së saktë të figurave ritmike;
<p>G. F. Teleman -sonatë në la minore, 4 kohë. Belini - koncert në mi b maxhore. Vivaldi - koncert në re minore. J . Hajden - koncert në C - dur, koha I.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zbërthen çdo pjesë muzikore mbi bazën shkrimore dhe emocionale; - njeh kompozitorët që kanë shkruar pjesët; - luan pjesën muzikore saktë në ritëm dhe intonacion; - interpreton pjesët me ndjenjë dhe emocion.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për arritjen e nivelit sa më optimal, nxënësi duhet të nxitet në sistematikën e tij në mënyrë rigorozë. Puna e mësuesit duhet të jetë shumë kërkuese dhe</p>	

e njëtrajtshme. Vëzhgimi psikologjik dhe emocional i nxënësit përbën një nga detyrat më të vështira të mësuesit. Puna për të rritur administrimin psikoemocional duhet të bëhet gjatë gjithë vitit që të kemi rezultate sa më të larta. Administrimi i orës së mësimit me intensitet dhe etapa të përcaktuara qartë do të rrisin shkallën e të nxënës e rendimentin e orës së mësimit. Ndërthurja e kërkesave teknike me ato artistike do të bëjë orën e mësimit të pëlqyeshme për nxënësin. Në lidhje me zbatimin praktik të programit, do të ishte i nevojshëm ndërgjegjësimi i nxënësit me kuptimin e tij, rëndësinë që ka secila pjesë në formimin sistematik të nxënësit dhe mundësitë që krijojnë ato për avancimin e tij gradual. Kështu, ushtrimet, etydet dhe pjesët e tjera artistike të programit duhet t'u përgjigjen grupmoshave të ndryshme dhe, nga ana tjetër, t'u japin mundësi individëve më të përparuar të ecin lirshëm e pa sforcime. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme në formimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen. Puna e diferencuar mbi bazën e mundësive fizike e intelektuale të çdo nxënësi do të zhvillojë në mënyrë të drejtë e më të shpejtë nivelin e klasës. Mbi bazën e ecurisë së programit, mësuesi mund të avancojë në kërkesat e tij/saj lidhur me programin, në individë që e përvetësojnë atë më shpejt.

Në repertorin muzikor përfshihen pjesë të huaja dhe shqiptare. Ato mund të jenë: romanca, sonata dhe koncerte. Përmes luajtjes së tyre duhet të nxirren në pah karakteristikat kryesore tekniko- muzikore. Për sa i përket anës së muzikalitetit, mësuesi duhet të demonstrojë në instrument teknikat e interpretimit, idetë dhe emocionet e veprës gjithmonë duke u bashkëngjitur dhe shpjegimin e karakteristikave për periudhat, në të cilat janë shkruar veprat muzikore. Me mbylljen e këtij cikli mësimor disavjeçar, nxënësi ka marrë bazat kryesore të formimit muzikor dhe atij instrumental të oboes. Materialet e lëndës së oboes janë bazuar mbi përzgjedhjen e elementeve teknike dhe muzikore.

Disa nga metodat janë:

metoda **1 - 2 dhe 3 - 4**, të cilat janë një përmbledhje bazë e teknikave të ekzekutimit në

këtë instrument;

- metoda **Hinke**;
- metoda **Videman**;
- metoda **Salviani**.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të ngrejë një notë. Mbi bazën e 3 notave, 2 kontrolleve teknike dhe 1 saxho, vendoset nota semestrale.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- mban trupin drejt dhe impostohet saktë në instrument;
- imposton drejt bokaturën;
- merr frymë me diafragmë dhe përvetëson teknikën e frymëmarrjes;
- prodhon tingull;
- imposton bukur dorën e majtë dhe të djathtë;
- luan me duar të impostuara mirë dhe me tingull të pastër;
- luan me ritëm, legatura të thjeshta dhe me intonacion të pastër;
- luan një lojë me kërkesa ritmike dhe me intonacion të pastër;
- përvetëson saktë dhe lirshëm materialin teknik dhe muzikor.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- realizon një lojë të gjallë, dinamike, me nuancë, duke u futur në stilin, brendinë dhe në karakteristikat e veçanta që ka vepra;
- sinkronizohet me pianistin shoqërues në raportin sonor që kërkohet;
- fiton një siguri dhe një lirshmëri natyrore në lojë;
- njeh veprat në tërësinë e saj, epokat muzikore, kërkesat ndaj rrymave të ndryshme të muzikës.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- realizon kërkesat e avancuara tekniko – muzikore si dhe një axhilitet të mirë;
- përvetëson elementet teknike dhe të ketë një pozicion normal të duarve;
- realizon kalimin e pozicioneve, mënyrën e rregullt të lojës së shkallëve (lojën me kërkesë impostimi dhe intonacioni të tercave, triolave, arpezheve dhe D7);
- reagon në ndjeshmërinë muzikore, nuancat, muzikalitetin dhe të paraqitet në sasinë dhe në radhitjen e gjithë repertorit të detyrueshëm, si pjesë, romanca, sonata;
- angazhohet në jetën koncertale;
- formon një shije të tij muzikore, dhe logjikon më shumë ndaj elementeve tekniko-muzikore që karakterizon një vepër;
- interpreton etydet dhe pjesët në tempet reale duke zhvilluar aftësitë krijues brenda kërkesave teknike artistike;
- zotëron dinamikën (pp, p, mf, f e ff etj.), duke e bërë atë funksionale në të gjitha lidhjet e mundshme të ritmit, tempit, metrit, koloristikës etj.;
- harmonizon lojën e tij me atë të instrumentit shoqërues të pianos.

Shënim. **Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.**

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Instrumenti Oboes, Lexhio, Partiturë, Metronom, Sistem audio-video TIK, Interneti.

Dega: Muzikë

Lënda: Klarinetë

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>8 shkallë muzikore dhe materiale ndihmëse teknike</p> <p>Shkallë deri në 2-3 shenja # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar</p> <p>Shkallët deri në 2-3 shenja b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë</p>	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë; - luan shkallët e arpezhet, intervalet me ritëm të ngadaltë e mesatar: legato e stakato; - luan ushtrime gishtash;
<p>Ushtrime</p> <p>4 ushtrime në muaj</p> <p>Metoda Demnitz, Lefevre</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon tempet e pjesëve muzikore; - njeh figurat ritmike; - ndërgjegjësohet për realizimin e programit në përputhje me etapat e punës praktike të përcaktuar nga mësuesi; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet; - praktikon mësimin e pjesëve përmendsh;
<p>Duete, trio dhe kuartete për klarinetë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë;

	- punon me prioritete dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Të gjitha shkallët me 4 shenja me diezis e bemola, minoret përkatëse, arpezhohet e tyre, në mënyrat stakato e legato me temp mesatar dhe të shpejtë	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët në mënyrë të saktë, pastër e përmendsh, duke prekur gjithë tastierën e flautit; - luan përmbysjet, si: kuartola, triola e septola me legato e stakatoë - realizon shkallët dhe arpezhohet në ritëm dhe temp;
Ushtrime 4 ushtrime në muaj Metoda Demnitz, Lefevre	<ul style="list-style-type: none"> - zbaton saktë aplikaturat; - interpreton nuancat shprehëse; - respekton dinamikën e ushtrimeve dhe etydeve; - interpreton pastër regjistrat në instrument; - realizon ushtrimet nga ana teknike dhe frazimet muzikore;
Programi artistik Mozart: Valle Fshatare L.Bassi: Lamento Vanhall: Sonate N.Kacaruhu: Pjesë për klarinetë	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët për klarinetë e piano, duke krijuar një harmonizim të plotë të dy instrumenteve; - luan nga ana ritmike e melodike dhe shpreh natyrën koncertale të lojës në instrument; - praktikon mësimin e pjesëve përmendsh e tingëllimit timbrik, tejshkueshmëria, vibrimi dhe ngjyrat e interpretimit;

Duete, trio e kuartete për klarinetë	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik
Tematikat klasa 12	- Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallët maxhore e minore me katër shenja me # (Diezis) dhe b (Bemola) me (dy oktava) në ritëm mesatar dhe të shpejtë. Shkallë kromatike në metrin 2/4 e 1/4 në tempe mesatare	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët gjer në regjistrat e lartë; - luan përmbysjet e arpezhit dhe D7; - realizon teknikisht dhe muzikalisht ushtrimet; - ndjen frazimet; - luan në tempin e duhur; - luan me një tingull të qartë dhe brilant;
Ushtrime, etyde dhe materiale ndihmëse teknike Metoda – Demnitz, Barman, Klose, Rose	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilet dhe tempet e duhura; - realizon duke nxjerrë në pah karakterin e çdo ushtrimi, etydi; - luan bukur emocionalisht dhe në mënyrë virtuozë;
Programi Artistik L.Dizdari: Romancë Mozart: Divertimento Nr.3 Lefevre: Sonota Nr.3 C.M Weber: Variacione	<ul style="list-style-type: none"> - realizon tempet e kohëve të koncertet; - njeh ndërtimin dhe tempet e variacioneve tek temat me variacione; - ndërgjegjësohet për realizimin e programit në përputhje me etapat epunës praktike të përcaktuar nga mësuesi; - realizon kërkesat tekniko- muzikore përmes <i>frazimit, karakterit teknik dhe zbërthimit emocional;</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilin e duhur; - luan bukur emocionalisht dhe me dinamikën e duhur;
<p>4-5 duete për klarinetë</p> <p>4-5 trio për klarinetë</p> <p>4-5 kuartete për klarinetë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike, dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik; - zbërthen me korrektësi materialin muzikor nga ana ndërtimore, teknike dhe emocionale.

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësi i klasës X, duhen pasur parasysh disa hapa që bëjnë të mundur realizimin e programit, si: zgjedhja e materialeve teknike dhe artistike nga mësuesi për secilin nxënës (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit). Duhet të kemi parasysh që ky program duhet t'u përshtatet nxënësve fillestarë dhe atyre që kanë njohuri mbi kitarën. Te nxënësit fillestar mësuesi duhet t'i kushtojë një vëmendje të madhe impostimit të saktë të duarve. Duhet t'i japë ushtrime plotësuese për një pozicion të saktë të dorës së majtë dhe të djathtë dhe t'i japë ushtrime si shkallë apo ushtrime kromatike për dorën e majtë.

Programi do të ndahet në 4 orë mësimi gjatë javës, në mënyrë që nxënësi të jetë sa më i qartë me shpjegimin dhe të jetë vazhdimisht në proces studimi. Nxënësi fillestar nuk merr pjesë në dy kontrollet teknik të parë, në këtë mënyrë mund të ketë më shumë kohë të rregulloj pozicionet e duarve dhe del vetëm në saxhon e parë. Nxënësi merr pjesë në saxhon e dytë mbasi ka kryer detyrimet e të dyja kontrolleve teknike. Në rast se nxënësi është me raport mjekësor, do të shlyejë detyrimin në një datë tjetër të caktuar nga komisioni.

Nxënësi merr pjesë në saxho mbasi ka kryer detyrimet e të dyja kontrolleve teknike. Në rast se nxënësi është me raport mjekësor, do të shlyejë detyrimin në një datë tjetër të caktuar nga komisioni.

Në klasën XII, nxënësi duhet të arrijë të deshifrojë vetë pa vështirësi gjithë programin e zgjedhur nga mësuesi. Mësuesi duhet të punojë me nxënësin me pasazhet e veçanta (aty ku nxënësi shfaq vështirësi). Prioritet i veçantë do t'i jepet performancës artistike, në mënyrë që nxënësi të realizojë sa më mirë programin e diplomës dhe të përgatitet për përballje me publikun.

Në klasën XII, nxënësi do të shlyejë vetëm 2 kontrolle teknike dhe saxhon e semestrit të parë.

Rekomandime për kontrollet teknike:

Gjatë vitit shkollor zhvillohen 4 kontrolle teknike gjithsej(klasa X fillestar, nuk do të bëjë 2 kontrollet e para).

Në çdo kontroll teknik luhen në mënyrë të detyruar 2 shkallë (mazhore-minore-terca-oktava), si dhe 2 etyde.

I gjithë programi luhet përmendsh.

Rekomandime për saxhot: Gjatë vitit shkollor zhvillohen 2 saxho , çdo saxho luhet në mënyrë të detyruar, i gjithë programi luhet përmendsh.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi i nxënësit në kontrollet teknike do të bëhet nga komisioni i përbërë nga të gjithë mësuesit që kanë nxënës në klasën përkatëse (me jo më pak se 3 veta).

Vlerësimi do të jetë nga notat e vendosura për materialet që luan nxënësi.

Vlerësimi i nxënësit në saxhot semestrale do të bëhet nga komisioni i mësuesve të caktuar nga drejtoria (me jo më pak se 3 veta).

Vlerësimi përfundimtar i nxënësit do të dalë si rezultat i mbledhjes dhe përpjesëtimit matematikor të notave të vëna nga anëtarët e komisionit, plus notën e mësuesit të lëndës.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan me ritëm;

- luan me tingull mesatar;
- luan me intonacion jo të këndshëm;
- luan me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan ritmikiht;
- luan me tingull e me intonacion;
- luan pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Klarinete, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Fagot

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkalla Do maxhore dhe Sibemol maxhore (dy oktave)</p> <p>Shkalla Fa maxhore dhe Labemol maxhore (me dy oktava)</p> <p>Shkalla Mi bemol maxhore(me dy oktave)</p> <p>Shkalla kromatike me dyoktava</p> <p>Shkalla Sol maxhor minor dhe Re maxhor Si minormelodik (me dy oktava)</p> <p>Arpezhet e këtyre shkallëve me dy oktava së bashku me arpezhet përkatëse</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët, si legato portato stakato në një temp mesatar me metronome me shpejtësi 80 medinamikë <i>p, mf, f</i> gjer në regjistra të lartë; - luan në temp shkallët muzikore;
<p>Ushtrime dhe etyde</p> <p>6 etyde nga metodat përkatëse(çdo muaj)</p> <p>Metoda:</p> <p>Ozi- kapriço, Bogdanov- etyde,</p> <p>Milde - gama etydi,</p> <p>Milde – etyde koncertale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan me përpikëri <i>aplikaturat</i> e etydeve; - respekton dinamikën; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër; - luan duetet me mësuesin; - luan nga ana e solfexhit dhe interpretive;

Con Cone - 5-6- duete, me pedagogun Gjashtë sonata nga F. Teleman.	<ul style="list-style-type: none"> - punon hap pas hapi momentet e vështiramuzikore; - zbërthen partin muzikor nga ana ndërtimore dhe ideoemocionale; - demonstroi partin muzikor përmes ilustrimit; - forcon pavarësinë artistike të tij;
P. Gaci – melodi “Nina- nana” Nova - melodi K. Laro - temë me variacione të plota	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare duke respektuar karakteristikat e kësaj muzike;
Marcelo – sonatë.Fash- sonatë	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke zbërthyer çdo detaj të anës melodike dhe ritmike të pjesës;
F. Fash- koncert Koncert Moxart- tri kohë(të shoqëruar me piano)	<ul style="list-style-type: none"> - luan koncertin duke pasqyruar anën emocionale dhe karakteristikat e pjesës; - luan duke respektuar kërkesat; - kupton pjesën dhe kohën së cilës i përket;
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkalla Do maxhore dhe Sibemol maxhore (tri oktava) Shkalla Fa diez maxhore dhe Rebemol maxhore me (dyoktave) Shkalla Si bemol minor melodikme (tri oktava) Shkalla kromatike me trioktava. Shkallën Sol diez minor dhe Dodiezminor melodik (me dy oktava) Arpezhet e këtyre shkallëve me dy dhe me tri	<ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët, si legato portato, stakato nënjë temp mesatar me metronome meshpejtësi 80 me dinamikë <i>p</i>, <i>mf</i>, <i>f</i> gjer në regjistrat e lartë; - luan në temp shkallët muzikore;

oktava. Së bashku me dominant septakordet përkatëse dhe diminuitin përkatës për shkallët minore.	
8 etyde nga metodat përkatëse (çdo muaj). Metodat: Julius Weissenborn fl. II. Giamperi Milde gama etydi	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke respektuar <i>ritmikën</i> dhe <i>aplikaturat</i> e etydeve; - luan me dinamikë të rregullt; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër; - realizon performancë mbi bazën e logjikës muzikore e teknike;
Nova – melodi P. Dingu- melodi. K. Laro-temë me variacione	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare duke respektuar karakteristikat e kësaj muzike;
F. Teleman – sonatë Fash- sonatë	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke zbërthyer çdo detaj të anës melodike dhe ritmike të pjesës;
F. Fash- koncert Shtumf- koncertino, të shoqëruar me piano	<ul style="list-style-type: none"> - luan koncertin duke pasqyruar anën emocionale dhe karakteristikat epjesës; - luan duke respektuar kërkesat.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Të gjitha shkallët mazhoree minore me arpezhet përkatëse dominant septakordet diminuitet në tempet optimale të shpejtësisë me metronome 100-109 me aplikatura trolet,	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan në temp shkallët muzikore; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallëtsi legato portato stakato në një temp të shpejtë, me dinamikë <i>p</i>, <i>mf</i>, <i>f</i>;

kuartol dhe me lëvizje xhirosh harmonike	
6 etyde në muaj nga metodat përkatëse Metodat: Ozi- kapriço. Bogdanov- etyde.Milde - gama etydi Milde – etyde koncertale	<ul style="list-style-type: none"> - luan dhe respekton <i>ritmikën</i> dhe <i>aplikaturat</i> e etydeve; - luan me dinamikë të rregullt; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër; - realizon performancë mbi bazën e logjikës muzikore e teknike;
P. Gaci – melodi (nina- nana) V. Nova- melodi K.Laro - temë me variacione të plota	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare duke respektuar karakteristikat e kësaj muzike;
6 sonata nga F Teleman.Con Cone- 5- 6- duete Marcelo – sonatë.Fash- Sonatë	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke zbërthyer çdo detaj të anësmelodike dhe ritmike të pjesës;
F. Fash- koncert. Koncert Moxart- tri kohë.(të shoqëruar me piano).	<ul style="list-style-type: none"> - luan koncertin duke pasqyruar anën emocionale dhe karakteristikat e pjesës; - luan duke respektuar kërkesat; kupton pjesën dhe kohën së cilës i përket.
UDHËZIME METODOLOGJIKE:	
<p>Gjatë punës për zbatimin e programit duhet bërë kujdes që të tregohen rrugët e duhura për arritjen e objektivave, duke filluar nga materialet teknike, si edhe ato muzikore. Për arritjen e nivelit sa më optimal, nxënësi duhet të nxitet në sistematikën e tij në mënyrë rigoroze. Puna e mësuesit duhet të jetë shumë kërkuese dhe e njëtrajtshme. Vëzhgimi psikologjike emocional i nxënësit përbën një nga detyrat më të vështira të mësuesit. Puna për të rritur administrimin psikoemocional duhet të bëhet gjatë gjithë vitit që të kemi rezultate sa më të larta. Administrimi i orës së mësimit me intensitet dhe etapa të përcaktuara qartë do të rrisin shkallën e nxënies dhe rendimentin e orës së mësimit. Ndërthurja e kërkesave teknike me ato artistike do ta bëjë orën e mësimit të pëlqyeshme për nxënësin. Puna e diferencuar, mbi bazën e mundësive fizike e intelektuale të çdo nxënësi, do të zhvillojë në</p>	

mënyrë të drejtë e më të shpejtë nivelin e klasës. Mbi bazën e ecurisë së programit, mësuesi mund të avancojë në kërkesat e tij në lidhje me programin, në individë që e përvetësojnë atë më shpejt. Materiali didaktik duhet t'i përgjigjet nivelit që kërkon grupmosha e jo nivelit të ulët, po ashtu edhe programi artistik. Për këtë arsye bëhet zberthimi i programit nga çdo mësues për çdo muaj dhe i miratuar nga drejtuesi specialist i shkollës. Përgatitja e nxënësit duhet të bëhet e kontrolluar edhe me variante të ndryshme për të pasur më shumë efektivitet. Gjatë zhvillimit të orëve të para, materiali teknik dhe didaktik të kërkohej në një ritëm të ngadaltë dhe duke avancuar në tempin real. Kërkesat bazë, si: përpikëria në ritëm, konceptimi i frymëmarrjes mbi bazën e logjikës konceptuale muzikore e teknike, realizimi i aplikaturave dhe loja me koncept të drejtë me tingull të pastër, përbëjnë elementet kryesore të suksesit dhe të arritjes së rezultateve optimale.

Shënim. Materiali artistik, ku përfshihen koncertet dhe sonatat, veprat ciklike, mund të zëvendësohet nga ana e mësuesit të lëndës me materiale të tjera, por ato të jenë në të njëjtën shkallë vështirësie dhe të miratohen nga komisioni përkatës.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i lëndës, për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, ka të drejtë të ulë ose të ngrejë një notë. Mbi bazën e **3 notave, 2 kontrolleve teknike dhe 1 saxho**, vendoset nota semestrale.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan jo *korrekt* me ritëm;
- luan jo *korrekt*, me tingull mesatar;
- luan me intonacion jo të këndshëm;
- luan me shkallë shpejtësie të ulët e me gabime.

Niveli MIRË

- Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan *mirë* ritmikisht;
- luan mirë me tingull e me intonacion të pastër, me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- Luan *shumë mirë* në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim. Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Klarinete, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Saxofon

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkalle Muzikore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkallët Mi, Si, Do Maxhore me dy oktava - Shkalla Fa Diez Minor dhe Do Diez minor melodik - Nga nota Do shkallën kromatike. - (Shkallët maxhore luhen me dominant septakordet përkatëse dhe minoret me septakord të zvogëluar)	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët, si legato, portato, stakato në një temp mesatar me metronome me shpejtësi 80 me dinamikë <i>p, mf, f deri</i> në regjistrat e lartë; - luan në temp shkallët muzikore;
<p>Ushtrime dhe etyde</p> <p>3 etyde nga metodat përkatëse (çdo muaj).;</p> <p>Metodat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mule - etyde për saksofon - Klosse -metodë për zhvillimin e mekanizmit - Klosse - metodë e avancuar, volumi i dytë	<ul style="list-style-type: none"> - luan me përpikëri <i>aplikaturat</i> e etydit; - respekton dinamikën; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër; - realizon performancë mbi bazën e logjikës muzikore e teknike;
<p>Programi Artistik</p> <p>5-6 duete të thjeshta nga - Percetina nga</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet me mësuesin; - kupton pjesët muzikore që do të luajë nga ana e solfexhit dheinterpretative;

Christofor Norton Petro Iturralde- suithelenique. - Suit- J.S.Bach	<ul style="list-style-type: none"> - realizon hap pas hapi momentet e vështira muzikore; - zbërthen partin muzikor nga ana ndërtimore dhe ideo emocionale; - realizon partin muzikor përmes ilustrimit; - zhvillon pavarësinë artistike e nxënësit.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkalla Do Maxhore dhe Sibemol Maxhore (tri oktava). - Shkalla Fa diez Maxhore dhe Re bemol Maxhore (me dy oktava). - Shkalla si bemol minor melodikme(tri oktava). - Shkalla kromatike me tri oktava - Shkalla Sol diez Minor dhe Do diez Minor melodik (me dy oktava) - Arpezhet e këtyre shkallëve me dy dhe me tri oktava, së bashku me dominant septakordet përkatëse dhe diminuitin përkatës për shkallët minore 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët, si legato, portato, stakato në një temp mesatar me metronome me shpejtësi 80 me dinamikë <i>p</i>, <i>mf</i>, <i>f</i> deri në regjistra të lartë; - luan në temp shkallët muzikore;
<p>Ushtrime dhe etyde</p> <p>6 etyde nga metodat përkatëse (çdo muaj)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan dhe respekton <i>ritmikën</i> dhe <i>aplikaturat</i> e etydeve; - luan me dinamikë të rregullt;

Metodat: Julius Weissenborn fl. II Giamperi Milde gama etydi	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër; - realizon performancë mbi bazën e logjikës muzikore e teknike;
Pjesë Shqiptare V. Nova – melodi P. Dungu- melodi K. Laro-temë me variacione	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare, duke respektuar karakteristikat ekësaj muzike;
Pjesë të huaja F. Teleman – sonatë Fash- sonatë	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke zbërthyer çdo detaj të anës melodike dhe ritmike të pjesës;
Koncerte F. Fash- koncert Shtumf- koncertino (të shoqëruar me piano)	<ul style="list-style-type: none"> - luan koncertin, duke pasqyruar anën emocionale dhe karakteristikat e pjesës.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallët Si bemolmaxhor. FA diez maxhor (dy oktava)dhe arpezhet përkatëse. Dominant septakordet	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan në temp shkallët muzikore. - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët, si legato, portato, stakato në njëtemp të shpejtë, me dinamikë <i>p</i>, <i>mf</i>, <i>f</i>.

E septakordet e zvogëluara të shkallëve minore respektive	
Ushtrime dhe etyde 6 etyde në muaj nga metodat përkatëse Metodat Klosse - metodë e avancuar Mule - 15 etyde Jems Roe Frederik Jacobs	<ul style="list-style-type: none"> - luan dhe respekton <i>ritmikën</i> dhe <i>aplikaturat</i> e etydeve; - luan me dinamikë të rregullt; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër; - realizon performancë mbi bazën e logjikës muzikore e teknike;
Pjesë Shqiptare 1 Pjese Shqiptare	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare duke respektuar karakteristikat e kësaj muzike;
Pjesë të huaja F. Teleman - sonatë.; Bach - Allemande –Currante Con Cone -5-6- duete,me pedagogun Marcelo - sonatë Hendel - sonatë Debussy - rapsodi. Raul Himdemith -sonatë. Darius Milohaid - suit Gllazunove – koncert	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke zbërthyer çdo detaj të anës melodike dhe ritmike të pjesës.
UDHËZIME METODOLOGJIKE:	

Gjatë punës për zbatimin e programit duhet bërë kujdes që të tregohen rrugët e duhura për arritjen e objektivave, duke filluar nga materialet teknike, si edhe ato muzikore. Për arritjen e nivelit sa më optimal, nxënësi duhet të nxitet në sistematikën e tij në mënyrë rigorozë. Puna e mësuesit duhet të jetë shumë kërkuese dhe e njëtrajtshme. Vëzhgimi psikologjik e emocional i nxënësit përbën një nga detyrat më të vështira të mësuesit. Puna për të rritur administrimin psikoemocional duhet të bëhet gjatë gjithë vitit që të kemi rezultate sa më të larta. Administrimi i orës së mësimit me intensitet dhe etapa të përcaktuara qartë do të rrisin shkallën e të nxënës dhe rendimentin e orës së mësimit. Ndërthurja e kërkesave teknike me ato artistike do ta bëjë orën e mësimit të pëlqyeshme për nxënësin.. Puna e diferencuar, mbi bazën e mundësive fizike e intelektuale të çdo nxënësi, do të zhvillojë në mënyrë të drejtë e më të shpejtë nivelin e klasës. Mbi bazën e ecurisë së programit, mësuesi mund të avancojë në kërkesat e tij në lidhje me programin, në individë që e përvetësojnë atë më shpejt. Materiali didaktik duhet t'i përgjigjet nivelit që kërkon grupmosha e jo nivelit të ulët, po ashtu edhe programi artistik. Për këtë arsye bëhet zberthimi i programit nga çdo mësues për çdo muaj dhe i miratuar nga drejtuesi specialist i shkollës. Përgatitja e nxënësit duhet të bëhet e kontrolluar edhe me variante të ndryshme për të pasur më shumë efektivitet. Gjatë zhvillimit të orëve të para, materiali teknik dhe didaktik të kërkohet në një ritëm të ngadaltë dhe duke avancuar në tempin real. Kërkesat bazë, si: përpikëria në ritëm, konceptimi i frymëmarrjes mbi bazën e logjikës konceptuale muzikore e teknike, realizimi i aplikaturave dhe loja me koncept të drejtë me tingull të pastër, përbëjnë elementet kryesore të suksesit dhe të arritjes së rezultateve optimale.

Shënim. Materiali artistik, ku përfshihen koncertet dhe sonatat, veprat ciklike, mund të zëvendësohet nga ana e mësuesit të lëndës me materiale të tjera, por ato të jenë në të njëjtën shkallë vështirësie dhe të miratohen nga komisioni përkatës.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i lëndës, për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, ka të drejtë të ulë ose të ngrejë një notë. Mbi bazën e 3 notave, **2 kontrolleve teknike dhe 1 saxho**, vendoset nota semestrale.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan jo korrekt me ritëm;

- luan jo korrekt, me tingull mesatar;
- luan me intonacion jo të këndshëm;
- luan me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan mirë ritmikiisht.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Instrumenti, partitura muzikore, literaturë muzikore.

Dega: Muzikë

Lënda: Korno

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Shkallët me 2 shenja # dhe Bemol me 1 oktavë (arpezhe, Legato , Staccato , Detache)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - përvetëson goditjen si dhe frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen; - impostohet në mënyrë të saktë;
Etyde: Proust Davis	<ul style="list-style-type: none"> - forcon teknikën themelore të frymëmarrjes; - përmirëson i kohëzgjatjes dhe intonacionit;
Vepër shqiptare : Josif Minga	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë teknikisht dhe muzikalisht; - luan pjesët në karakterin e duhur; - zhvillon më tej aftësitë interpretative individuale;
Pjesë të Huaja : Amaying Grace “Johan Sebastian Bach” Minuet	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon shprehitë ekzekutive; - interpreton frazat të qarta; - luan me tingull të plotë; - luan në stilin e veprës.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë me 2-3 shenja # dhe Bemol me dy oktava (arpezhe, me përmbysje Legato , Staccato ,	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët saktë teknikisht me tempe mesatare ;

Detache Dominanta dhe Diminuita	<ul style="list-style-type: none"> - artikulon materialin teknik në mënyrat bazë; - zhvillon tingullin në regjistrat përkatës;
Etyde Proust Davis	<ul style="list-style-type: none"> - zgjeron gamën dhe fleksibilitet të tingullit; - përvetëson ornamentet dhe shprehjet muzikore;
Vepër shqiptare Klement Marku	<ul style="list-style-type: none"> - unifikon lojën; - realizon saktë dinamikat e kërkuara; - zhvillon aftësinë interpretative.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Shkallët me 3 shenja # dhe Bemol me dy oktava (arpezhe, me përmbysje , Intervalet (terca kuarta, quinta, Oktava) Legato , Staccato , Detache .	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - përmirëson qëndrueshëm aftësitë teknike; - zhvillon artikulacion të qartë dhe të saktë; - është më efektiv dhe kreativ; - përmirëson gjatë lojës regjistrat e ulët, mesëm dhe i lartë;
Etyde: Davis Kopprasch Mueller	<ul style="list-style-type: none"> - forcon teknika themelore dhe të avancuara të frymëmarrjes; - përmirëson kohëzgjatjen e frymëmarrjes dhe intonacionit; - aftësohet me të reja në përdorimin e teknologjisë moderne dhe metodave të reja të lojës; - përshtatet me tendencat e fundit në literaturën për Korno;
Vepër shqiptare	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë teknikisht dhe muzikalisht;

Peci FerdinandDeda	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët në karakterin e duhur; - zhvillon më tej aftësitë interpretative individuale;
Pjesë të huaja : Mozart Koncert nr1 Romancë Franz Strauss	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon shprehitë ekzekutive; - interpreton frazat të qarta; - luan me tingull të plotë; - luan në stilin e veprës; - mëson të interpretojë meloditë e qarta dhe të thjeshta të koncertit, duke u përqendruar në frymëmarrje dhe frazim; - fokuson në kontrollin e tonit dhe në dinamikën e butë për të arritur një interpretim ekspresiv; - eksploron kontekstin historik të periudhës klasike dhe veçoritë stilistike të muzikës; - njeh formën sonate dhe strukturën e saj; - fokusohet në shprehjen e ndjenjave dhe në dinamikën e pasur për të transmetuar karakterin e pjesës .
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).</p> <p>Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.</p>	

Praktikon teknikat e ndryshme të artikulimit si staccato, legato, dhe tenuto. Mësuesi udhëzon nxënësit të eksperimentojnë me intensitetin dhe kohëzgjatjen e artikulimit për të gjetur stilin e tyre të interpretimit.

Inkurajon praktikën e rregullt dhe performancën solo si dhe në ansambël. Performanca është një pjesë kyçe e procesit të mësimin, e cila ndihmon në ndërtimin e vetëbesimit dhe në zhvillimin e aftësive skenike.

Siguron që mësuesi të jepi vlerësime të rregullta dhe kritika konstruktive, duke theksuar si sukseset ashtu edhe zonat për përmirësim. Kjo ndihmon në motivimin e nxënësve dhe në orientimin e tyre drejt përmirësimit të vazhdueshëm.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli MJAFTUESHEM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- demonstroi njohuri bazë të teorisë muzikore dhe aftësi jo të mirë në Korno;
- arrin të luajë etydet dhe pjesët e caktuara me gabime, dhe temp jo si është në shkruar në part;
- tregon përpjekje për të përdorur dinamikat dhe artikulacionin edhe pse nuk është gjithmonë i qartë ose i saktë;
- përfshin elementë bazë të interpretimit muzikor, por pa thellësi ose ndjenjë të fortë të stilistikës;
- luan me kapacitet të reduktuar të frymëmarrjes dhe frymënxjerrjes;
- nuk arrin të artikulojë notat sipas aplikaturave të part ;
- posturën dhe pozicionimin në instrument nuk e ka të rregullt.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- demonstroi njohuri të mira të teorisë muzikore dhe teknikë të fortë në instrument;
- luan etydet dhe pjesët e caktuara pa vështirësi dhe me numër të kufizuar të gabimeve;
- përdor dinamikat dhe artikulacionin në mënyrë efektive për të shtuar shprehinë në performancën e tyre;

- tregon aftësi të mira interpretuese, duke përfshirë ndjenjën e frazimit dhe stilistikës, edhe pse mund të ketë vend për përmirësim;
- mbështet me diafragmën materialin tekniko-melodik dhe luan me tingull të pastër dhe lirshëm .

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- reagon njohuri të thella të teorisë muzikore dhe zotëron teknikë të avancuar në Korno;
- performon etydet dhe veprat e caktuara me precizon të lartë, fluencë dhe pa gabime;
- demonstroi përdorim të avancuar të dinamikave dhe artikulacionit, duke i integruar ato në mënyrë që të shtojnë thellësinë dhe dimensionin në muzikë;
- evidenton një nivel të lartë të interpretimit muzikor, duke treguar sensibilitet të thellë ndaj stilistikës, karakterit dhe kontekstit muzikor, si dhe aftësi për të tërhequr dhe mbajtur vëmendjen e dëgjuesit;
- luan programin përmendesh.

Materiale dhe burime mësimore: Korno, lexhio, partiturë, internet , Intonator etj.

Dega: Muzikë

Lënda: Trombë

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Shkallët me 2 shenja # dhe Bemol , me një oktavë , legato, staccato me temp të ngadaltë . (arpezhe)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - përdor në mënyrë efikase aparatit e frymëmarrjes; - përmirëson i qëndrueshëm i aftësitë teknike; - zhvillon i artikulacionit të qartë dhe të saktë; - mban trupin drejt dhe zotëron instrumentin e trombës;
Etyde: ARBAN Metodë komplete – partie 1° CLODOMIR Metodë komplete Part 1 ed.Leduc	<ul style="list-style-type: none"> - përmirëson intonacionin; - demonstroi kontroll të plotë mbi instrumentin, duke përfshirë frymëmarrjen e kontrolluar, bokaturë të qëndrueshme dhe përdorim efikas të diafragmës;
Vepër shqiptare: I.Shehu	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë teknikisht dhe muzikalisht; - luan pjesët në karakterin e duhur;
Pjesë të huaja: George M. Cohan Medley (Cohan) Orientale (Cui) Artist's Life (Strauss) Reverie (Debussy)	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon shprehjet ekzekutive; - interpreton frazat të qarta; - luan me tingull të plotë; - luan në stilin e veprës.

- Spanish Waltzes (Waldteufel)	
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë me 4 shenja # dhe Bemol me dy oktava (arpezhe, me përmbysje, intervalet secunda, terca.)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët saktë teknikisht me tempe relativisht të shpejta; - artikulon materialin teknik në të gjitha mënyrat ; - zhvillon tingullin në të gjitha regjistrat; - përdor në mënyrë efeciente gishtat e dorës së djathtë;
Etyde Bozza (1-6 Etyde) Perreti, Tomasi Charlier A. BONINO etj. J. Clarke	<ul style="list-style-type: none"> - zgjeron gamën dhe fleksibilitetit të tingullit; - përvetëson ornamentet dhe shprehitë muzikore; - prodhon një ton të qartë, të pasur dhe të barabartë në të gjitha regjistrat e instrumentit; - luan me intonacion preciz nëpër të gjithë gamën dinamike dhe të gjitha intervalet, duke përfshirë ato më sfiduese;
Vepër shqiptare Shehu	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke unifikuar stilin përkatës; - luan pjesët në karakterin e tyre.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Shkallët me 6 shenja # dhe Bemol me dy oktava arpezhe, me përmbysje , Intervalet (terca kuarta, quinta,	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - përmirëson i qëndrueshëm i aftësitë teknike; - zhvillon artikulacion të qartë dhe të saktë;

<p>Oktava) Legato , Staccato , Detache , me përmbysje sipas metodës (J Clarke dhe Arban)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - është më efektiv dhe kreativ; - përmirëson gjatë lojës regjistrat e ulët, mesëm dhe i lartë ;
<p>Etyde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - COLIN Advanced Lip Vol2 - THIBAUD Techniques Nouvelles de la trompette ed. Leduc - QUINQUE A.S.A. Know how ed. Bim - J.STAMP Warmup ed. Bim - BORDOGNI 24 VOCALIZZI per il - SACHSE 100 Etudes - KOPPRASCH: 60 studies (Seconda parte) ed. Schott - TOMASI SiEtudes 	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon shprehitë ekzekutive; - interpreton fraza të qarta; - luan me tingull të plotë; - luan në stilin e veprës; - mëson të interpretojë meloditë e qarta dhe të thjeshta të sonatës, duke u përqendruar në frymëmarrje dhe frazim; - fokusohet në kontrollin e tonit dhe në dinamikën e butë për të arritur një interpretim ekspresiv; - eksploron kontekstin historik të periudhës baroke dhe veçoritë stilistike të muzikës; - njeh formën sonate dhe strukturën e saj; - fokus në shprehjen e ndjenjave dhe në dinamikën e pasur për të transmetuar karakterin të pjesës.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit). Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur. Praktikoni teknikat e ndryshme të artikulimit si staccato, legato, dhe tenuto. Mësuesi udhëzon nxënësit të eksperimentojnë me intensitetin dhe kohëzgjatjen e artikulimit për të gjetur stilin e tyre të interpretimit.</p>	

Inkurajon praktikën e rregullt dhe performancën solo si dhe në ansamble. Performanca është një pjesë kyçe e procesit të mësimin, e cila ndihmon në ndërtimin e vetëbesimit dhe në zhvillimin e aftësive skenike. Siguron që mësuesi të jepi vlerësime të rregullta dhe kritika konstruktive, duke theksuar si sukseset ashtu edhe zonat për përmirësim. Kjo ndihmon në motivimin e nxënësve dhe në orientimin e tyre drejt përmirësimit të vazhdueshëm.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënësi arrin këtë nivel kur:

- ka njohuri themelore të teorisë muzikore dhe teknikës instrumentale, por aplikimi është jo i qëndrueshëm;
- performon ushtrimet ose etydet dhe veprat me disa gabime dhe nuk i përmbahet plotësisht tempit të caktuar në partiturë;
- tregon përpjekje për të përdorur dinamika dhe artikulacion, por këto elemente janë jo të qarta dhe jo gjithmonë të saktë;
- ka një fillim të interpretimit muzikor, por ka nevojë për zhvillim në ndjenjën e frazimit dhe në njohjen e stilistikës muzikore;
- mbështetja e frymëmarrjes është e paqëndrueshme, çka ndikon në qëndrueshmërinë dhe cilësinë e tonit;
- përdorim i pasaktë i teknikave të artikulacionit, duke penguar ekzekutimin e saktë të notave;
- pozicionimi dhe postura duhet të përmirësohet për të rritur efikasitetin dhe rehatinë gjatë performancës.

Niveli MIRË

Nxënësi arrin këtë nivel kur:

- demonstroi njohuri të mjaftueshme të teorisë muzikore dhe teknikë të mirë instrumentale, por ka hapësirë për përsosmëri;
- performon etydet dhe veprat me një numër të vogël gabimesh dhe në përgjithësi respekton tempin e caktuar;

- përdor dinamikat dhe artikulacionin në mënyrë efektive, por mund të përfitojë nga një përdorim më me nuanca të tingullit;
- tregon aftësi interpretuese të mira, duke përfshirë një ndjenjë bazë të frazimit dhe stilistikës, por ka vend për zhvillim të mëtejshëm.
- zhvillon mbështetje të frymëmarrjes, duke kontribuar në një ton të pastër.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Tromb, lexhio, partiturë, Intonator etj.

Dega: Muzikë

Lënda: Trombon

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore</p> <p>Shkallë të thjeshta me një Oktavë</p> <p>Shkallë deri në 2-3 shenja # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar</p> <p>Shkallët deri në 2-3 shenja b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt(diafragmën); - përdorë lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet nga okatava e parë; - luan shkallët e arpezhet, me ritëm të ngadaltë e mesatar: legato e stakato;
<p>Ushtrime dhe etyde</p> <p>1-4 ushtrime në muaj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda S. Hering - R. Fink - S. Hering (avanciar). - G. Concone - Metoda Arban , C. Fischer	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ;

<p>Programi artistik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Franck Panis Angelicus - Solos for the Trombone ed Smith, Schirmer Galliard Alla Siciliano - Solos për Trombone Smith, Schirmer Marcello - Allegro from Sonata No 1 - Libri dytë Trombone Solo Goodwin/Pearson, Faber 	<ul style="list-style-type: none"> - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike, dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - synon realizimin e lojës me ngjyra dhe emocionalitet; - praktikon mësimin e pjesëve përmendsh.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallët muzikore</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkallët maxhore e minore me katër shenja me # (Diezis) dhe b (Bemola) me (dy oktava) në ritëm mesatar dhe të shpejtë - Shkallë kromatike në metrin 2/4 e 1/4 në tempe mesatare 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime; - luan shkallët detashe në format stakato e legato; - luan pa gabime arpezhet dhe përmbysjet e tyre;
<p>Ushtrime dhe etyde</p> <p>5-6 ushtrime në muaj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arban , C Fisher , Sigmund Hering - G, Concone - M . Brodogni 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon gjatë lojës aplikaturat, frymëmarrjen, ritmikën e ushtrimit etj. ; - respekton dinamikën e ushtrimeve; - realizon frymëmarrjen mbi bazën e logjikës muzikore dhe teknike; - luan etydet me ndjenjë, pastër e pa gabime; - kushton vëmendje të veçantë tingullit dhe intonacionit të pastër;

<ul style="list-style-type: none"> - Programi artistic - Bach Arioso - Corelli Preludio - Handel Adagio Cantabile - Galliard Sonata No 3, 1st and 2nd movements 	<ul style="list-style-type: none"> - praktikon duetet, në fillim me mësuesin dhe, në një fazë të dytë, të luajë me nxënës të tjerë bashkëmohatarë; - ushtron fillimisht, kuptimin ritmik të pjesëve dhe më pas, tërësinë e tyre melodike; - zbërthen pjesët nga pikëpamja e formës muzikore; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë teknike që shfaqen në materialin muzikor; - evidenton karakteristikat e autorëve të veçantë.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënët
<p>Të gjitha shkallët</p> <ul style="list-style-type: none"> - me diezis e bemola, - minoret përkatëse, - arpezhet e tyre, në mënyrat - stakato e legato <p>Loja e shkallëve plotësohet nga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dominant septakordi, - Septakordi i zvogëluar për minoren <p>Metoda Koprach</p> <p>Arban</p> <p>S. Hering</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët në mënyrë të saktë, pastër e përmendsh, duke prekur gjithë tastierën e Trombonit; - luan përmbysjet, si: kuartola, triola e septola me legato e stakato; - luan saktë dominant septakordi dhe septakordi i zvogëluar i minorit; - ka një organizim të mirë e të qartë të shkallëve e arpezheve;

<p>Etyde</p> <p>3 etyde në muaj si më poshtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Arban ○ Fischer ○ Lafonsse ○ G. Conconce ○ M. Bordogni 	<ul style="list-style-type: none"> - është i përpiktë në zbatimin e aplikaturave; - i kushton vëmendje të veçantë nuancave shprehëse; - respekton dinamikën e ushtrimeve dhe etydeve; - kërkon vazhdimisht unifikimin e regjistrave; - zbaton kërkesat për një frymëmarrje të lirshme e të natyrshme;
<p>Programi artistik</p> <p>Corelli Sonata in D minor, ed Gibson</p> <p>Arnold Fantasy për Trombone</p> <p>Handel Concerto in F minor</p> <p>Marcello Sonata No 2 in E minor,</p> <p>Saint-Saen Cavatine</p> <p>Schumann Romance Op 94, no 2 ,for Trombone and Piano</p> <p>Telemann Fantasia in A minor No 1</p> <p>Von Webber Romanza Appassionata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - luan pjesët për Trombon e piano, duke krijuar një harmonizim të plotë të dy instrumenteve; - luan mirë nga ana ritmike e melodike e shprehë natyrën koncertale të lojës në instrument.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE:</p> <p>Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga shkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe</p>	

të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimit. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimit më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin. Në lidhje me zbatimin praktik të programit, do të ishte i nevojshëm ndërgjegjësimi i nxënësit me kuptimin e tij, rëndësinë që ka secila pjesë në formimin sistematik të nxënësit dhe mundësitë që krijojnë ato për avancimin e tij gradual. Kështu, ushtrimet, etydet dhe pjesët e tjera artistike të programit duhet t'u përgjigjen grupmoshave të ndryshme dhe, nga ana tjetër, t'u japin mundësi individëve më të përparuar të ecin lirshëm e pa sforcime.

Në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme në formimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të ngrejë një notë.

Mbi bazën e **3 notave, 2 kontrolleve teknike dhe 1 saxho**, vendoset nota semestrale.

Në vlerësimin e nxënësve të trombonit nga klasa 10 deri në 12, mund të përdoren tri nivele të vlerësimit: **Dobët, Mirë, dhe Shumë Mirë.**

Këto nivele pasqyrojnë progresin e nxënësit në aspekte të ndryshme të mësimdhënies së Trombonit.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur ka:

- *Aftësi Teknike:* Vështirësi në frymëmarrje bazë dhe pozicionim të buzëve, si dhe në mbajtjen e duhur të instrumentit.
- *Leximi i Muzikës:* Luhatje në leximin e notave dhe ritmit, me gabime të shpeshta.
- *Performanca:* Vështirësi në luajtjen e pjesëve të thjeshta, me pasiguri në ton dhe intonacion.
- *Teoria Muzikore:* Njohuri të kufizuara në teori dhe aplikimi i pasaktë i koncepteve themelore.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur ka:

- *Aftësi Teknike:* Kontroll i mjaftueshëm i frymëmarrjes, tonit dhe pozicionimit të buzëve, por me hapësirë për përmirësim;
- *Leximi i Muzikës:* Aftësi të mjaftueshme në leximin e muzikës, me disa gabime që nuk ndikojnë ndjeshëm në performancë;
- *Performanca:* Luajtja e pjesëve muzikore me një nivel të mjaftueshëm të sigurisë dhe korrektesës;
- *Teoria Muzikore:* Mirëkuptim i koncepteve bazë të teorisë muzikore dhe zbatimi i tyre në praktikë.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur ka:

- *Aftësi Teknike:* Kontroll i avancuar i frymëmarrjes, tonit, dhe teknikave të ndryshme, duke treguar përmirësim dhe finesë;
- *Leximi i Muzikës:* Aftësi të shkëlqyera në leximin e muzikës, duke interpretuar me saktësi ritme dhe notacione komplekse;
- *Performanca:* Performancë e lartë me interpretim të shprehur dhe teknikë të qëndrueshme;
- *Teoria Muzikore:* Njohuri të thella dhe zbatim i avancuar i teorisë muzikore, duke përfshirë analizën e veprave muzikore;

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Trombon(tenor) , Lexhio, Intonator, Stativ trombonit

Dega: Muzikë

Lënda: Bastuba

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
2 - shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike <i>legato dhe staccato</i>	<i>Nxënësi:</i> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët dhe me tingull të qartë; - realizon ushtrimet teknike për tëpërvetësuar teknikën e dhe të legatës; - kryen frymëmarrje të mirë dhe të kontrolluar; - zotëron vendosjen e mirë të bukaturës; - zotëron regjistrin e ulët, të mesëm në një regjistër oktavë;
Ushtrime, materiale teknike JB Arban-Libri i Parë; Roger Bobo- Zotërimi i Tubës; Rruga A-Shakllë & Arpezhet; Walter	<ul style="list-style-type: none"> - kryen frymëmarrje të mirë dhe të kontrolluar; - zotëron vendosjen e mirë të ambukurës; - zotëron regjistrin e mesit të ulët dhe të mesit të lartë në një regjistër oktavë e gjysmë; - zhvillon barazinë e zërit dhe timbralit në regjistrin e një oktavë, nëpërmjet ekzekutimit të shkallëve deri në dy ndryshime në çelësin madhor dhe në modalitetet e tyre përkatëse të vogla - Bb Major/G Minor ose D Major/Bb Minor dhe arpezhet e tyre përkatëse në gjendjen themelore ose deri në përmbysjen e parë; - luan dy shkallët kromatike të Bb dhe D Major me artikulacione të ndryshme:legatto

	<p>dhe staccato;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kryen ushtrimet me figurat ritmike në nota gjysmë, çerek dhe nota të 3/8teta me shpejtësi minimale të notave me temp të barabartë me 60/80; - zotëron gishtat e përdorur për të kryer të njëjtat ushtrime ; - përvetëson njohuri dhe teknika që lejon të përdorin dinamikën e mëposhtme: piano dhe i fortë; - përvetëson një artikulum të qartë dhe të pastër – ushtrimeve - luan shkallët në të gjitha masat e thjeshta: 4/4; 3/4; 2/4; 11. - fiton fleksibilitet të mirë në pjesët harmonike 1, 2, 3 dhe 5;
<p>1 Bravura <i>William Presser -Rondo; Gordon Jacob - Bagatelle për Tuba;</i> <i>Art Dedrick -Zoti Tuba në Broadway;</i> <i>R. Wagner (arr. George Masso)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh formën dhe ndërtimin të veprës që luan; - njeh mirë stilin e autorit; - dallon tempet e ndryshme brenda veprës; - luan me rrjedhshmëri në kalimet; - luan me një tingull qartë dhe i përshtatet lojës dinamike të veprës.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>2 shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike, maxhore, minore, me intervale terca dhe quartta</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan të gjitha materialet ndihmëse në funksion të shkallës së vështirësisë që ka programi; - njeh tri pozicionet e para të kitarës;

	<ul style="list-style-type: none"> - pickon qartë mbi tela dhe të ketë rrjedhshmëri në arpezhet; - realizon teknikisht etydet; - luan në ritmet dhe tempet e duhura; - luan me kontrastet dinamike; - kryen frymëmarrje të mirë dhe të kontrolluar; - zotëron regjistrin e mesit të ulët, regjistrin e mesit të lartë në një oktavë e gjysmë dhe në varëse të shkallës, mund të shkojë deri në dy oktava të plota - A Major/F mprehtë e vogël; - zhvillon barazinë e zërit dhe timbralit në regjistrin e një oktavë, përmes ekzekutimit të shkallëve deri në tre ndryshime në çelësin kryesor dhe në modalitetet e tyre përkatëse të vogla - Eb Major/C Minor ose A Major/F Sharp Minor dhe arpezhet e tyre përkatëse në gjendjen themelore ose deri në përmbysjen e parë;
<p>Etyde William Bell -Metoda e plotë Tuba e William J. Bell; Giulio Marco regjistër të ulët; Gilles</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton stilin e autorit që do të luajë; - performon bukur, në mënyrë koncertale nga ana teknike artistike;
<p>1 Bravur <i>Harold Walters -Blow the Man Down;</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh epokat dhe stilet e autorëve që do të luajë; - luan me tingull të lidhur dhe me pak rubato;

<p><i>Michel del Giudice –Abuto; Pierre Seguin – Tubavardage; Art Detric -A Touch of Tuba; Rodger Vaughan -Concert Piece; Walter</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - performon bukur me të gjitha elementet tekniko-profesionale; - transmeton emocione; - ndjen individualitetin e tij në lojë.
<p>Tematikat klasa 12</p>	<p>Rezultatet e të nxënit</p>
<p>4 shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike, intervalet (Seconda, Terca, Quarta ecc.)</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan të gjitha materialet ndihmëse në funksion tëshkallës së vështirësisë që ka programi; - realizon teknikisht etydet - luan në ritmet dhe tempet e duhura; - luan me kontrastet dinamike. - zotëron regjistrin e mesëm të ulët dhe të mesëm të lartë në një regjistër me dy oktavë; - zhvillon barazinë e zërit dhe timbrit në regjistrin e dy oktavave, nëpërmjet ekzekutimit deri në katër dhe pesë ndryshime në tonalitetin madhor dhe modalitetet e tij të vogla përkatëse; - punon me E Major/C Sharp Minor ose A B Major/F Minor Sharp; B Major/G Minor i mprehtë dhe Db Major/A Minor i mprehtë dhe arpezhet e tyre përkatëse në gjendjen themelore dhe të gjitha përmbysjet; - përvetëson aftësi në mënyrë që të mund të kryej shkallët diatonike;

	<ul style="list-style-type: none"> - luan dy shkallët kromatike të E Major, B Major, Ab Major, Db Major me të ndryshme artikulacionet: legato dhe staccato dhe me alternim ndërmjet këtyre dyve; - kryen shkallë me figurat ritmike në nota gjysmë, nota çerek, nota të tetëshe dhe nota të gjashtëmbëdhjetë me shpejtësi minimale të notave të barabartë me 78/120; - përvetëson aftësi që lejojnë kryerjen e të njëjtave shkallë me ritme që i përkasin masave të përbëra 6/8, 9/8 dhe 12/8; - zotëroni gishtat e përdorur për të kryer të shkallët; - përvetëson një artikulum të qartë dhe të pastër – staccato me elegancë gjatë shkallëve, studimeve dhe pjesëve; - përvetëson aftësi për zhvillimin e kujtesës nëpërmjet interpretimit të fragmenteve të shkurtra muzikore;
<p>Pjesë , Romanca, Sonata, <i>JS Bach -Air and Bourrée;</i> <i>James Hartley - Sonatina (2nd movement); Paul Holmes -Slow;</i> <i>Gilles Jaffe -Centone Tuba Concertante; David</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh epokat dhe stilet e autorëve që do të luajë; - luan me tingull të lidhur dhe me pak rubato; - performon bukur me të gjitha elementet tekniko-profesionale; - transmeton emocione; - ndjen individualitetin e tij në lojë.
<p>UDHEZIME METOTOLOGJIKE</p>	

Ky program synon të zhvillojë aftësitë muzikore dhe teknike të nxënësve nëpërmjet një qasjeje të strukturuar dhe të progresive në mësimin e muzikës, duke përfshirë përvetësimin e shkallëve muzikore, ushtrimeve teknike, dhe interpretimit të veprave nga kompozitorë të ndryshëm. Programi përqendrohet tek zhvillimi i aftësive teknike në instrument, përmirësimi i artikulimit, ritmit, dhe dinamikave, si dhe njohja dhe interpretimi i stileve të ndryshme muzikore.

Klasa 10

- Objektivat e Mësimit: Përqendrimi zgjerohet në teknikën e legato dhe staccato, frymëmarrjen e kontrolluar, dhe zotërimin e regjistrave të ulët dhe të mesëm. Nxënësit do të zhvillojnë aftësinë për të luajtur shkallë me intervale të ndryshme dhe të kryejnë ushtrime me ritme të ndryshme.
- Materialet dhe Burimet: Vazhdon përdorimi i materialeve nga niveli 6 me shtimin e studimeve specifike në legato nga RH Fink dhe të tjerë.
- Vlerësimi: Shtohen kontrollet teknike dhe performancat e saxho-s me kërkesa për interpretim më të ndërlikuar të pjesëve muzikore.

Klasa 11

- Objektivat e Mësimit: Nxënësit do të punojnë me shkallë muzikore më të ndërlikuara dhe do të njihen me pozicionet e para të instrumentit. Do të theksohet interpretimi artistik dhe njohja e stileve të ndryshme muzikore.
- Materialet dhe Burimet: Shtohen materialet nga William Bell, Giulio Marco Bordogni, dhe të tjerë për të theksuar punën me regjistrin e ulët dhe fleksibilitetin.
- Vlerësimi: Kontrollet teknike do të mbulojnë një gamë më të gjerë të shkallëve dhe etydëve, si dhe interpretimi i suitëve dhe pjesëve me variacione në saxho.

Klasa 12

- Objektivat e Mësimit: Fokusi është në zhvillimin e aftësive për të luajtur me një regjistër të gjerë (deri në dy oktavë), përvetësimin e shkallëve diatonike dhe kromatike, si dhe interpretimin e avancuar të pjesëve muzikore si sonatat dhe romanca.
- Materialet dhe Burimet: Përdoren vepra nga JS Bach, David Uber, Gilles Jaffe, dhe të tjerë për të sfiduar dhe zhvilluar aftësitë interpretuese të nxënësve.
- Vlerësimi: Vlerësimi përfshin performancën e shkallëve të ndërlikuara, etydëve, dhe një program më të gjatë në saxho që përfshin kohë koncerti dhe sonata.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

1. Përgatitja e vlerësimit

- Vlerësimi do të kryhet nga një komision prej të paktën tre mësuesve, duke përfshirë mësuesin përkatës të nxënësit.
- Të gjitha vlerësimet do të bazohen në performancat e nxënësit gjatë kontrolleve teknike dhe saxho-ve.

2. Kriteret e Vlerësimit

Vlerësimi do të mbulojë aspektet e mëposhtme me peshë specifike për secilin, të cilat do të përcaktohen në mënyrë kolegjiale nga komisioni:

- Ritmi (20%): Vlerësohet aftësia e nxënësit për të ruajtur ritmin dhe tempin e pjesës, si dhe për të realizuar ndryshimet ritmike me saktësi.
- Artikulimi dhe Intonacioni (20%): Përfshin vlerësimin e qartësisë së lojës, artikulimit të notave (pickimit), dhe aftësinë për të luajtur me intonacion të saktë dhe të këndshëm.
- Tingulli dhe Dinamika (20%): Vlerëson cilësinë e tingullit të nxënësit, përfshirë ngrohtësinë, përmasat, dhe aftësinë për të manipuluar dinamikat e ndryshme.
- Qartësia dhe Saktësia (20%): Fokuset te aftësia e nxënësit për të luajtur pa gabime, si dhe qartësia e përgjithshme e performancës.

- Interpretimi dhe Ndjenja Artistike (20%): Vlerëson aftësinë e nxënësit për të transmetuar ndjenjat dhe për të interpretuar muzikën në mënyrë që të lidhet me audiencën.

3. Shkalla e Notave dhe Përfundimi

- **Mjaftueshëm:** Nxënësi përmbush kërkesat minimale në të gjitha aspektet e mësipërme, por ka hapësirë të konsiderueshme për përmirësim.
- **Mirë:** Nxënësi tregon një nivel të kënaqshëm në të gjitha aspektet, duke luajtur me ritëm dhe intonacion të mirë dhe duke bërë pak gabime.
- **Shumë Mirë:** Nxënësi shfaq një nivel të lartë të aftësive në të gjitha aspektet, duke përfshirë interpretim të shquar dhe performancë pa gabime.

4. Procesi i Vlerësimit

- Çdo anëtar i komisionit do të japë një notë për secilin aspekt të performancës bazuar në kriteret e lartpërmendura.
- Notat e të gjithë anëtarëve të komisionit për secilin aspekt do të mblidhen dhe përpjesëtohen për të gjetur mesataren.
- Vlerësimi përfundimtar i nxënësit do të jetë mesatarja e përgjithshme e të gjitha aspekteve të vlerësuara.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Bastub, Lexhio, Intonator

Dega: Muzikë

Lënda: Kitarë

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
8 shkallë muzikore etyde materiale ndihmëse teknike	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon të gjitha mënyrat e dorësë djathtë, dhe të respektojë gishtat e dorës së majtë në metodat përkatëse; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan përmendsh materialin; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur;
1-2 Kohë nga suitat Baroke (paraklasike)	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - ndjen zërat dhe linjat polifonike; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira;

Temë me variacion, Rondo, Capriçio	<ul style="list-style-type: none"> - realizon tempet e kohëve; - realizon tempet e variacioneve tek temat me variacione; - ndërjegjësohet për realizimin e programit në përputhje me etapat e punës praktike të përcaktuar nga mësuesi; - realizon kërkesat tekniko-muzikore përmes <i>frazimit, karakterit teknik dhe zbërthimit emocional</i>;
2 Bravura	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilet dhe tempet e duhura; - realizon duke nxjerrë në pah karakterin e çdo bravure; - luan bukur emocionalisht dhe në mënyrë virtuoze; - zhvillon personalitetin e tij në lojë.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
8 shkallë muzikore Etyde dhe materiale ndihmëse teknike	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me apojando dhe tirando në të gjitha mënyrat; - realizon ushtrimet teknike për të përvetësuar teknikën e Barres dhe të Frazholetës; - realizon kalimet deri në pozicionin e 12-të. - realizon teknikisht dhe muzikalisht etydet; - ndjen frazimet; - luan në tempin e duhur; - luan me një tingull të qartë dhe brilant;
Kohë (kontrastuese) nga suitat paraklasike	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilin e duhur; - dallon tempet e kohëve të ndryshme të suitave;

	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke mbajtur notat në formë pedali; - dallon qartë linjat e zërave;
<p>Temë me variacione, Rondo, Capriçio, Sonatë, Suitë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon tempet e kohëve të koncertet; - njeh ndërtimin dhe tempet e variacioneve tek temat me variacione; - ndërgjegjësohet për realizimin e programit në përputhje me etapat e punës praktike të përcaktuara nga mësuesi; - realizon kërkesat tekniko- muzikore përmes <i>frazimit, karakterit teknik dhe zbërthimit emocional</i>; - luan në stilin e duhur sipas epokës; - luan bukur emocionalisht dhe me dinamikën e duhur;
2 Bravura	<ul style="list-style-type: none"> - luan në mënyrë virtuozë duke përfshirë elementet teknike dhe artistike; luan saktë për sa i përket dinamikës kontrastuese sidomos të bravurat kontemporane; - luan duke i përcjellë publikut (në saxho) emocionet e tij të brendshme.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënësve
<p>4 shkallë muzikore, Etyde dhe materiale ndihmëse teknike</p>	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - luan të gjitha materialet ndihmëse në funksion të shkallës së vështirësisë që ka programi; - përsos sa më mirë materialin duke iu përgjigjur një pasazhi të vështirë; - realizon teknikisht dhe muzikalisht etydet; - ndjen frazimet; - luan në tempin e duhur; - luan me një tingull të qartë dhe brilant;

	<ul style="list-style-type: none"> - luan me kontrastet dinamike; - luan me kujdes aksentët;
Kohë (kontrastuese) nga suitat paraklasike	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilin e Bahut; - realizon strukturës polifonike të kohëve të suitës; - luan me nota dhe tinguj të zgjatur; - luan ndryshimin e tempeve për secilën kohëtë suitës;
Temë me variacione, Rondo, Koncert, Sonatë, Suitë	<ul style="list-style-type: none"> - realizon tempet e kohëve të koncertet; - njeh ndërtimin dhe tempet e variacioneve tek temat me variacione; - ndërgjegjësohet për realizimin e programit në përputhje me etapat e punës praktike të përcaktuar nga mësuesi; - realizon kërkesat tekniko- muzikore përmes <i>frazimit, karakterit teknik dhe zbërthimit emocional</i>; - performon bukur, në mënyrë koncertale nga ana teknike dhe artistike;
2 Bravura	<ul style="list-style-type: none"> - luan në mënyrë virtuozë duke përfshirë elementet teknike dhe artistike; - luan saktë për sa i përket dinamikës kontrastuese sidomos të bravurat kontemporane; - luan duke i përcjellë publikut (në saxho) emocionet e tij të brendshme.

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësi i klasës X, duhen pasur parasysh disa hapa që bëjnë të mundur realizimin e programit, si: zgjedhja e materialeve teknike dhe artistike nga mësuesi për secilin nxënës (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit). Duhet të kemi parasysh që ky program duhet t’u përshtatet nxënësve fillestarë dhe atyre që kanë njohuri mbi kitarën. Te

nxënësit fillestar mësuesi duhet t'i kushtojë një vëmendje të madhe impostimit të saktë të duarve. Duhet tu japë ushtrime plotësuese për një pozicion të saktë të dorës së majtë dhe t'i japë ushtrime si shkallë apo ushtrime kromatike për dorën e majtë.

Programi do të ndahet në 4 orë mësimi gjatë javës, në mënyrë që nxënësi të jetë sa më i qartë me shpjegimin dhe të jetë vazhdimisht në proces studimi. Nxënësi fillestar nuk merr pjesë në dy kontrollet teknike të parë, në këtë mënyrë mund të ketë më shumë kohë të rregulloj pozicionet e duarve, dhe del vetëm në saxhon e parë. Nxënësi merr pjesë në saxhon e dytë mbasi ka kryer detyrimet e të dyja kontrolleve teknike. Në rast se nxënësi është me raport mjekësor, do të shlyejë detyrimin në një datë tjetër të caktuar nga komisioni.

Për arritjen e një niveli sa më të mirë të nxënësit të klasës XI, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit duke patur parasysh që është një nivel fillestar nxënësish. Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. Në këtë klasë, prioritet do t'u jepet teknikave të apoandos, tirandos, si dhe 12 pozicioneve në kitarë (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur si paraprijëse e provimit të diplomës.

Nxënësi merr pjesë në saxho mbasi ka kryer detyrimet e të dyja kontrolleve teknike. Në rast se nxënësi është me raport mjekësor, do të shlyejë detyrimin në një datë tjetër të caktuar nga komisioni.

Në klasën XII, nxënësi duhet të arrijë të deshifrojë vetë pa vështirësi gjithë programin e zgjedhur nga mësuesi. Mësuesi duhet të punojë me nxënësin me pasazhet e veçanta (aty ku nxënësi shfaq vështirësi). Prioritet i veçantë do t'i jepet performancës artistike, në mënyrë që nxënësi të realizojë sa më mirë programin e diplomës dhe të përgatitet për përballje me publikun.

Në klasën XII, nxënësi do të shlyejë vetëm 2 kontrolle teknike dhe saxhon e semestrit të parë.

Rekomandime për kontrollet teknike:

Gjatë vitit shkollor zhvillohen 4 kontrolle teknike gjithsej(klasa X fillestar, nuk do të bëjë 2 kontrollet e para). Në çdo kontroll teknik luhen në mënyrë të detyruar 2 shkallë (mazhore-minore-terca-oktava), si dhe 2 etyde. I gjithë programi luhet përmendsh.

Rekomandime për saxhot:

Gjatë vitit shkollor zhvillohen 2 saxho. Cdo saxho luhet në mënyrë të detyruar:

- 1-2 kohë suite Bach, Sanz etj. (paraklasikë).
- 1 vepër ciklike, si: temë me variacione ose koncert (klasike).
- 1-2 bravura (klasike, romantike, kontemporane). I Gjithë programi luhet përmendsh.

Metoda e autorë veprash: F.Tarrega,J.Ferrer,C.Henze,J.Mertz,J.Duarte,J.Sagreras,H.Teuchert,Abel Carlevaro, Metoda M.Carcassi op 60(25 etyde), Metoda Sor & Coste(Chiesa), Scarlatti,V.Lobos,Gregnani,L.Brouwer etj.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi i nxënësit në kontrollet teknike do të bëhet nga komisioni i përbërë nga të gjithë mësuesit që kanë nxënës në klasën përkatëse (me jo më pak se 3 veta).

Vlerësimi do të jetë nga notat e vendosura për materialet që luan nxënësi. Vlerësimi i nxënësit në saxhot semestrale do të bëhet nga komisioni i mësuesve të caktuar nga drejtoria (me jo më pak se 3 veta). Vlerësimi përfundimtar i nxënësit do të dalë si rezultat i mbledhjes dhe përpjesëtimit matematikor të notave të vëna nga anëtarët e komisionit, plus notën e mësuesit të lëndës.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan:

- me ritëm;
- me tingull mesatar;
- me intonacion jo të këndshëm;
- me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan:

- ritmikiht;
- me tingull e me intonacion, pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan:

- shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Kitarë, Lexhio, Partiturë, Stol këmbe, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Fizarmonikë

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Paralele me dy duart Arpezhet/akordet	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - respekton kalimet e pozicionet e gishtave; - luan me tingull të plotë; - unifikon të dy duart;
Vepër polifonike Bach, Hendel Scarlatti Moxart, etj.	<ul style="list-style-type: none"> - evidenton temën kryesore, dytësore; - ndan zërat nga njeri tjetri; - realizon sakte aplikaturat; - interpreton ornamentet e muzikës polifonike; - zotëron njohuri për periudhën, kompozitorët, stilin e veprave;
Etyde Rakic, Anzaghi, Farfisa, Fugazza Holminov	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon tingullin dhe organizimin e tij në tempin e duhur; - realizon përdorimin e kacekut mbi bazën e logjikës teknike e muzikore; - respekton partiturën; - realizon të gjithë elementet teknike dhe muzikale; - evidenton temën kryesore, dytësore në veprat polifonike; - ndan zërat nga njeri tjetri; - realizon saktë aplikaturat;

	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton ornamentet e muzikës polifonike; - zotëron njohuri për periudhën, kompozitorët, stilin e veprave;
Vepra shqiptare Krajka, F. Deda, A.Peçi, V.Filaj etj.	<ul style="list-style-type: none"> - njeh kompozitorët shqiptarë; - njeh veprat shqiptare; - njeh karakteristikat e veprave shqiptare.
Pjesë klasike ose romantike: Mozart, Cimarosa, Deiro Frossini Schubert Cimarosa etj Pjesë variete: Astier Rodriguez, Ferrari, Derbenko, Giraud, Tiersen	<ul style="list-style-type: none"> - realizon saktë tempin dhe frazat; - njeh formën, periudhën, kompozitorët karakteristikat; - interpreton veprën në stilin e duhur, duke zhvilluar më tej aftësitë interpretative individuale; - përdor kacekun në bazë të mendimit muzikor; - evidenton linjat e te dy duarve sipas zhvillimit të veprave; - realizon kontrastet dinamike; - interpreton duke përdorur regjistra të ndryshëm sipas specifikave të veprave, zhanrit dhe zhvillimit muzikor.

Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Paralele me dy duart Me linja të kundërta Arpezh/akordet Me përmbysjet e tyre	Nxënësi : <ul style="list-style-type: none"> - sinkronizon te dy duart; - përvetëson anën teknike; - luan me tingull të plotë;
Etyde Cerni, Anzaghi, Farfisa, Kramer, Heler, Rakic, Shenderev Rastelli etj.	<ul style="list-style-type: none"> - organizon tingujt me temp të shpejtë; - realizon frymëmarrjen e kacekut mbi bazën e logjikës teknike e muzikore; - zhvillon aftësitë ekzekutive;
Vepër polifonike : Bach, Hendel, Scarlatti Cimarosa etj.	<ul style="list-style-type: none"> - përdor saktë lëvizjet e kacekut; - zhvillon shprehitë ekzekutive; - zhvillon frazën e qartë; - shprehitë interpretative; - evidenton zërat kryesore, dytësorë, shoqërues;
Pjesë shqiptare	<ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht pjesën, frazat, tempin;

<p>A.Krajka F. Deda V.Filaj A.Peci Fejzo, etj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ndan në fragmente partin sipas zhvillimit të saj; - realizon pjesën në karakterin e duhur; - zhvillon aftësitë shprehëse dheinterpretative;
<p>Pjesë variete: vals, tango, samba, polka, etj. Galliano Astier Magnante Murena Ferrari Marocco Peshkov Frossini Piazzolla etj.</p> <p><i>Pjesë klasike ose romantike të transkriptuara :</i> Moxart Mendelson Chopin Hayden</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon gjatë interpretimit tempin dhe frazat; - njeh teknikat e muzikës kontemporane; - luan në karakterin e duhur; - punon frazat në bazë të logjikes muzikore; - interpreton pjesën në stilin e duhur duke zhvilluar më tejaftësitë interpretative individuale; - lexon dhe interpreton kombinimet e akordeve në dorën e majtë. - realizon shoqërimin sipas karakterit specifik të veprave. - evidenton kontrastet dinamike, temat kryesore, dytësore etj.; - realizon kombinimet e akordeve në dorën e majtë.

Deiro Frossini etj.	
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore me të gjitha format Maxhore dhe minore Paralele me dy duart Me linja të kundërta Me terce në bas Arpezhet/akordet Me përmbysjet e tyre	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon të gjitha elementet teknike të shkallëve; - realizon saktë tingujt; - zhvillon tingullin; - realizon në sinkron të dy duart gjatë luajtjes në instrument; - unifikon të dy duart;
Vepër polifonike Bach, Moxart, Hendel Scarlatti Cimarosa etj.	<ul style="list-style-type: none"> - realizon saktë tingujt me temp të shpejtë; - realizon frymëmarrjen dhe lëvizjet e kacekut mbi bazën e logjikës teknike e muzikore; - zhvillon aftësitë teknike dhe interpretative; - unifikon lojën me dy duar;
Etyde Metodat: Farfisa	<ul style="list-style-type: none"> - realizon saktë tingujt me temp të shpejtë; - realizon frymëmarrjen dhe lëvizjet e kacekut mbi bazën e logjikës teknike e muzikore;

Kramer Rastelli Holminov Heler Shenderev etj.	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon aftësitë teknike dhe interpretative; - unifikon lojën me dy duar;
Vepër shqiptare: A.Peçi Krajka F.Deda A.Fejzo etj.	<ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht pjesën, frazat,tempin; - luan në karakterin e veprës; - respekton simbolet muzikore nëpartiturën e veprës; - realizon pjesën në karakterin e duhur; - zhvillon aftësitë shprehëse dhe interpretative;
Pjesë klasike ose romantike Mozart Hayden Mendelson Brahms Deiro Frossini etj Pjesë kontemporane Poterov Dowlasz Derbenko	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon aftësitë shprehëse dhe interpretative; - njeh dhe interpreton efektet e muzikës kontemporane; - realizon të gjitha elementet teknike dhe artistike të veprave; - realizon saktë frazat dhe i kombinon ato me lëvizjet e kacekut; - interpreton pjesën në stilin specifik te veprave, epokave dhe zhanreve, duke zhvilluar më tej aftësitë interpretative individuale; - interpreton me gjeste sipas karakterit të veprave; - realizon në mënyrë korrekte dinamikat e partiturës; - zhvillon me tej aftësitë vetëkrijuese të interpretimit; - përvetëson në nivel të lartë teknikat e kacekut, lojën me regjistrat.

Semenov Angelis etj Pjese variete Galliano Piazzolla Astier Rugieri Marocco Larcange Magnante Frossini Richard Deiro etj	
---	--

UDHËZIME METODOLOGJIKE:

Për arritjen e nivelit sa më të lartë, mësuesit dhe nxënësit duhet të kenë të qartë fazën e punës në të cilën kanë hyrë. Klasa X është një vit i rëndësishëm, pasi nxënësi është fillestar dhe janë hapat e parë të mësimit të instrumentit. Këtë vit ora e mësimit duhet të ketë intensitet, të mos bëhet monotone, po të zgjojë interes te nxënësi. Përzgjedhja e veprave duhet bërë me kujdes sipas përgatitjes, talentit dhe ecurisë së secilit nxënësi.

Duhet këmbëngulur në kultivimin e shijeve të sakta të lojës. Pas studimit të ngadaltë, nxënësi duhet nxitur për të luajtur (manovruar) më shpejt me materialet, por gjithnjë pa e tepruar dhe nën kontrollin e mësuesit, me perspektivën drejt vetëkontrollit. Nxënësi duhet të ndërgjegjësohet e të perceptojë me siguri të lartë atë çfarë ai prodhon. Të nxitet për të performuar në skenë. Klasa XI është një urë lidhëse mjaft e rëndësishme midis

klasave X-XII. Mësuesi duhet të këmbëngulë në elementet bazë, që duhet të njohë nxënësi: procesi i njohjes; procesi i përvetësimit; procesi i interpretimit.

Pas një studimi mekanik, vazhdon puna për kualifikimin e tingullit, për zgjidhjen e kolpove të kacekut, për zgjidhjen e artikulacionit duke respektuar partiturën. Mësuesi/ja duhet të ketë një komunikim të mirë me nxënësit, duhet të njohë aftësitë e tyre për të përcaktuar programin që ata do të luajnë në provimin e vitit. Klasa XII është viti kur nxënësit mbyllin ciklin e një pune 3-vjeçare dhe përgatiten për shkollën e lartë. E gjithë puna shumëvjeçare synon në formimin e plotë me dijet e aftësitë tekniko-muzikore dhe ideoartistike. Element i rëndësishëm i kësaj faze është ruajtja e konsolidimi i nivelit të arritur. Nxënësit nuk duhet të heqin dorë nga ushtrimet ditore, pavarësisht nga progresi që kanë. Mësuesit duhet të programojnë orën e mësimit në mënyrë të tillë që të dëgjojnë në çdo orë mësimi repertorin mekanik të nxënësit.

Demonstrimi në instrument nga mësuesit është i domosdoshëm për të konkretizuar problemet që dalin.

Nxënësit duhet të ballafaqohen me skenën dhe nxënësit e tjerë, duke organizuar koncerte ose orë mësimi në grup.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në saxho bëhet me komision të përbërë nga mësuesit e instrumentit të fizarmonikës.

Nxënësi arrin **nivelin e ulët**, kur interpreton :

- me ritëm jo korrekt;
- me tingull të dobët;
- me shkallë shpejtësie të ulët;
- nuk respekton partiturën;
- lojë jo të unifikuar mirë;
- impostim problematik.

Nxënësi arrin **nivelin mesatar** kur:

- luan mirë teknikisht dhe muzikalisht;
- frazim të rregullt;
- tingull të plotë;
- unifikim të duarve;
- impostim korrekt;
- artikulim mesatar.

Nxënësi arrin nivelin e lartë, kur:

- realizon programin me të gjitha elementet teknike dhe interpretative të një niveli të lartë.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Fizarmonikë, lexhio, partiturë, internet etj.

Dega: Muzikë

Lënda: Perkusion

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Të gjitha shkallët muzikore: maxhore dhe minore, deri në shtatë shenja në armaturë (# dhe b);</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët gjer në regjistrat e lartë; - realizon përmbysjet me triola dhe legato gjatë luajtjes; - luan përmbysjet e arpezheve;

shkallët kromatike	- realizon shkallët me tingull të mirë, pozicion të mirë dhe me teknikë;
M. Goldenberg (ksilofon) - <i>etyde.</i> G. Capitani (snare drum) - <i>etyde.</i> G. Capitani - <i>Ushtrime për teknikën dhe pozicionin</i>	- luan mirë teknikisht; - luan saktë dhe në ritëm; - realizon një pozicion të lirshëm dhe mbi bazën e një logjike muzikore; - lexon duke organizuar mirë frakturat teknike të etydit;
M. Goldenberg - “Flauti Magjik” - (W. A. Moxart), ksilofon M. Goldenberg - “Sherezade” (Koncert koha e 4-t), Snare Drum G. Capitani – “Master the Drums”	- luan duke nxjerrë në pah karakteristikat kryesore tekniko – muzikore; - zbërthen strukturën e çdo pjese për sa i përket anës teknike dhe lojës së saktë të figurave ritmike; - interpreton në instrument duke zhvilluar muzikalitetin.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Të gjitha shkallët muzikore: maxhore dhe minore, deri në shtatë shenja në armaturë (# dhe b); shkallët kromatike	Nxënësi: - realizon pjesët muzikore, duke punuar me një pozicion të plotë dhe me një teknikë të mirë; - realizon me saktësi teknike elementet teknike, si: <i>tercat, triolat, arpezhet etj.</i> ; - shoqëron elementet teknike me elementet muzikore: <i>legato, piano, forte</i> dhe me forma të tjera studimi;
Wm.f. Ludwig (snare drum) - <i>etyde.</i>	- luan saktë në ritëm;

<p>Ian Wright (timpan) - etyde. M. Goldenberg (ksilofon) - etyde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon një teknikë shumë të lirshme; - lexon dhe organizon mirë frakturat teknike të etydit;
<p>Ian Wright - Fanfare, (timpan). M. Goldenberg - Bach koncert violine në La minor (adaptuar përksilofon). G. Capitani - "Master the drums", (bateri). M. Goldenberg - "Third symphony" - W. Schuman, (snare drum).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët e programit duke nxjerrë në pah karakteristikat kryesore tekniko – muzikore; - zbërthen strukturën e çdo pjese nga ana teknike dhe nga loja e figurave ritmike; - zhvillon muzikalitetin duke demonstruar teknikat e interpretimit, idetë dhe emocionet e veprës që luan.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>Të gjitha shkallët muzikore : maxhore & minore, deri në shtatë shenja në armaturë (# & b); hloki8</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon shkallët me një teknikë të plotë dhe të pastër; - realizon me saktësi teknike, elementet teknike të shkallës përmes tercave, triolave dhe kuartolave; - shoqëron elementet teknike nga elementet muzikore, si: <i>legato, piano, forte</i> dhe me formatë tjera studimi, të cilat zhvillojnë teknikën e shpejtë të kyçeve dhe të gishtërinjve;
<p>Wm.f. Ludwig - Snare drum, 24 etyde. Ian Wright – Timpan, 20 etyde. G. Capitani – Srum teknik, (bateri) 30 etyde</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan mirë në teknikë; - luan saktë dhe në ritëm;

	<ul style="list-style-type: none"> - realizon një pozicion të lirshëm dhe mbi bazën e njëlogjike muzikore; - lexon duke organizuar mirë frakturat teknike të etydit;
<p>M. Goldenberg - “Pique Dame”, snare drum.</p> <p>M. Goldenberg - duete në snare drum.</p> <p>M. Goldenberg - Paganini koncert për violinë, adaptuar për ksilofon.</p> <p>M. Goldenberg “Petrouchka”, I. Stravinsky, adaptuar për ksilofon.</p> <p>Ian Wright - “Alla Marchia”, përtimpan.</p> <p>Ian Wright - rondino, për timpan.</p> <p>G. Capitani – “Master of Drum”, për bateri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke nxjerrë në pah karakteristikat kryesore tekniko – muzikore; - zbërthen strukturën e çdo pjese për sa i përket anës teknike dhe lojës së saktë të figurave ritmike; - interpreton në instrument duke zhvilluar muzikalitetin.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Me mbylljen e këtij cikli mësimor disavjeçar, nxënës/i,-ja ka marrë bazat kryesore të formimit muzikor dhe atij instrumental perkusionit. Përzgjedhja e programit teknik dhe muzikor është bërë mbi bazën e një përvoje disavjeçare në mësimdhënie.</p> <p>Materialet e lëndës së perkusionit janë bazuar mbi përzgjedhjen e elementeve teknike dhe muzikore, si dhe nga metodat e autorëve tanë dhe të huaj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda 1 – 2 dhe 3 – 4, e cila është një përmbledhje bazë e teknikave të ekzekutimit në këtë instrument. - Metoda e Wm.f.Lutwig. - Metoda “Modern school for snare drum” - Morris Goldenberg. - Metoda “Master the Drums” - Gianluca Capitani etj. janë metoda që në përmbajtjen e tyre kanë elementet bazë teknike dhe muzikore që do 	

t'i shërbejnë një perkusionisti të ardhshëm. Pas përfundimit të këtij cikli mësimor, në nivelin më të lartë vlerësues, duke paraqitur vlerat etij më të larta, nxënësi është i aftë të konkurrojë për në Akademinë e Arteve të Bukura.

Në perkusion bëjnë pjesë veglat me goditje, p.sh.: snare (trumpet), ksilofon, timpan, drums, bateri etj.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të ngrejë një notë. Mbi bazën e 3 notave, 2 kontrolleve teknike dhe 1 saxho, vendoset nota semestrale.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan:

- jo korrekt me ritëm;
- me tingull mesatar;
- me intonacion jo të këndshëm;
- me shkallë shpejtësie të ulët;
- me disa gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan:

- mirë ritmikiisht;
- me tingull e me intonacion;
- pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan:

- shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim. Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Perkusion, lexhio, partiturë, internet etj.

Dega: Muzikë

Lënda: Harpë

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Ushtrime me dorën e majtë. Ushtrime me dorën e djathtë. Tri ushtrime me dy duar. Metoda: Grossi Method book – Ricordi	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - njihet me telat e instrumentit; - kupton lirshmërinë e krahëve; - mëson pozicionet e duarve në harpë;

<p>3 pjesë për tu zgjedhur nga titujt e mëposhtëm Old Tunes for NeW Harpists (Dilling, M.) T. Presser. 30 Little Classics (Dilling, M.) T. Presser. Suzuki Harp Vol. 1 (Suzuki, S.) Alfred Publishing. First Grade Pieces for the Harp: pt. 1 (Grandjany, M. - Weidensaul, J.) Fischer. Fun From the First Vol. 1 (Milligan, S.) Lyon and Healy. Lovely Levers Vol. 1: pt. 1 (Reit, A.) Grey Lake. Etj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan pastër me duar veç; - luan pastër veprën; - luan saktë lojën në dy zëra; - organizon një mendim muzikor të rrjedhshëm; - luan pastër ritmet e thyera; - punon me kujdes për impostim të saktë të materialit.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>2 shkallë</p> <p>Shkallë + (maxhor). (DO+, Sol+ Re+ Fa+ Sib+ etj) duar bashkë 1-2 oktavë</p> <p>Shkalla - (minor). (LA- Re- Mi- etj)</p> <p>Etyde – të marra nga metodat</p> <p>Pjesë nga autorë të huaj:</p> <p>Trois Pieces Faciles (Grandjany, M.) Marks.</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unifikon duart gjatë luajtjes; - luan në temp real dhe të njëjtë për të gjitha ushtrimet; - luan pastër veprën; - luan saktë lojën në dy zëra; - realizon tingëllimet, duke njohur karakteristikat e veprës dhe të stilit barok; - lexon saktë dhe pastër partiturën;

<p>Angelus (Renie, H. - Grandjany, M.) Marks.</p> <p>Ground in F (Purcell, H. - Thompson) Barclay & Barclay.</p> <p>Chaconne in C (Handel, G. - Loye) Lemoine.</p> <p>Air Varie (Handel, G. - Milligan, S.) Lyon and Healy</p> <p>Lovely Levers Vol. II (Reit, A.) Grey Lake</p> <p>The Magic Road: pt. 2(Gustavson, N.)</p> <p>Solos: (Pedal Harp)</p> <p>Solfeggietto (Bach, C.P.E.)</p> <p>Two French Folk Songs (Grandjany, M.) Durand</p> <p>Le Bon Petit Roi D'Yvetot (Grandjany, M.) Durand</p> <p>Siciliana (Respighi,O.)</p> <p>Pavane et Bransles (Francisque, A.)</p> <p>Epices (Andres,B.) Durand etj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - punon për frazim dhe për qartësi e vazhdimësi të mendimit muzikor; - luan pastër ritmet e thyera; - punon me kujdes për impostim të drejtë të materialit.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënët
2 shkallë	Nxënësi:

Shkallë + (maxhor). (DO+, Sol+ Re+ Fa+ Sib+ etj) duar bashkë 1-2 oktavë
 Shkalla - (minor). (LA- Re- Mi- etj.)
 Etyde – të marra nga metodat
Pjesë nga autorë të huaj:
 Trois Pieces Faciles (Grandjany, M.) Marks.
 Angelus (Renie, H. - Grandjany, M.) Marks.
 Ground in F (Purcell, H. - Thompson) Barclay & Barclay.
 Chaconne in C (Handel, G. - Loye) Lemoine.
 Air Varie (Handel, G. - Milligan, S.) Lyon and Healy
 Lovely Levers Vol. II (Reit, A.) Grey Lake
 The Magic Road: pt. 2(Gustavson, N.)
 Solos: (Pedal Harp)
 Solfeggietto (Bach, C.P.E.)
 Two French Folk Songs (Grandjany, M.) Durand
 Le Bon Petit Roi D’Yvetot (Grandjany, M.) Durand
 Siciliana (Respighi, O.)
 Pavane et Bransles (Francisque, A.)

- unifikon duart gjatë luajtjes;
- luan në temp real dhe të njëjtë për të gjitha ushtrimet;
- luan pastër veprën;
- luan saktë lojën në dy zëra;
- realizon tingëllimet, duke njohur karakteristikat e veprës dhe të stilit barok;
- lexon saktë dhe pastër partiturën;
- punon për frazim dhe për qartësi e vazhdimësi të mendimit muzikor;
- luan pastër ritmet e thyera;
- punon me kujdes për impostim të drejtë të materialit.

UDHËZIME METODOLOGJIKE:

Nxënësit në këtë fillim të një instrumenti të ri, duhet të nisi dhe të fitoj të njëjtat elemente primare. Nxënësi duhet të fitoj mjaft elemente primare të shkollimit, si i sensit të punës së detajuar, nga detyrat që merr nga mësuesi, mënyrën e studimit. Nxënësit duhet të marrin bazat e një impostimi të saktë dhe të lirshëm të duarve, dhe të mund ti realizojë këto baza gjatë studimit. Nxënësi duhet të radhisë studimin me ushtrime ditore të gishtave, shkallët me gjithë kompleksitetin e kërkesave si dhe kërkesat që kanë ushtrimet dhe pjesët në drejtim të realizimit total.

Mësuesi mbetet shumë i rëndësishëm, pasi duhet të shpjegojë me kritere të drejta dhe vendosjen në tonalitete të ndryshme me anë të përdorimit të pedaleve të Harpës. Në procesin mësimorë, mësuesi duhet të kërkojë një tingull më të ngjeshur e më të plotë, gjithashtu të kërkojë një tingull me ekspresivitet. Tani duhet të synojmë në kriteret për të realizuar tipe të ndryshme ushtrimesh, si *legatura, frazime, axhilitete* etj. Në sajë të zhvillimit tekniko-muzikor, nxënësi duhet të jetë më i përgjegjshëm për lojën që bën, më i lidhur me studimin, duhet aktivizuar në jetën koncertale si dhe duhet të dëgjojnë njëri-tjetrin. Tani repertori në tërësi duhet të luhet akoma me kërkesat e një tingulli më të plotë, me një agjilitet gishtash me kërkesë të avancuar tekniko-muzikale. Nxënësi duhet të fitojë patjetër lëvizshmëri normale dhe të lirshme në tela, disa lloje legaturash, tingull të shëndoshë, gjithashtu dhe rritja e cilësisë së tingullit në ushtrimet më të komplikuar.

Nxënësi duhet të luajë një program të plotë, duke filluar që nga shkallët në tërësi dhe të përforcojë cilësisht ushtrimet gjatë kontrolleve të njëpasnjëshme.

Mësuesi jo me të gjithë ka të njëjtin rezultat.

Kjo e ka bazën tek brumi i nxënësve, tek veçoritë e përgjithshme të tij. Për arritjen e nivelit sa më të lartë, mësuesit dhe nxënësit duhet të kenë të qartë fazën e punës në të cilën kanë hyrë.

Klasa X është një vit i rëndësishëm, pasi nxënësi kalon nga arsimi bazë (AMU) në atë të mesëm të lartë (AML). Këtë vit ora e mësimi duhet të ketë intensitet, të mos bëhet monotone, po të zgjojë interes te nxënësi. Koncepti i veprave hyn në një fazë të re. Duhet këmbëngulur në

kultivimin e shijeve të sakta të lojës. Pas studimit të ngadaltë, nxënësi duhet nxitur për të luajtur (manovruar) më shpejt me materialet, por gjithnjë pa e tepruar dhe nën kontrollin e mësuesit, me perspektivën drejt vetëkontrollit. Nxënësi duhet të ndërgjegjësohet e të perceptojë me siguri të lartë atë çfarë ai prodhon. Të nxitet për të performuar në skenë.

Klasa X është një urë lidhëse mjaft e rëndësishme midis klasave **X-XII**. Mësuesi duhet të këmbëngulë në elementet bazë, që duhet të njohë nxënësi:

- ✓ *procesi i përvetësimit;*
- ✓ *procesi i interpretimit.*

Pas një studimi mekanik, vazhdon puna për kualifikimin e tingullit, përdorimin e pedaleve, si dhe elemente të tjera artistike. Mësuesi/ja duhet të ketë një komunikim të mirë me nxënësit, duhet të njohë aftësitë e nxënësit për të përcaktuar programin që nxënësi do të luajë në provimin e vitit.

Klasa XII është viti kur nxënësit mbyllin ciklin dhe përgatitjen për shkollën e lartë. E gjithë puna shumëvjeçare synon në formimin e plotë me dijet e aftësitë tekniko-muzikore dhe ideoartistike. Element i rëndësishëm i kësaj faze është ruajtja e konsolidimi i nivelit të arritur. Nxënësit nuk duhet të heqin dorë nga ushtrimet ditore, pavarësisht nga rritja që kanë. Mësuesit duhet të programojnë orën e mësimit në mënyrë të tillë që të dëgjojnë në çdo orë mësimi repertorin mekanik të nxënësit. Demonstrimi në instrument nga mësuesit është i domosdoshëm për të konkretizuar problemet që dalin. Nxënësit duhet të ballafaqohen me skenën dhe nxënësit e tjerë, duke organizuar koncerte ose orë mësimi në grup.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- nuk luan korrekt;
- luan pa ritëm;
- luan me tingull mesatar;
- luan me intonacion jo të këndshëm;
- luan me shkallë shpejtësie të ulët;
- nuk luan përmendësh.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh mirë pozicionet e duarve dhe luan relativisht saktë;
- luan me një tingull të gjerë e të plotë;
- përvetëson mësimet mbi pedalet e harpës;
- realizon një lojë me vetëkontroll;
- realizon axhilitetin gjatë lojës;
- luan me fraza, lirshëm dhe me organizime të pjesshme.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- saktëson kalimet e pozicioneve në mënyrë të rregullt, sidomos të lojës së shkallëve;
- ka kontroll dhe luan etyde të karaktereve të ndryshme;
- luan cilësisht vlerat ritmike;
- ka organizim të lojës;

- spikat rrjedhshëm treguesit e një loje me saktësi teknike;
- ka temperament, siguri dhe pasion;
- ka rritje të sensibilitetit muzikor;
- luan me stil duke njohur brendinë dhe karakteristikat e veprës;
- njeh epokën e veprave, baroce, klasike dhe romantike;
- luan me potencë tingulli;
- është i sigurt dhe ka aftësi krijuese të vetat.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Harpë, lexhio, partiturë, internet etj.

Dega: Muzikë

Lënda: Piano sekondare

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Ushtrime me dorën e majtë. Ushtrime me dorën e djathtë. Tri ushtrime me dy duar.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - njihet me tastierën; - kupton lirshmërinë e krahëve;

<p>Ushtrime me 2 duar: BayerCherni.</p> <p>Metoda: TomsonLemoir</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gnesina - Dy Bach - Minuet me dyzëra, maxhor ose minor. - Dy sonatina <ul style="list-style-type: none"> o Haslinger, o Pleyel, - Klementi etj. - Dy pjesë nga autorët tanë: <ul style="list-style-type: none"> o G. Avrazi o T. Harapi o F. Ibrahim - Ç. Zadeja. 	<ul style="list-style-type: none"> - mëson pozicionet e duarve në piano; - luan pastër me duar veç; - luan pastër veprën; - luan saktë lojën në dy zëra; - organizon një mendim muzikor të rrjedhshëm; - luan pastër ritmet e thyera; - punon me kujdes për impostim të drejtëtë materialit.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>2 shkallë</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkallë Do + (maxhor). - Shkalla La - (minor). - Sol + (maxhor). - Etyde – Cherni Etyd - 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unifikon duart gjatë luajtjes; - luan në temp real dhe të njëjtëpër të gjitha ushtrimet; - luan pastër veprën; - luan saktë lojën në dy zëra; - realizon tingëllimet, duke njohur karakteristikat e veprës dhe të stilit barok;

<p>Cherni Do + Etyde – Cherni, Bayer, - Lemoir.</p> <p>Bach - Prelud (DV)</p> <p>Bach - Minuet ose prelude (DB)</p> <p>- Bach - Prelud + ose –</p> <p>Dy pjesë nga autorë të huaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sonatina - Klementi - Bethoven, - Chimaroz. - Dy pjesë nga autorët tanë: <ul style="list-style-type: none"> ▪ G. Avrazi ▪ T. Harapi ▪ F. Ibrahim ▪ T. Daija - Ç. Zadeja. 	<ul style="list-style-type: none"> - lexon saktë dhe pastërpartiturën; - punon për frazim dhe për qartësi e vazhdimësi të mendimit muzikor; - luan pastër ritmet e thyera; - punon me kujdes për impostim të drejtë të materialit.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>2 shkallë</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkallë Do + (maxhor). - Shkalla La - (minor). 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unifikon duart gjatë luajtjes; - luan në temp real dhe të njëjtëpër të gjitha ushtrimet;

<ul style="list-style-type: none"> - Sol + (maxhor). - Etyde – Cherni Etyd - Cherni Do <ul style="list-style-type: none"> + Etyde – Cherni, Bayer, - Lemoir. <p>Bach - Prelud (DV)</p> <p>Bach - Minuet ose prelude (DB)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bach - Prelud + ose – <p>Dy pjesë nga autorë tëhuaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sonatina - Klementi - Bethoven, - Chimaroz. <p>-Dy pjesë nga autorët tanë:</p> <ul style="list-style-type: none"> o G. Avrazi o T. Harapi o F. Ibrahimimi o T. Daija <ul style="list-style-type: none"> - Ç. Zadeja. 	<ul style="list-style-type: none"> - luan pastër veprën; - luan saktë lojën në dy zëra; - realizon tingëllimet, duke njohur karakteristikat e veprës dhe të stilit barok; - lexon saktë dhe pastërpartiturën; - punon për frazim dhe për qartësi e vazhdimësi të mendimit muzikor; - luan pastër ritmet e thyera; - punon me kujdes për impostim të drejtë të materialit.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Duke shpjeguar qartë dhe saktë të gjithë hapat që duhen për arritjen e një niveli të caktuar, pra të kërkesave metodike, shpesh duhen përdorur metoda të ndryshme demonstrimi nga mësuesi, pasi nxënësit kanë arritur një zhvillim të dukshëm psikomotor dhe impostimi</p>	

natyral mbi tastierë.

UDHEZIME PER VLERESIMIN

Vlerësimi në saxhiot semestrare bëhet në mënyrë kolegjiale, por mësuesi ka të drejtë të ngrejë ose të ulë një notë, nxënësit sepse bën punë individuale gjatë orës së mësimi.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Partitura, sistem audio-video, TIK.

Dega: Muzikë

Lënda: Kitarë bas (instrument sekondar)

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
4 shkallë maxhore,minore, arpezhe,	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - luan me tingull të plotë e të pastër;

terca, seksta, oktava	<ul style="list-style-type: none"> - luan rrjedhshëm dhe shkathët; - krijon pavarësinë e duarve dhe bashkëveprimin e tyre;
8-10 etyde nga Shevçik - Ushtrime ndihmëse: <ul style="list-style-type: none"> - Poper - Grutzmajer - Docauer - Sadlo - Fitzenhagen etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin e duhur; - realizon aplikaturën e etydit; - përvetëson më mirë mënyrën e vendosjes në “capo-taste” të dorës së majtë; - luan me intonacion të pastër sidomos etydet dyzanore;
Bach <ul style="list-style-type: none"> - Suita I, II, III, 	<ul style="list-style-type: none"> - respekton aplikaturat që janë të vendosura; - realizon linjat e zërave dhe të arrijëunifikimin e tyre; - realizon legaton e mirë nëpërmjet kthesave të harkut;
Sonatë <ul style="list-style-type: none"> - Hendel - sonatë Fa + - Boccherini - sonatë Do + - H’ervelois - Koreli: temë me variacione 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon për tingull të pastër e të kultivuar; - njeh stilet përkatëse të autorëve; - realizon vibraton e vazhdueshme dhe të rregullt në funksion të karakterit të sonatës; - kultivon shijen artistike;
<ul style="list-style-type: none"> - Romberg: Re + - Golterman: La – - Saint-Seans: La – - Hajden: Do + etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizon veprën teknikisht dhe muzikalisht; - studion përmes mënyrave të ndryshme për pasazhet e vështira; - realizon lojën e organizuar nga ana e mendimit muzikor;

<ul style="list-style-type: none"> - R. Sokoli - Y. Skënderi - A. Paparisto - Poper - Çajkovski - Ç. Zadeja etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon veprat nga ana teknike dhe emocionale; - realizon karakteret përkatëse; - luan duke krijuar individualitetin e vet.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallët muzikore</p> <p>4-6 shkallë</p> <ul style="list-style-type: none"> - maxhore-minore - arpezhe, - terca, - seksta, - oktava - me aplikacione të ndryshme 	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - luan me tingull të njëjtë në pjesën e poshtme të tastierës; - luan e të përvetësojë mirë ndërrimin e telit dhe kthesat e harkut; - luan në definicionin e tyre;
<p>Etyde</p> <p>8-10 etyde nga autorët:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shevçik-ushtrime përdorën e djathtë - Ficenhagen - Duport 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon kolpet e ndryshme të harkut; - realizon një intonacion të pastërsidomos në dy zanore; - luan në ritëm e preciozin; - realizon melodikisht etydet muzikore;

<ul style="list-style-type: none"> - Poper - Merk - Franchom: etyde osekapriçio - Piatti: etyde ose kapriço etj 	
Suita II ose III (e ndarë në dy semestra)	<ul style="list-style-type: none"> - Realizon sa më mirë gjatë lojësndjeshmërinë e gishtit në tel; - ndan qartë frazat dhe frymëmarrjet; - bën dallimin e karaktereve të ndryshme të çdo kohë (valleje). - bën dallimin e karaktereve të ndryshme të çdo kohë (valleje)
<ul style="list-style-type: none"> - Koreli-variacione - Bethoven-sonatë nr.2. - Boelman- variacione etj..... 	<ul style="list-style-type: none"> - zbaton me përpikëri partiturën sipas orientimit të mësuesit; - zbërthen nga ana teknike sidomos kohët e shpejta; - plotëson lojën e vet me shprehitë interpretative; - luan me kërkesa maksimale artistike,duke i kushtuar rëndësi dinamikës;
<ul style="list-style-type: none"> - Golterman: La- - Saint- Saens koncert nr 1 - Boccherini-Sibemolmaxhor - Lalo: Re – etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - zbërthen pasazhet teknike më tëvështira; - qartësohet për mënyrat e ndryshmetë studimit; - realizon më së miri elementetartistike të veprës; - luan me temperament, të transmetojë emocion; - realizon lojë brilante.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
2-3 shkallë <ul style="list-style-type: none"> - maxhore ose minore arpezhe - terca 	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan në perfeksion intonativ; - luan me saktësi e tingull të njëjtë;

<ul style="list-style-type: none"> - seksta - oktava me aplikatura të ndryshme 	<ul style="list-style-type: none"> - luan rrjedhshëm dhe shkathët;
<p>Etyde</p> <ul style="list-style-type: none"> o Poper o Duport o Piatti: etyde ose kapriçio o Franchom: etyde ose kapriçio 	<ul style="list-style-type: none"> - zbërthen në mënyrë individuale çdo pasazh teknik; - trajton etydet nga ana muzikore; - rrit shprehitë virtuoze e interpretative sidomos te kapriçiot;
<ul style="list-style-type: none"> - Bach: suitat 2 ose 3. - Reger: suita e parë. 	<ul style="list-style-type: none"> - koncepton strukturën muzikore; - luan me rigorozitet aplikaturat edhe nëna, të cilat shërbejnë për realizimin sa më të mirë të mendimit muzikor; - përsos akordet nga ana intonative e interpretative;
<p>Sonata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Breval - Grig - Bethoven: La+ - Brams: Mi- - Shubert: arpezhione etj 	<ul style="list-style-type: none"> - qartësohet për ndërtimin muzikor të veprave; - realizon gjendjen emocionale nga njëra kohë në tjetrën; - përfiton vibrato të llojeve të ndryshme sipas veprave përkatëse; - luan me shije të hollë artistike; - konsolidon intuitën muzikore në prova me piano;
<ul style="list-style-type: none"> - Lalo: Re- - Hajden: Do + - Hajden: Re + - Boccherini: si bemol + 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon zbërthimin teknik dhe etapën e punës praktike që duhet të bëjë; - njeh formën muzikore; - organizon mirë lojën në tërësi pa anashkaluar detajet; - realizon partin e pianos;

- Çajkovski:variacione “Rococo”	
- Boccherini – rondo - R. Dhomi – rondo - Foure – elegji - Y.Skënderi - këngë popullore - T. Harapi – këngë etj	- realizon vetë veprën nga ana e mendimit ideoartistik; - performon në skenë.

UDHËZIME METODOLOGJIKE:

Për arritjen e nivelit sa më të lartë, mësuesit dhe nxënësit duhet të kenë të qartë fazën e punës në të cilën kanë hyrë.

Klasa X është një vit i rëndësishëm, pasi nxënësi kalon nga arsimi bazë (AMU) në atë të mesëm të lartë (AML). Këtë vit ora e mësimit duhet të ketë intensitet, të mos bëhet monotone, po të zgjojë interes të nxënësi. Koncepti i veprave hyn në një fazë të re. Duhet këmbëngulur në kultivimin e shijeve të sakta të lojës. Pas studimit të ngadaltë, nxënësi duhet nxitur për të luajtur (manovruar) më shpejt me materialet, por gjithnjë pa e tepruar dhe nën kontrollin e mësuesit, me perspektivën drejt vetëkontrollit. Nxënësi duhet të ndërgjegjësohet e të perceptojë me siguri të lartë atë çfarë ai prodhon. Të nxitet për të performuar në skenë.

Klasa X është një urë lidhëse mjaft e rëndësishme midis klasave **X-XII**. Mësuesi duhet të këmbëngulë në elementet bazë, që duhet të njohë nxënësi:

- ✓ *procesi i përvetësimit;*
- ✓ *procesi i interpretimit.*

Pas një studimi mekanik, vazhdon puna për kualifikimin e tingullit, për zgjidhjen e kolpeve të harkut, për zgjidhjen e vibratos së kultivuar si elemente artistike. Mësuesi/ja duhet të ketë një komunikim të mirë me nxënësit, duhet të njohë aftësitë e nxënësit për të përcaktuar programin

që nxënësi do të luajë në provimin e vitit.

Klasa XII është viti kur nxënësit mbyllin ciklin e një pune 12-vjeçare dhe përgatiten për shkollë lartë. E gjithë puna shumëvjeçare synon në formimin e plotë me dijet e aftësitë tekniko-muzikore dhe ideoartistike. Element i rëndësishëm i kësaj faze është ruajtja e konsolidimi i nivelit të arritur. Nxënësit nuk duhet të heqin dorë nga ushtrimet ditore, pavarësisht nga rritja që kanë. Mësuesit duhet të programojnë orën e mësimit në mënyrë të tillë që të dëgjojnë në çdo orë mësimi repertorin mekanik të nxënësit. Demonstrimi në instrument nga mësuesit është i domosdoshëm për të konkretizuar problemet që dalin. Nxënësit duhet të ballafaqohen me skenën dhe nxënësit e tjerë, duke organizuar koncerte ose orë mësimi në grup.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Nxënës/i,-ja arrin nivel shumë të mirë kur:

- ka një pozicion normal të duarve;
- saktëson kalimet e pozicioneve në mënyrë të rregullt, sidomos të lojës së shkallëve, (lojë me kërkesa impostimi dhe intonacioni të tercave, sekstave dhe oktavave);
- ka kontroll të llojeve të ushtrimeve apo etydeve;
- ka agjilitet të dorës së majtë;
- luan me potencë tingulli;
- përvetëson teknikën e dorës së djathtë;
- ka pastërti intonative;
- ka kualitet tingulli;
- luan cilësisht vlerat ritmike;
- luan me ritmin e duhur dhe pa kompromise;
- ka kontroll fizik të instrumentit;

- lëviz natyrshëm nëpër pozicione, duke filluar nga krahët tek gishtat;
- luan me vetëdije dhe qetësi.

Nxënës/i,-ja arrin nivelin mesatar kur:

- nxënësi të ketë fituar llojshmëri ndaj elementeve teknik dhe muzikor;
- paraprinë elementeve kryesore të interpretimit;
- arsyeton mbi ndërtimin e një vepre muzikore;
- është i vetëdijshëm për lojën që bën.

Nxënës/i,-ja arrin nivelin e ulët kur:

- nuk njeh mirë përdorimin e zonave të ndryshme të harkut;
- nuk ka tingull të pastër;
- nuk ka vibrato me pretendime;
- nuk ka të zbërthyera elementet teknike.

Dega: Muzikë

Lënda: Kitarë elektrike (instrument sekondar)

Klasa:10-11-12

Tematikat - klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Shkallë muzikore - shkallë maxhore dhe minore - harmonike melodike. - me arpezh, relative deri në pozicionin 6-te, me nota 4-she, 8-she - Tempi 40, me shpejtësi që shkon në rritje	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - luan me tingull të qartë dhe me intonacion; - luan rrjedhshëm dhe korrekt; - krijon pavarësinë e duarve dhe koordinimin e tyre;
<ul style="list-style-type: none"> - Kenny Dorham – Blue Bossa - Bart Haward – Fly me to the moon - Luis Armstrong – When the saints go marching . - Jozef Zawinul - Mercy, Mercy, Mercy. - Planet Groove – Mark Maxwell	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilin Bossa Nova; - luan në stilin swing; - realizon rhythm change; - luan në stilin funky; - improvizon thjeshtë në stilet e lartpërmendura.
Tematikat - klasa 11	Rezultatet e të nxënit

<ul style="list-style-type: none"> - Shkallë dhe arpezhe mbi bazë: triade, septakord, diminuit, augment. - Tempi 60, me paternsa të ndryshme 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizon teknikisht shkallën; - luan me tingull të qartë dhe me intonacion; - luan rrjedhshëm dhe korrekt; - krijon pavarësinë e duarve dhe koordinimin e tyre; - luan me intonacion korrekt materialet;
<ul style="list-style-type: none"> - G.Gershwin – Summer time - Django Reihard – Minor Swing - Dave Celentano – Rockin Blues - Herbie Hancock – Chameleon - Mama “Din bring no Suitcase”- Mark Maxwell 	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilin Bossa Nova; - luan në stilin swing; - realizon rhythm change; - luan në stilin funky; - improvizon në stilet e lartpërmendura; - luan duke krijuar individualitetin e tij/saj.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Shkallë dhe arpezhe mbi bazë pozicionesh - Modet - Arpezhet, triade, septakorde - Shkallet diminuite 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallën; - luan me tingull të qartë dhe me intonacion; - luan rrjedhshëm dhe korrekt; - krijon pavarësinë e duarve dhe koordinimin e tyre; - luan me intonacion korrekt materialet;
<ul style="list-style-type: none"> - Paul Desmond – Take Five - G.Gershwin – I got rhythm 	<ul style="list-style-type: none"> - luan në stilin Bossa Nova; - luan në stilin swing;

- Carlo Jobim – One note Samba
- Eddie Harris – Cold duck time
- Django Rainhard – Ain't misbehaving
- Carlo Jobim – Aqua de bebe Jazz Real Book

- realizon rhythm change;
- luan në stilin funky;
- improvizon në stilet e lartpërmendura;
- luan duke krijuar individualitetin e tij/saj.

UDHËZIME METODOLOGJIKE:

Për të bërë të mundur përvetësimin e programit mësimor dhe arritjen e niveleve sa më të larta në ekzekutimin muzikor, mësuesit dhe nxënësit duhet të kenë të qartë fazën e punës në të cilën kanë hyrë.

Klasa e 10-të është shumë e rëndësishme për përcaktimin e bazave mbi të cilat do të mbështetet puna gjatë tre vjetëve të studimit. Programi i studimit fillon me fokusimin në katër fusha të rëndësishme: ritëm, tonalitet, timbër dhe stil. Nxënësit do të mësojnë të aplikojnë teoritë e mësuara për të ekzekutuar modet dhe shkallet pentatonike në stile të ndryshme. Praktikat javore do të zhvillohen mbi ushtrime me bazë shkallësh muzikore, dëgjime pjesësh të ndryshme, transkriptim dhe studim veprash të kitaristëve të njohur. Nxënësit do të mësojnë teknikat dhe stilet e ndryshme, përfshirë këtu: Bossa Nova, Samba, Swing, Funky, Balade, Blues, Rock.

Klasa e 11-të është viti kur nxënësit eksplorojnë evoluimin e teknikave të lojës në kitarë elektrike, që nga periudha “jump blues” dhe përqendrohet në mënyrën se si nxënësit mund të përvetësojnë këto teknika. Kursi fillon duke analizuar karakteristikat ritmike dhe harmonike të “rythm&blues” nëpërmjet studimit praktik të ushtrimeve ku përfshihen sinkopat, arpezhiot dhe modulimet. Nxënësit do të studiojnë tonalitetet e ndryshme, të cilat përcaktojnë tingëllimin e saktë të kësaj gjinie muzikore.

Klasa e 12-të është viti kur nxënësit konsolidojnë njohuritë dhe shprehitë e fituara në dy vitet e mëparshme dhe përgatiten për diplomën. Kursi fillon duke eksploruar “Improvizimin ne kitare”, notat më të vlefshme që një kitarist duhet të njohë për të ndihmuar dhe influencuar në lojën në ansambël. Nxënësit do të luajnë linja funksionale të “rhythm change”, si dhe mode në tonalitete të ndryshme. Nxënësit do të mësojnë të njohin dhe të luajnë në progresion në tonalitete të ndryshme, pjesë të xhazit standard. Nxënësit do të studiojnë në fund të kursit improvizimin. Ato do të

mësojnë hap pas hapi se si të zhvillojnë konceptin e solove, duke filluar vetëm nga disa nota, nga 12 masëshi i blues-it tek rock-u dhe jazz-i. Nxënësit do të mësojnë të balancojnë tingujt dhe pushimin, kontrastin dhe përsëritjen, si dhe karakteristika të tjera të një soloje të mirë. Në fund të studimeve nxënësit do të kenë zhvilluar dhe përvetësuar aftësitë që do të jenë të zbatueshme në karrierën e tyre profesionale.

Metoda: Jazz Guitar Chord Bible, Abersold Jazz Play-A –Long(Volume 1), David Hamburger – The complete Electric Blues Guitar method, William G. Leavit - A modern method for guitar, Volume 2,Dave Celentano-Essential Blues,Joe Pass,Steve Hall/Ron Manio - Scale and Modes,Nick Nolan-Rock Lead etj.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Nxënësi/ ja arrin nivelin e ulët, kur:

- luan *jo korrekt* me ritëm;
- me tingull jo të qartë;
- me gabime në intonacion;
- me shkallë shpejtësie të pasaktë dhe me disa gabime.

Nxënësi/ja arrin nivelin mesatar, kur:

- luan *mirë* ritmikiisht;
- me tingull të qartë dhe me intonacion;
- me një lojë të pastër me pak gabime.

Nxënësi/ja arrin nivelin e lartë, kur:

- luan *shumë mirë* në të gjitha elementet e mësipërme.

Materiale dhe burime mësimore:

Kitarë, Lexhio, Partiturë, Fisha jack, Amplifikator, Footswitch, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Perkusion (instrument sekondar)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Të gjitha shkallët muzikore: - maxhore dhe minore, deri në shtatë shenja në armaturë (# dhe b); - shkallët kromatike	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët gjer në regjistrat e lartë; - realizon përmbysjet me triola dhe legato gjatë luajtjes; - luan përmbysjet e arpezheve; - realizon shkallët me tingull të mirë, pozicion të mirë dhe me teknik;
<ul style="list-style-type: none"> - M. Goldenberg (ksilofon) - <i>Etyde.</i> - G. Capitani (snare drum) - <i>etyde.</i> - G. Capitani - <i>Ushtrime për teknikën dhe pozicionin</i>	<ul style="list-style-type: none"> - luan mirë teknikisht; - luan saktë dhe në ritëm; - realizon një pozicion të lirshëm dhe mbi bazën e një logjike muzikore; - lexon duke organizuar mirë frakturat teknike të etydit;
<ul style="list-style-type: none"> - M. Goldenberg - “FlautiMagjik”- (W. A. Moxart), ksilofon - M. Goldenberg - “Sherezade” (Koncert koha e 4-t), Snare Drum - G. Capitani – “Master theDrums”.	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke nxjerrë në pah karakteristikat kryesoret tekniko – muzikore; - zbërthen strukturën e çdo pjese për sa i përket anës teknike dhe lojës së saktë të figurave ritmike; - interpreton në instrument duke zhvilluar muzikalitetin.

Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Të gjitha shkallët muzikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maxhore dhe minore, deri në shtatë shenja në armaturë (# dhe b); - shkallët kromatike 	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon pjesët muzikore, duke punuar me një pozicion të plotë dhe me një teknikë të mirë; - realizon me saktësi teknike elementet teknike si: <i>tercat, triolat, arpezhet etj.</i>; - shoqëron elementet teknike me elementet muzikore: <i>legato, piano forte</i> dhe me forma të tjera studimi;
<ul style="list-style-type: none"> - Wm.f. Ludwig (snare drum) - etyde. - Ian Wright (timpan) - etyde. - M. Goldenberg (ksilofon) - etyde 	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë në ritëm; - realizon një teknikë shumë të lirshme; - lexon dhe organizon mirë frakturat teknike të etydit;
<ul style="list-style-type: none"> - Ian Wright - Fanfare, (timpan). - M. Goldenberg - Bach koncert violinë në La minor (adaptuar përksilofon). - G. Capitani - “Master the drums”, (bateri). - M. Goldenberg– “Third symphony”- W. Schuman, (snare drum). 	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët e programit duke nxjerrë në pah karakteristikat kryesore tekniko – muzikore; - zbërthen strukturën e çdo pjese nga ana teknike dhe nga loja e figurave ritmike; - zhvillon muzikalitetin duke demonstruar teknikat e interpretimit, idetë dhe emocionet e veprës që luan.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>Të gjitha shkallët muzikore :</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Nxënësi:</i>

<ul style="list-style-type: none"> - maxhore & minore, deri në shtatë shenja në armaturë(# & b); - shkallët kromatike 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon shkallët me një teknikë të plotë dhetë pastër; - realizon me saktësi teknike, elementet teknikë të shkallës përmes tercave, triolave dhe kuartolave; - shoqëron elementet teknike nga elementet muzikore, si: <i>legato</i>, <i>piano forte</i> dhe me forma të tjera studimi, të cilat zhvillojnë teknikën e shpejtë të kyçeve dhe të gishtërinjve.
<ul style="list-style-type: none"> -Wm.f. Ludwig - Snare drum, - 24 etyde. -Ian Wright – Timpan, 20 etyde. -G. Capitani – Srum teknik, (bateri) - 30 etyde. 	<ul style="list-style-type: none"> - luan mirë në teknikë; - luan saktë dhe në ritëm; - realizon një pozicion të lirshëm dhe mbi bazën e një logjike muzikore; - lexon duke organizuar mirë frakturat teknike të etydit;
<ul style="list-style-type: none"> -M.goldenberg - “Pique Dame”,snare drum. -M. Goldenberg - duete në snare drum. -M. Goldenberg - Paganini koncertpër violinë, adaptuar për ksilofon. -M. Goldenberg “Petrouchka”, I. Stravinsky, adaptuar për ksilofon. -Ian Wright - “Alla Marchia”, përtimpan. -Ian Wright - rondino, për timpan. -G. Capitani – “Master of Drum”,për bateri. 	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke nxjerrë në pah karakteristikatkryesore tekniko – muzikore; - zbërthen strukturën e çdo pjese për sa i përket anës teknike dhe lojës së saktë të figurave ritmike; - interpreton në instrument duke zhvilluar muzikalitetin.

UDHËZIME METODOLOGJIKE: Me mbylljen e këtij cikli mësimor disavjeçar, nxënës/i,-ja ka marrë bazat kryesore të formimit muzikor dhe atij instrumental perkusionit. Përzgjedhja e programit teknik dhe muzikor është bërë mbi bazën e një përvoje disavjeçare në mësimdhënie.

Materialet e lëndës së perkusionit janë bazuar mbi përzgjedhjen e elementeve teknike dhe muzikore, si dhe nga metodat e autorëve tanë dhe të huaj.

- Metoda 1 – 2 dhe 3 – 4, e cila është një përmbledhje bazë e teknikave të ekzekutimit në këtë instrument.
- Metoda e Wm.f.Lutwig.
- Metoda “Modern school for snare drum” - Morris Goldenberg.
- Metoda “Master the Drums” - Gianluca Capitani etj. janë metoda që në përmbajtjen e tyre kanë elementet bazë teknike dhe muzikore që do t’i shërbejnë një perkusionisti të ardhshëm. Pas përfundimit të këtij cikli mësimor, në nivelin më të lartë vlerësues, duke paraqitur vlerat e tij më të larta, nxënësi është i aftë të konkurrojë për në Akademinë e Arteve të Bukura.

Në perkusion bëjnë pjesë veglat me goditje, p.sh.: snare (trumpet), ksilofon, timpan, drums, bateri, etj.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të ngrejë një notë. Mbi bazën e **3 notave, 2 kontrolleve teknike dhe 1 saxho**, vendoset nota semestrare.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan jo *korrekt* me ritëm;
- luan me tingull mesatar;
- luan me intonacion jo të këndshëm;
- luan me shkallë shpejtësie të ulët e me disagabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan *mirë* ritmikisht;
- luan me tingull e me intonacion;
- luan pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan *shumë mirë* në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim. Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Perkusion, partitura, audio.

Dega: Muzikë

Lënda: Instrument popullor (Çifteli) (instrument sekondar)

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Njohuri mbi instrumentin popullor - Menytrat e akordimit - Pozicionet e duarve (impostimi) - Ushtrime kromatike ne 8 pozicione - Shkallët me ritëm të ngadaltë dhe.mesatar deri në pozicionet e lartme. - Ushtrime - 3 ushtrime - Metode per fillestare - Pjese shqiptare - Metode per fillestare - Pjese shqiptare	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizon në mënyrë të veçantëimpostimin. - Mban trupin drejt dhe perdorlirshëm duart dhe gishtat. - -Përdor lirshëm pulsën e dorës së djathtë dhe nxjerrjen e tingullit. - Përvetëson pozicionet ne tastieren e instrumentit. - Luan ushtrime gishtash - Luan saktë - Përvetëson elementet teknike, si:tingullin dhe vlerat e notave - Respekton saktësisht ritmet e thyera
<ul style="list-style-type: none"> - Valle e Valbones - Valle e Kosoves - Valle me motive Matjane	<p>-Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpeton me kualitet timbrik intonativ. - Zhvillon ushtrime per shkathtesine e duarve. - Realizon kalimet e ndryshme te intervaleve.

	<ul style="list-style-type: none"> - Realizon kalimet e shpeshta te intervaleve te sekondes duke bere te mundur nje loje shume te sakte dhe te bukur
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Ushtrime kromatike ne 8 pozicione - Shkallët me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në pozicionet e lartme. - Ushtrime - 3 ushtrime - Metode per fillestare 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore - realizon teknikisht etydet - luan në tempin e duhur - luan figurat ritmike - luan me tingull të lidhur
<ul style="list-style-type: none"> - Valle e Rugoves - Valle me motive te Pukes - Potpuri kengesh Mirditore - Kenge Matjane - Kenge Dibrane 	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira - demonstrohet nga mesuesi pjese, pjese se bashku me nxenesin duke realizuar elementet zbukurues. - realizohen figura ritmike 7/8, 5-7/8. - demonstroi figurat ritmike te perbera .
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Ushtrime kromatike ne 8 pozicione - Shkallët me ritëm të ngadaltë dhe mesatar 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizon në mënyrë të veçantë impostimin.

<p>deri në pozicionet e lartme.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ushtrime - 2 ushtrime në muaj - Metode per fillestare 	<ul style="list-style-type: none"> - Mban trupin drejt dhe perdorlirshëm duart dhe gishtat. - Përdor lirshëm pulsën e dorës së djathtë dhe nxjerrjen e tingullit. - Përvetëson pozicionet në tastierën e instrumentit. - Luan ushtrime gishtash.
<ul style="list-style-type: none"> - Valle e Valbones - Valle e Kosoves - Valle me motive Matjane - Valle e Rugoves - Valle me motive të Pukes - Potpuri këngesh Mirditore - Kenge Matjane - Kenge Dibrane - 	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizon kalimet e ndryshme të intervaleve. - Realizon kalimet e shpeshta të intervaleve të sekondës duke bërë të mundur një lojë shumë të sakte dhe të bukur. - Demonstron nga mësuesi pjesë, pjesë së bashku me nxënësin duke realizuar elementet zbulues. - Realizohen figura ritmike 7/8, 5-7/8. - Demonstron figurat ritmike të përbera .

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument e çiftelise, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga shkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimi. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimi më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e

mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme nëformimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në Saxhot simestrale bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të ngre ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimit.

Nxënësi arrin nivelin e ulët, kur luan jo korrekt:

- me ritëm,
- me tingull mesatar,
- me intonacion jo të këndshëm,
- me shkallë shpejtësie të ulët e
- me disa gabime.

Nxënësi arrin nivelin mesatar, kur luan mirë:

- ritmikisht,
- me tingull e me intonacion,
- pastër e me pak gabime.

Nxënësi arrin nivelin e lartë, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Çifteli, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet

Dega: Muzikë

Lënda: Instrument Popullor(Fyell) (instrument sekondar)

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallë deri në 1 shenjë # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar Shkallët deri në 1 shenjë b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një oktavë.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime. - luan shkallët detashe në format stakato e legato. - Luan pa gabime arpezhet dhe përmbysjet e tyre. - Realizon shkallet muzikore në të gjitha menytrat.;
Ushtrime 2 ushtrime në muaj <ul style="list-style-type: none"> - Metoda E. Prill. - P.F. Artaud. - E. Kohler (fillestarë). - Metoda A.C. Petersen. - Harris ushtrime teknike.	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrikintonativ; - zhvillon ushtrime për diafragmën;
Programi Artistik 3 duete për flaut <ul style="list-style-type: none"> - Aria- W. A. Moxart.	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën;

<ul style="list-style-type: none"> - Flautimagjik -W. A. Moxart. - Gavotte- J.S. Bach. - Minuet- J.S. Bach. - Minuet-Moxart. - Andantino-F. Rust. - Minuetto-J.Hajden. - Melodi Tschajkovsky - MelodiShuman - RomanceShubert - Polonaise-Th.Oesten. - Nina-Nana - P. Gaci. - “Malësoriivogël”-T. Harapi. 	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton me kualitet timbrik intonativ; - zhvillon ushtime për diafragmën.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore</p> <p>Shkallëmuzikore</p> <p>Shkallët maxhore e minore me dy shenjame#(Diezis)dheb(Bemola)me (nje oktave) ngadale dhe me ritëm mesatar.</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime. - luan shkallët detashe në format stakato e legato. - Luan pa gabime arpezhet dhe përmbysjet e tyre. - Realizon shkallet muzikore në të gjitha menytrat.;
<p>Ushtrim edhe etyde</p> <p>2ushtrime në muaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • E. Prill. 	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si:tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën;

<ul style="list-style-type: none"> • E.Kohler: Fashikullii parë. • E.Kohler: Romantik. • L.Moyse-Ushtrime për Flaut: Fashikulli i parë. • Etyde Gali <p>Metoda P. Tafanel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton me kualitet timbrikintonativ; - zhvillon ushtime për diafragmën;
<p>Programi Artistik</p> <p>1 duet për fyell</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minuettonga J.S.Bach: I, II, III dhe Gavote Bach - Shubert: Vals - Bethoven: Pjesë vocale - B.Marcello: Allegro - N.R.Korsakoff: Temanga Scheherazade. - H.Bokerini: Minuetto - Hendel: Minuete - Telemann: Minuete - Pjesë shqiptare 	<ul style="list-style-type: none"> - praktikon duetet, në fillim me mësuesin dhe, - në fazë të dytë luan me nxënës të tjerë bashkëmoshatarë. - ushtron ritmin e pjesëve, dhe më pas, tërësinë e tyre melodike. - respekton dinamikën e pjesëve. - punon me mënyra të ndryshme vështirësitë teknike që shfaqen në materialin muzikor. - dallon karakteristikat e autorëve të veçantë.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënësve
Shkallë muzikore	<ul style="list-style-type: none"> - Luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime.

<ul style="list-style-type: none"> - Shkallët maxhore e minore me dy shenjame # (Diezis) dhe b (Bemola) me (nje oktave) ngadale dhe me ritëm mesatar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Luans hkallëdetashenëformat stakato e legato. - Luan pa gabime arpezhet dhe përmbysjet e tyre. - Realizon shkallet muzikore ne te gjitha menyrat.
<p>Ushtrime</p> <p>2 ushtrime në muaj</p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Prill. - E.Kohler: Fashikullii parë. - E.Kohler: Romantik. - L.Moyse- Ushtrimepër Flaut: Fashikulli i parë. - EtydeGali - MetodaP. Tafanel 	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ; - zhvillon ushtime për diafragmën;
<p>Program artistik</p> <p>1 duet për flaut nga autoret e huaj dhe shqiptar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minuettonga J.S.Bach: I, II, III dhe Gavote Bach - Shubert: Vals - Bethoven: Pjesë vocale - B.Marcello: Allegro 	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik; - realizon elementet e para të interpretimit artistik, duke zbuluar karakteristikat e secilit autor; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet.

- N.R.Korsakoff: Temanga
Scheherazade.
- H.Bokerini: Minuetto
- Hendel: Minuete
- Teleman: Minuete
- Pjesë shqiptare

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument e fyellit, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga shkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimit. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimit më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin.

Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme në formimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose

të ngrejë një notë.

Mbi bazën e 2 notave dhe 2 saxho, vendoset nota semestrare.

Nxënës/i,-ja arrin nivelin e ulët, kur:

- luan jo korrekt me ritmin;
- luan me tingull mesatar;
- luan me intonacion jo të këndshëm;
- luan me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Nxënës/i,-ja arrin nivelin mesatar, kur:

- luan mirë ritmikiisht;
- luan me tingull e me intonacion;
- luan pastër e me pak gabime.

Nxënës/i, -ja arrin nivelin e lartë, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Fyell, Çifteli, Violine, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Performancë Artistike (Xhaz)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Modet e shkallës maxhore për notat C, F, G, Bb, D, Eb (me nota 8-she drejt dhe me swing feel). Shkallët pentatonike dhe shkallët blues me swing feel për notat C, F, G, Bb, D, Eb Septakordet, voicings / arpezhe në skemën harmonike II – V – I me simbolet e tyre përkatëse, në tonalitetet maxhore dhe minore. 1001 licks – Jack Shneidman (ushtrime melodike jazz).	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht, modet, akordet, arpezhet dhe ushtrimet licks; - interpreton me tingull të qartë dhe me intonacion; - interpreton rrjedhshëm dhe ritmikisht korrekt; - interpreton me swing feel; - njih dhe deshifron simbolet e akordeve; - njih formën e pjesëve që luan; - komunikon dhe shprehet në mënyrë të vazhdueshme nëpërmjet interpretimit muzikor vetjak, me anë të riformulimit ritmiko - melodik të temave, duke përdorur sinkopa dhe variacione melodike;
Duke Ellington - C Jam Blues Bart Haward – Fly me to the moon Duke Ellington – It Don't Mean a Thing	<ul style="list-style-type: none"> - njih dhe interpreton formën Blues; - interpreton në stilin Swing; - interpreton në stilin Bossa Nova;
Jozef Zawinul - Mercy, Mercy, Mercy. Kenny Dorham – Blue Bossa	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton në stilin Funk; - interpreton nduke krijuar individualitetin e tij/saj;

<p>Van Young – Beautiful love Antonio Carlo Jobim – Girl from Ipanema Milt Jackson - Bag’s Groove</p> <p>2 pjesë/këngë të lehta me zgjedhje, shqiptare ose të huaja (Pop, Rock, RnB, etj)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - improvizon thjeshtë në stilet e lartpërmendura.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Modet e shkallës maxhore për notat A, E, Ab, B, Gb, Db, (me nota 8-she drejt dhe me swing feel) Shkallët pentatonike dhe shkallët blues me swing feel për notat A, E, Ab, B, Gb Septakordet, voicings / arpezhe në skemën harmonike II – V – I me simbolet e tyre përkatëse, në tonalitetet maxhore dhe minore 1001 licks – Jack Shneidman (ushtrime melodike jazz).</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht, modet, akordet, arpezhet dhe ushtrimet licks; - interpreton me tingull të qartë dhe me intonacion; - interpreton rrjedhshëm dhe ritmikisht korrekt; - interpreton me swing feel; - njeh dhe deshifron simbolet e akordeve; - njeh formën e pjesëve e që luan; - komunikon dhe shprehet në mënyrë të vazhdueshme nëpërmjet interpretimit muzikor vetjak, me anë të riformulimit ritmiko - melodik të temave, duke përdorur sinkopa dhe variacione melodike;
<p>G.Gershwin – Summertime Herbie Hancock – Chameleon Thelonious Monk – Blue Monk Song for my father – Horace Silver</p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh dhe të interpreton formën Rhythm Change; - interpreton në formën Blues; - interpreton në stilin Swing; - interpreton në stilin Bossa Nova;

<p>G.Gershwin – I’ve got rhythm. George Shearing – Lullaby of birdland Eden Ahbez – Nature boy Herbie Hancock – Watermelon man</p> <p>2 pjesë/këngë të lehta me zgjedhje, shqiptare ose të huaja (Pop, Rock, RnB, etj)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton në stilin Ballad Jazz; - interpreton në stilin Funk; - improvizon në stilet e lartpërmendura; - interpreton nduke krijuar individualitetin e tij/saj.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Thellimi dhe praktikimi i njohurive teknike dhe stilistike gjatë praktikës në formë pune në grup: Laborator Interpretimi Jazz dhe Ansambël Combo Jazz.</p> <p>Zbatim i formave të muzikës jazz; Zbatim i stileve të muzikës jazz; Lexim a prima vista i repertorit të dhënë; Ngjyrat dhe dinamikat sipas stilit të pjesës; Pjesë solo nga muzikantë të njohur jazz (të transkriptuara) mbi repertorin e dhënë; Relacionet midis instrumenteve gjatë interpretimit; Improvizim mbi skemat harmonike të pjesëve;</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deshifron “a prima vista” pjesët e marra në klasë; - interpreton me tingull të qartë dhe me intonacion; - njeh dhe deshifron simbolet e akordeve; - interpreton rrjedhshëm dhe ritmikiisht korrekt; - interpreton me swing feel; - njeh formën e pjesëve që luan; - organizon performancën e grupit paraprakisht; - krijon bashkëpunim dhe pavarësi në lojën në ansambël; - komunikon dhe shprehet në mënyrë të vazhdueshme nëpërmjet interpretimit muzikor vetjak, me anë të riformulimit ritmiko - melodik të temave, duke përdorur sinkopa dhe variacione melodike; - krijon besimin tek vetja, në rolin që ndërmerr gjatë lojës në ansambël;

<p>Organizim dhe koordinim për interpretimin e pjesëve në Ansambël Combo Jazz, sipas modeleve performuese të njohura me rythm section dhe instrumente melodike;</p> <p>Performancë në Ansambël Combo Jazz</p>	<ul style="list-style-type: none"> - njëh lojën e interpretimit në ansambël duke u bërë kompetent në gjykimin dhe vlerësimin e saj;
<p>Miles Davis - All Blues</p> <p>Carlo Jobim – Aqua de beber</p> <p>Fats Waller – Ain’t misbehaving</p> <p>Eddie Harris – Cold duck time</p> <p>G.Gershwin – But not for me</p> <p>Joseph Kosma – Autumn leaves</p> <p>Sonny Rollins – St.Thomas</p> <p>Charlie Parker – Billie Bounce</p> <p>Herbie Hancock – Cantalupe Island.</p> <p>Paul Desmond – Take Five</p> <p>2 pjesë/këngë të lehta me zgjedhje, shqiptare ose të huaja (Pop, Rock, RnB, etj)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton në formën Blues; - interpreton në stilin Swing; - interpreton në stilin Bossa Nova; - interpreton në stilin Latin; - interpreton në stilin Ballad Jazz; - interpreton në stilin Funk; - improvizon në stilet e lartpërmendura; - interpreton duke krijuar individualitetin e tij/saj.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p>	

Qëllimi i lëndës është të pajisë nxënësit me aftësitë e nevojshme për interpretimin në stilet e muzikës Jazz, duke i dhënë edhe bazat e duhura për interpretimin e teknikave dhe stileve të ndryshme të muzikës së lehtë (Pop, Blues, Rhythm and Blues, Rock, Funk, Latin, Fusion etj.) në mënyrë që të mund të përdorin këto njohuri në kontekstin profesional, si në performancat skenike, ashtu edhe në studiot e regjistrimit.

Për të bërë të mundur përvetësimin e programit mësimor dhe arritjen e niveleve sa më të larta në ekzekutimin muzikor, mësuesit dhe nxënësit duhet të kenë të qartë fazën e punës në të cilën kanë hyrë. Repertori i caktuar përgjatë viteve është orientues. Pjesët mund të ndryshohen në bazë të subjektivitetit profesional të mësuesit apo sipas specialitetit dhe avancimit teknik të nxënësve.

Klasa e 10-të dhe e 11-të

Në dy vitet e para të lëndës Jazz, mësimi duhet të jetë individual për çdo nxënës, pavarësisht specialitetit dhe nivelit përkatës. Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit e klasës së 10-të dhe 11-të, duhen pasur parasysh disa hapa që bëjnë të mundur realizimin e programit, si: zgjedhja e materialeve teknike dhe artistike nga mësuesi për secilin nxënës në bazë të specialitetit përkatës, duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me nivelin teknik të nxënësit. Praktikat javore do të zhvillohen mbi ushtrimet teknike të dhëna, deshifrim, dëgjime pjesësh të ndryshme nga muzikantë të njohur jazz dhe interpretim të repertorit jazz. Mësimi në klasë dhe ushtrimi në shtëpi duhet të kryhet gjithmonë me metronom, duke u kujdesur gjithmonë për swing fill-in (për pjesët që e kërkojnë). Nxënësit do të mësojnë teknikat dhe stilet e ndryshme si solist dhe në ansambël sipas tematikës, duke përdorur edhe baza muzikore gjatë interpretimit.

- Për nxënësit me baza teknike dhe teorike, që janë të regjistruar në instrumentet në vazhdim, programi i lëndës Jazz bazohet mbi aftësitë e tyre në solfezh dhe mbi teknikën vetjake mbi instrument. Programi i studimit fillon me fokusimin në këto fusha të rëndësishme: ritëm, harmoni, tonalitet, timbër, formë, stil dhe improvizim. Nxënësit do të mësojnë të aplikojnë teorinë e mësuara për të ekzekutuar shkallët - modet, akordet - arpezhet në stile të ndryshme. Ushtrimet licks do të interpretohen në klasë “a prima vista” dhe një pjesë prej tyre (sipas preferencave të nxënësit apo mësuesit), duhet të të ushtrohen si detyrë shtëpie nga nxënësi, të transportuara në tonalitete të tjera.

- Nxënësit fillestarë duhet të ushtrohen duke kënduar fillimisht shkallët, modet dhe arpezhet dhe ushtrimet licks në formë “warm up-i”, si dhe ushtrime të thjeshta ritmike dhe poliritmike. Për mbarëvajtjen e vitit shkollor është shumë i rëndësishëm, komunikimi dhe mundësisht, bashkëpunimi i mësuesit të lëndës Jazz me mësuesit e specialitetit dhe të solfezhit.

- Nxënësit fillestarë në kanto, fizarmonikë, kitarë dhe instrumente frymorë duhet të ushtrohen fillimisht duke mësuar të këndojnë në gjuhë origjinale dhe me diksion të qartë repertorin e caktuar në program. Më pas, nxënësit instrumentistë mund të praktikojnë gradualisht në instrument sipas përparimit vetjak, ndërsa nxënësit e kantos duhet të vazhdojnë me programin duke ushtruar vokalisht repertorin.

- Nxënësit fillestarë në perkusion, duhet të ushtrohen fillimisht me ushtrime ritmike në tambur (snare) dhe / ose në pjata (high-hat, ride) dhe më pas mund të luajnë gradualisht në bateri (drums) në stilet e repertorit të caktuar në program.

- Nxënësit fillestarë në kontrabas, duhet të ushtrohen vetëm me notat rrënjë të akordeve, duke i luajtur ritmiksht sipas stilit të caktuar në program. Në bazë të përparimit vetjak në instrument, mësuesi duhet të shtojë kompleksitetin e lojës instrumentale sipas stilit përkatës.

Klasa e 12-të

Laborator Interpretimi Jazz

Në vitin e tretë të lëndës Jazz nxënësit konsolidojnë njohuritë dhe shprehitë e fituara në dy vitet e mëparshme. Mësimi do të zhvillohet në formë praktike me grupe (nga duo deri në kuintet), të cilat mësuesi duhet t'i caktojë në mënyrë funksionale sipas specialiteteve që nxënësit kanë, për arritjen e realizimit të repertorit në ansambël combo. Gjatë punës në grup do të analizohen veprat dhe interpretimet e tyre nga regjistrimet e muzikantëve jazz të mirënjohur.

Detyra klase

- Nxënësit duhet të dëgjojnë së bashku një regjistrim të zgjedhur nga mësuesi për çdo pjesë të re, dhe ta luajnë së bashku temën “a prima vista” (edhe në unison) duke provuar edhe të improvizojnë.
- Nxënësit, duhet të deshifrojnë së bashku në klasë simbolet e akordeve që ndodhen në vepër dhe duke u bazuar mbi to, të shkruajnë arpezhe dhe shkallë - mode të shkurtra sipas rradhës për çdo masë.
- Nxënësit duhet të luajnë së bashku për çdo pjesë, arpezhet dhe shkallët e deshifruara në klasë apo në detyrat e shtëpisë, me ritmin e pjesës përkatëse.
- Nxënësit duhet të luajnë së bashku solot e transkriptuara nga secili prej tyre në detyrat e shtëpisë.

Detyra shtëpie

- Nxënësit duhet të mësojnë temën dhe formën e veprës; ta ushtrojnë sipas shijes muzikore vetjake, duke përdorur variacione ritmike – melodike dhe sinkopa.
- Nxënësit, duhet të deshifrojnë simbolet e akordeve që ndodhen në vepër dhe duke u bazuar mbi to, të shkruajnë arpezhe dhe shkallë - mode të shkurtra sipas rradhës për çdo masë.
- Nxënësit, duhet të transkriptojnë solo të shkurtra të zgjedhura nga regjistrimet e muzikantëve jazz të mirënjohur për pjesët e programit artistik.

-

Ansambël Combo Jazz

Për çdo pjesë duhet të vendoset plani i organizimit për interpretimin në ansambël combo. Mësuesi cakton skemën e lojës në ansambël dhe udhëzon secilin interpretues mbi modelet performuese jazz të njohura, duke marrë parasysh këto elementë: introduksion; tema; improvizimet solistike mbi

skemën harmonike (chorus) të temës; interplay; ndaleset ritmike, shkëmbimet solistike: me 4 masa (trading fours) dhe me tetë masa (trading eights), tema (në mbyllje të pjesës); finalet (mbylljet) e organizuara dhe të sinkronizuara të pjesëve;

Kur nxënësit të kenë krijuar eksperiencën e nevojshme, do të jenë ata që do të vendosin organizimin e performancës duke luajtur edhe pjesë të tjera që kanë mësuar në dy vitet e mëparshme. Në këtë mënyre do të aftësohen edhe për performancat e improvizuara (jam sessions).

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- interpreton me saktësi të mjaftueshme ushtrimet e caktuara;
- ka luhatje në leximin e notave, akordeve dhe ritmit duke bërë gabime;
- interpreton dhe improvizon me vështirësi pjesët e repertorit duke pasur pasiguri në tingull - intonacion, harmoni, ritëm dhe stilistikë;
- ka njohuri të kufizuara mbi simbolet, akordet, shkallët, modet, format dhe stilet jazz.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- interpreton mirë ushtrimet e caktuara;
- kryen lexim të mirë të notave, akordeve dhe ritmit;
- interpreton dhe improvizon mirë pjesët e repertorit me tingull - intonacion, harmoni, ritëm dhe stilistikë të mirë;
- ka njohuri të mira mbi simbolet, akordet, shkallët, modet, format dhe stilet jazz.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- interpreton shumë mirë ushtrimet e caktuara;
- kryen lexim shumë të mirë të notave, akordeve dhe ritmit;
- interpreton dhe improvizon shumë mirë pjesët e repertorit me tingull - intonacion, harmoni, ritëm dhe stilistikë të arritur;
- ka njohuri shumë të mira për simbolet, akordet, shkallët, modet, format dhe stilet jazz.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

lexhio, partitura, pc / laptop, internet, mixer audio live, mikrofon, stativ mikrofon, kabëll xlr, boks-e audio.

Sipas specialiteteve që nxënësit do të kenë: piano akustike / elektrike, bateri (drum-set), kitarë akustike / elektrike, kitarë bas, kontrabas, kablllo me fisha jack, amplifikator për kitarë, amplifikator për bas.

Dega: Muzikë

Lënda: Performancë (lëndë me zgjedhje Shkrimi Digjital Muzikor)

Klasa:10 (periudha e parë)

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Programet digjitale të shkrimit muzikor Finale, Sibelius dhe aplikacione të ndryshme . - Funksionimi i softeve. - Ndërtimi i njërt të parti të ri . - Proceset bazike : copy paste, ndryshimi i vlerave të notave pushimet tabelat ndihmese për çfarë shërbejnë dhe si funksionojnë - Ndryshimet dhe përcaktimet e kohës dhe tonalitetit - Shenjat e ngjyrimit dhe lidhjet e vlerës një zë dhe në disa zëra - Shkrimi i melodive për instrumente të ndryshëm - Përdorimi i figurave të rregullta dhe	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - njeh këto programet; <p>Shkruan</p> <ul style="list-style-type: none"> - melodi ose pjesë muzikore nga repertori i kompozitorëve klasik ose shqiptar, duke filluar me melodi të thjeshta me një zë ose një instrument; <p>Pasuron</p> <ul style="list-style-type: none"> - pas çdo ore mësimore partitura për piano trio , kuartete deri në partet orkestrale për orkestrat simfonike . - ndërton saktë figura të rregullta dhe të çrregullta ritmike; - përdor pushimet; - ndryshon tonalitetet; - vendos shenjat e ngjyrimit, lidhjet e vlerës dhe të gjithë komponentët që ka partitura në origjinal; - shkruan në mënyrë digjitale nxjerr partet solistike për çdo instrument; - shkruan në mënyrë digjitale dhe bën ruajtjen e të dhënave dhe në formate të tjera si p.sh.PDF, AUDIO, JPG e tjerë .

<p>ndërtimi i figurave ritmike të çrregullta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shkrimi i pjesëve muzikore të thjeshta për instrumente të ndryshëm - Ndërtimi i partiturave orkestrale me disa instrumente dhe etradimi i parteve në vehte . - Ruajtja e materialeve në formate të ndryshme Pdf ,Audio, midi ose JPG dhe printimi i tyre . - Përdorimi i këtyre softeve në formatin audio-studio dhe ndryshimi i instrumenteve gjatë procesit të shkrimit digjital. 	
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Gjate procesit mësimor në lëndën Shkrimi Digjital Muzikor e cila zhvillohet gjatë një semestri shkollor përkatësisht gjatë periudhës së parë, mësuesi i jep detyra nxënësve për cdo javë mësimore duke marrë shembuj nga literatura botërore dhe ajo shqiptare duke zgjedhur gjithmonë shembuj të cilët i përmbahen dhe janë në funksion të temave dhe hapave që duhen ndjekur në përvetësimin e këtyre softeve që shërbejnë për digjitalizimin muzikor.</p> <p>Mësuesi i lëndës Shkrimi Digjital Muzikor duhet të njohë, të drejtojë e të nxisë veprimtarinë krijuese dhe realizuese të nxënësit, kërkohet përgatitje dhe përgjegjësi maksimale për zbatimin me sukses të programit. Ai duhet të njohë mirë përmbajtjen e programit, si dhe të jetë</p>	

vazhdimisht i interesuar për të kualifikuar veten në mënyrë individuale, të krijojë një bazë të fuqishme materiale për ti paraprirë zhvillimit normal të orëve të mësimi, të transmetojë qartë përmbajtjen e temës për detyrën e re të nxënësi.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Nxënës/i,-ja është i nivelit të **MJAFTUESHËM**

- Shkruan një pjesë muzikore periudhë ose temën e një vepre për piano ose instrumenta të ndryshëm me gabime dhe di kush janë funksionet bazike të programit që ai përdor .

Nxënës/i,-ja është i nivelit të **MIRË** Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- Shkruan një pjesë muzikore periudhë ose temën e një vepre për piano ose instrumenta të ndryshëm me disa gabime të vogla dhe i ka të qarta kush janë funksionet bazike të programit që ai përdor .

Nxënës/i,-ja është i nivelit **SHUMË TË MIRË** Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- Shkruan një pjesë muzikore periudhë ose temën e një vepre për piano ose instrumenta të ndryshëm në parte orkestrale në mënyrë të saktë , dhe i ka të qarta kush janë funksionet bazike të programit që ai përdor , duke i vënë në funksion të gjitha proceset që kërkon shkrimi muzikor digjital .

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Për plotësimin e informacionit teorik didaktik mund të përdoren video treguese nga youtube të cilat janë në përputhje me këtë program dhe grupmoshë duke treguar njëkohësisht dhe risitë që sjellin këto softuerë në shkrimin digjital të muzikës.

Dega: Muzikë

Lënda: Performancë (Produksioni Muzikor)

Klasa:10 (periudha e dytë)

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Historia dhe Zhvillimi i Produksionit Muzikor	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan zhvillimin historik të produksionit muzikor, duke filluar nga regjistrimet e para deri te teknologjia dixhitale e sotme; - njih kontributet kyçe të inovatorëve dhe artistëve të ndryshëm që kanë formuar fushën e produksionit muzikor; - diskuton ndikimin e ndryshimeve teknologjike në mënyrën se si krijohet dhe konsumohet muzika;
Bazat e Akustikës dhe Teorinë e Zërit	<ul style="list-style-type: none"> - shpjegon konceptet themelore të akustikës, përfshirë valët e zërit, frekuencat dhe intensitetin; - identifikon dhe përshkruan karakteristikat e ndryshme të zërit si: toni, timbri, dhe dinamika; - aplikon njohuritë bazë të akustikës në kontekstin e regjistrimit dhe prodhimit muzikor;
Prezantimi i Softuerëve DAW (Digital Audio Workstations)	<ul style="list-style-type: none"> - njih dhe përshkruajë funksionet kryesore të një DAW, si Logic Pro, Ableton Live, ose Pro Tools;

	<ul style="list-style-type: none"> - kupton rrjedhën e punës bazë në një DAW, duke përfshirë regjistrimin, editimin, miksimin dhe eksportimin e audio-s; - identifikon dhe përdorë mjete të ndryshme brenda DAW-së për krijimin e muzikës;
Kuptimi i Signal Flow dhe Setup-it të Studio-s	<ul style="list-style-type: none"> - përshkruan rrjedhën e sinjalit audio nga burimi i zërit, deri te regjistrimi i tij në një DAW. - identifikon dhe shpjegon rolin e pajisjeve të ndryshme në studio, si mikrofonat, monitorët, interfejsat e audio-s, dhe pajisjet e tjera periferike.

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Gjatë procesit mësimor në lëndën Produksioni Muzikor e cila zhvillohet gjatë një semestri shkollor përkatësisht gjatë periudhës së dytë, mësuesi i jep detyra nxënësve për cdo javë mësimore duke marrë shembuj nga literatura botërore dhe ajo shqiptare duke zgjedhur gjithmonë shembuj të cilët i përmbahen dhe janë në funksion të temave dhe hapave që duhen ndjekur në përvetësimin e këtyre softeve që shërbejnë për produksionin audio.

Mësuesi i lëndës Produksioni Muzikor duhet të njohë, të drejtojë e të nxisë veprimtarinë krijuese dhe realizuese të nxënësit, kërkohet përgatitje dhe përgjegjësi maksimale për zbatimin me sukses të programit. Ai duhet të njohë mirë përmbajtjen e programit, si dhe të jetë vazhdimisht i interesuar për të kualifikuar veten në mënyrë individuale, të krijojë një bazë të fuqishme materiale për ti paraprirë zhvillimit normal të orëve të mësimin, të transmetojë qartë përmbajtjen e temës për detyrën e re të nxënësit . Nxënësit mund të kërkohen të regjistrojnë një pjesë të thjeshtë muzikore, duke përdorur teknikat e mësuara në leksionet e para dhe në vazhdim. Kjo mund të përfshijë zgjedhjen e mikrofonit të duhur, vendosjen e tij, dhe përpunimin bazë të audio-s në DAW.

Përdorimi i një DAW për të krijuar një pjesë të thjeshtë muzikore, duke demonstruar kuptimin e ritmit, harmonisë, dhe strukturës.

Udhëzime për Vlerësimin:

Për vlerësimin e nxënësit duhet puna e semestrit gjatë së cilit nxënësi ka punuar cdo javë detyrat që janë dhënë në funksion të cdo tematike dhe problematike që shfaq përdorimi i këtyre softeve Audio rekording .

Nxënës/i,-ja është i nivelit MJAFTUESHËM, kur:

- demonstroi njohuri bazë dhe kuptim të koncepteve kyçe të diskutuara në mësim, por mund të ketë vështirësi në zbatimin e tyre në praktikë;
- kryen detyra dhe projekte me një nivel të kufizuar të pavarësisë dhe kreativiteti, dhe rezultatet përmbushin kërkesat minimale;
- përdor teknikat e prodhimit muzikor dhe softuerin DAW në një nivel fillestar, duke treguar një përpjekje për të aplikuar aftësitë e mësuara;
- ka vështirësi në identifikimin dhe zgjidhjen e problemeve të thjeshta të prodhimit muzikor dhe mund të ketë nevojë për ndihmë të vazhdueshme.

Nxënës/i,-ja është i nivelit MIRË, kur:

- demonstroi njohuri të mira dhe kuptim të thellë të koncepteve të kursit dhe është në gjendje t'i zbatojë ato në një gamë të gjerë situatash;
- përfundon detyrat dhe projekte me një nivel të lartë të pavarësisë, duke treguar aftësi për të menduar në mënyrë kritike dhe për të zgjidhur probleme në mënyrë kreative;
- përdor teknikat e prodhimit muzikor dhe softuerin DAW me kompetencë dhe siguri, duke prodhuar rezultate të cilësisë së mirë që tregojnë një kuptim të mirë të miksim dhe masteringut;
- demonstroi aftësi të mira të komunikimit dhe bashkëpunimit në projektet e grupit, duke kontribuar në mënyrë efektive në arritjen e objektivave të përbashkëta.

Nxënës/i,-ja është i nivelit SHUMË MIRË, kur:

- demonstroi një kuptim të shkëlqyeshëm dhe të thellë të të gjitha koncepteve dhe teknikave të diskutuara në kurs, duke i aplikuar ato

në mënyrë inovative në projekte komplekse;

- përfundon detyrat dhe projekte me nivel të lartë të pavarësisë dhe origjinaliteti, duke treguar aftësi të shkëlqyera analitike dhe zgjidhjeje të problemeve;
- përdor teknikat e prodhimit muzikor dhe softuerin DAW në një nivel të lartë profesional, duke prodhuar rezultate që tregojnë një kuptim të thellë të artit dhe shkencës së produksionit muzikor;
- demonstroi aftësi të jashtëzakonshme të komunikimit, liderimit dhe bashkëpunimit, duke udhëhequr dhe inspiruar të tjerët në projektet e grupit dhe duke kontribuar në një mjedis të pasur mësimor.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Softuerët (DAWs dhe Plugins):

1. **Cubase PRO:** I njohur për përdorimin e tij në muzikën elektronike dhe performancat live.
2. **Pro Tools:** I konsideruar si standardi i artë në industrinë e regjistrimit profesional.
3. **Logic Pro X:** Preferuar nga kompozitorët dhe prodhuesit për mjedisin e tij të pasur dhe intuitiv.
4. **FL Studio:** I njohur për ndërfaqen e tij të përdorueshme dhe shumëllojshmërinë e veglave për prodhimin e muzikës elektronike.
5. **Native Instruments Komplete:** Një paketë e gjerë e instrumenteve virtuale dhe efekteve që ofron një gamë të gjerë tingujsh për prodhimin muzikor.

Dega: Muzikë

Lënda: Performancë (Kompozicion)

Klasa:11-12

Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Procesi i kompozimit dhe elementët përbërës së tij..</p> <p>Motivi: ndërtimi, harmonizimi, përdorimi dhe fatura e shoqërimit</p> <p>Shoqërimi i motivit dhe tipet e tij .Trajtimi i zërit shoqërues në një motiv.</p> <p>Ndërtimi i fjalisë muzikore .Trajtimi i fjalive muzikore të ndërtuara nga nxënësit .</p> <p>Ndërtimi i Temës (periudhës) muzikore dhe format e ndryshme të saj .</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mëson teorikisht dhe praktikisht çfarë është motivi, fraza (fjalja) në muzikë dhe do të kompozojë motive , fjali të thjeshta muzikore ose tema muzikore duke u bazuar në modele të marra nga literatura botërore dhe ajo shqiptare . - njeh për secilin prej modeleve që do të kryhen analiza kompozicionale duke arsyetuar në mënyrë progresive zhvillimin dhe trajtimin e tyre, në funksion të procesit të kompozimit me gjithë elementët përbërës që duhen , ku përfshihen : harmonizimi , fatura shoqëruese , zëri shoqërues e të tjerë. - Njeh ndërtimin e fjalisë muzikore që do të marrë një vëmendje të veçantë. Më tej do të vazhdohet me <i>Periudhën</i> dhe strukturimin e saj. Ndërtimi i fjalisë dhe periudhës do të arsyetohet nga këndvështrimi harmonik dhe kontrapunktik.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit

<ul style="list-style-type: none"> - Njeh formën dy pjesësh (Gjinia e Këngës); - komponon pjesë të tillë duke pasur parasysh ndërtimin , harmonizimin dhe frakturën shoqëruese dhe ritmike të strofës muzikore , refrenit dhe pjesës ndërmjetëse (Bridge) të saj . - Njeh formën e trepjesëshit të thjeshtë. ABA; - komponon një miniaturë në këtë formë muzikore me të gjithë elementët teknik kompozicional që duhen për realizimin e saj . 	<ul style="list-style-type: none"> - krijon analiza kompozicionale duke arsyetuar në mënyrë progresive zhvillimin dhe trajtimin e tyre; - krijon analiza kompozicionale në funksion të procesit të kompozimit me gjithë elementët përbërës që duhen, ku përfshihen: harmonizimi, fraktura shoqëruese, zëri shoqërues e të tjerë. - ndërton fjali muzikore, <i>periudhën</i> dhe strukturimin e saj. - arsyeton dhe nga këndvështrimi harmonik dhe kontrapunktik. - Aplikon procesin në mënyrë praktike duke ndërtuar motive, fraza në funksion të krijimit të fjalisë. - Kombinon për të krijuar një periudhë muzikore të plotë dhe një melodie të krijuar . - krijon bazuar në njohuritë e marra më parë në lëndë të tjera, sidomos në Harmoni dhe Analizën e Formës, - zhvillon aftësitë në krijimin e temave, këngëve dhe pjesëve dy deri tre pjesore, për një deri në disa instrumente apo zëra vokalë.
---	---

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Gjatë procesit mësimor në lëndën “Kompozicion” e cila zhvillohet gjatë dy viteve shkollore klasa 11-12, mësuesi i jep detyra nxënësve për çdo javë mësimore duke u mbështetur në shembuj nga literatura botërore dhe ajo shqiptare duke zgjedhur gjithmonë shembuj të cilët i përmbahen dhe janë në funksion të temave dhe hapave fillestare dhe në vijim që duhen ndjekur në përvetësimin e procesit të kompozimit muzikor. Mësuesi i lëndës kompozicion duhet të njohë, të drejtojë e të nxisë veprimtarinë krijuese dhe realizuese të nxënësit, kërkohet përgatitje

dhe përgjegjësi maksimale për zbatimin me sukses të programit. Ai duhet të njohë mirë përmbajtjen e programit, si dhe të jetë vazhdimisht i interesuar të transmetojë qartë përmbajtjen e temës mësimore për detyrën e re tek nxënësi.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Për vlerësimin e nxënësit duhet puna e semestrit gjatë së cilit nxënësi ka punuar çdo javë detyrat që janë dhënë në funksion të çdo tematike që mbart procesi i krijimit muzikor Kompozicioni .

Klasa 10-11

Nxënës/i,-ja është i nivelit **MJAFTUESHËM**, kur:

- përpiqet të kompozojë një motiv, periudhë ose temë me gabime.

Nxënës/i,-ja është i nivelit **MIRË**, kur:

- komponon një motiv, periudhë ose temë me disa gabime të vogla.

Nxënës/i,-ja është i nivelit **SHUMË MIRË**, kur:

- komponon një motiv, periudhë ose temë saktë dhe bukur.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Toni Harapi pjese per piano për fëmijë.

Çesk Zadeja- miniatura në piano.

Ramadan Sokoli- miniatura në piano

P.I.Cajkovski- miniatura në piano

R.Shuman-këngë lirike.

Aurorë/Kompozitorë të ndryshëm të periudhës klasike dhe romantike, shqiptarë dhe të huaj.

Dega: Muzikë**Lënda: Performancë (Dirigjim)****Klasa:10**

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Roli i Dirigjentit në organizimin e provave si dhe gjatë performancës artistike	Nxënësi: - njeh me rolin e Dirigjentit si profesioni kryesor në organizimin e provave korale e skenike, si dhe performancën artistike;
- Teknika e drejtimit e skemës me 2 lëvizje: - (koha 2/8,2/4,5/8,6/8).Koncepti teknik i frymëmarrjes gjatë drejtimit të performancës vokale e korale	- përvetëson praktikisht dhe me saktësi të gjitha ritmet që drejtohen në skemën me dy lëvizje. (koha 2/8,2/4,5/8,6/8);
- Teknika e drejtimit e skemës me 3 lëvizje: - (koha 3/8,3/4,7/8,9/8). Koncepti teknik i frymëmarrjes gjatë drejtimit të performancës vokale e korale	- përvetëson praktikisht dhe me saktësi të gjitha ritmet që drejtohen në skemën me tri lëvizje. (koha 3/8,3/4,7/8,9/8);
- Teknika e drejtimit e skemës me 4 lëvizje: (koha 4/8,4/4,9/8,12/8). - Koncepti teknik i frymëmarrjes gjatë drejtimit të performancës vokale e korale	- përvetëson praktikisht dhe me saktësi të gjitha ritmet që drejtohen në skemën me katër lëvizje. (koha 4/8,4/4,9/8,12/8).

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për të arritur një përvetësim me nivel të lartë të bazave teknike të dirigjimit të skemave me 2, 3 dhe 4 lëvizje, si dhe konceptin teknik të frymëmarrjes gjatë interpretimit, mësuesi i lëndës, zhvillon në mënyrë praktike drejtimit të çdo nxënësi. Çdo nxënës drejton një pjesë e cila këndohet nga nxënësit e tjerë dhe kjo metodë e bën me efikas përjetimin dhe përvetësimin e koncepteve teknike.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- merr pjesë në zhvillimin teorik dhe praktik të lëndës;
- mëson të praktikojë skemat teknike, duke u njohur edhe me partitura konkrete vokale të zgjedhura nga mësuesi i lëndës, sipas skemave përkatëse;
- mëson të drejtojë një ansambël, si dhe drejtohet nga nxënësi tjetër në të njëjtën kohë dhe kjo bën që të rriten dhe të zhvillohen me nivel të lartë njohuritë teknike dhe praktike;
- mëson shumë mirë skemat teknike të ritmeve të thjeshta(2/4,3/4,4/4) të përbëra(6/8,9/8,12/8) e të përziera(5/8,7/8,9/8,12/8).

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- pjesëmarrja në mësimin teorik dhe praktik nuk ka qenie e plotë;
- nuk përvetëson me saktësi konceptin e skemave teknike të dirigjimit;
- nuk përvetëson praktikisht drejtimin e një pjese korale.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- nuk ka frekuentuar mësimin teorik e praktik në më shumë se gjysmën e programit;
- nuk është në gjendje të tregojë rolin dhe përgjegjësinë që ka dirigjent në një performancë artistike;
- nuk është në gjendje të shpjegojë teorikisht e as praktikisht skemat teknike të dirigjimit.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Vepra të thjeshta Korale nga autorë shqiptarë dhe të huaj, që kanë kohët me skemat bazë teknike, që përzgjidhen nga mësuesi i lëndës. P.Jakova, C.Zadeja, K.Trako, M.Vako, John Rutter etj.

Dega: Muzikë

Lënda: Performancë Muzikore (Muzikal)

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Fillon me njohjen e vokalit dhe aparatit vokal. - Dëgjim dhe këndim për kënaqësi. - Këndon këngë të thjeshta që ndihmojnë në mësimin e frymëmarrjes. - Ne fillim përqendrimi në qëllimet afatgjata: - Mësimi i të kënduarit është proces intelektual dhe fizik, prandaj është mirë të këndohen këngë të thjeshta. - Të këndohet me dëshirë duke u praktikuar në grupe.	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mëson e njeh vokalin dhe aparatit vokal; - fillon të kuptojë rëndësinë e frymëmarrjes në këngë; - fillon të këndojë këngë të thjeshta si solo dhe ne grup; - dëgjon shumë këngë.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Ushtrimet e para të frymëmarrjes si dhe vokalit.	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fillon të këndojë duke u mbështetur në frymë e diafragmë;

<ul style="list-style-type: none"> - Këngë shqiptare dhe fragmente këngësh nga muzikal që i punohen kësaj moshe. - Praktikon këngë të thjeshta dhe të huaja dhe kupton rëndësinë e shëndetit të vokalit. 	<ul style="list-style-type: none"> - fillon të zgjerojë refrenin si dhe këndon duke kuptuar përdorimin e frymës e rëndësinë e tekstit; - zgjeron repertorin në këngë të lehta të huaja; - njeh rrugët për tu kujdesur për vokalin.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> • Ushtrime për të zgjeruar vokalin të cilat janë për këngëtarët e kantos moderne. • Zgjerim i ushtrimeve e njohje me pozicionet vokale të të kënduarit. • Fillon impostimin e lidhjen e tyre. • Krijon programin vokal: • Këngë Shqiptare • Këngë e huaj • 3-Pjesë nga muzikalet e njohura 	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - fiton zgjerimin e vokalit, arrin të këndojë në pozicionin e modernes; - arrin të kuptojë e të përdorë 3 pozicionet e të kënduarit: gjoks, i mesit dhe falcet; - arrin të këndojë e të përdorë mikrofonin, të artikulojë fjalët; - ruan intonacionin e saktë.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Mësuesi të njohë e të dijë të implementojë teknikat vokale të të kënduarit modern.</p> <p>Mësuesi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Punon sistematikisht me durim dhe pasion, me gjithsecilin. 	

- Inkurajon nxënësit në koncerte e aktivitete muzikore.

- Implementon repertor të pasur dhe arrin të transmetojë punën e bërë në klasë, të realizuar në muzikale të plota në skenë me komponentët e një muzikali: këngë - kërcim - teatër.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësohet kur:

1. Demonstron interpretimin përmes një vokali i cili di të japi emocion.
2. Këndon duke zbatuar teknikat e vokalit.
3. Ka intonacion e ritëm i saktë.
4. Artikulon mire, pozicion trupi dhe mbajtje e mikrofonit e sakte
5. Interpreton në mënyrë skenike, bukur me muzikalitet dhe interpretim aktorial.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Dega: Muzikë

Lënda: Kitarë (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon të gjitha mënyrat e dorës së djathtë, dhe të respektojë gishtat e dorës së majtë në metodat përkatëse; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur.

1-2 Kohë nga suitat Baroke (paraklasike) Tema me variacione, Minuete, Valse(të thjeshta)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - ndjen zërat dhe linjat polifonike; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Etyde Materiale ndihmëse teknike	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon të gjitha mënyrat e dorës së djathtë, dhe të respektojë gishtat e dorës së majtë në metodat përkatëse; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur;
1-2 Kohë nga suitat Baroke (paraklasike) Tema me variacione, Minuete, Valse(të thjeshta)	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - ndjen zërat dhe linjat polifonike; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështirë.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit

<p>Shkallë muzikore</p> <p>Etyde</p> <p>Materiale ndihmëse teknike</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon të gjitha mënyrat e dorës së djathtë, dhe të respektojë gishta e dorës së majtë në metodat përkatëse; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur.
<p>-2 Kohë nga suitat Baroke (paraklasike)</p> <p>Tema me variacione</p> <p>Minuete</p> <p>Valse(të thjeshta)</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - ndjen zërat dhe linjat polifonike; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE:</p> <p>Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).</p> <p>Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.</p>	

Metoda e autorë veprash: E.Boudounis,E.Assimakopoulos,J.Ferrer,C.Henze,J.Mertz,J.Sagreras,H.Teuchert,Abel Carlevaro,M.Carcassi, Metoda Sor & Coste(Chiesa),etj.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në Saxhot semestrare bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të rrisë ose ulë një note atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimi.

Nxënësi arrin nivelin e ulët, kur luan jo korrekt:

- me ritëm;
- me tingull mesatar;
- me intonacion jo të këndshëm;
- me shkallë shpejtësie të ulët;
- me disa gabime.

Nxënësi arrin nivelin mesatar, kur luan mirë:

- Ritmikiisht;
- me tingull e me intonacion;
- pastër e me pak gabime.

Nxënësi arrin nivelin e lartë, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Kitarë, Lexhio, Partiturë, Stol këmbe, Sistem audio-video TIK, Internet

Dega: Muzikë**Lënda: Violinë (instrument sekondar me zgjedhje)****Klasa: 10-11-12**

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Materiale teknike ndihmëse Tërheqje harku me vlera të ndryshme në 4 telat. Ushtrime gishtash, Radionov.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon impostimin e duarve dhe të harkut; - realizon tërheqje harku të qetë me njëtrajtshmëri dhe pastërti të tingullit në të katër telat; - vendos dorën e majtë sa më drejt për të forcuar artikulationin;
Shkallë muzikore 4-5 shkallë minore ose maxhore me 1 oktavë me nga dy arpezhe dhe me forma të ndryshme harkatash nga Radionov	<ul style="list-style-type: none"> - zhvillon edukimin e veshit dhe intonacionit përmes ekzekutimit të shkallëve muzikore; - forcon artikulationin e dorës së majtë;
Ushtrime dhe etyde <ul style="list-style-type: none"> - Radionov: mësimet fillestare të violinës - F. Hoxha: Metoda 1 ushtrime - J. Higgins: Essential elements for string	<ul style="list-style-type: none"> - kupton lojën teknike hap pas hapi, duke përdorur ushtrime dhe etyde të ndryshme;
Kompozime të vogla të shoqëruara me piano <ul style="list-style-type: none"> - 5-6 kompozime me piano - F.Hoxha: Repertor pedagogjik (përmbledhje	<ul style="list-style-type: none"> - realizon lojën në instrument me të gjithë elementët e përvetësuar.

<p>pjesësh)</p> <ul style="list-style-type: none"> - B.Barber: repertor përmbledhës <p>Suzuki FL I.</p>	
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Materiale teknike ndihmëse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tërheqje harku me vlera të ndryshme në 4 telat <p>Ushtrime gishtash Radionov</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ushtrohet çdo ditë me ushtrime me qëllim formimin e tingullit dhe të artikulacionit të gishtave;
<p>Shkallë muzikore</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6 shkallë minore ose maxhore nga Radionov. <p>1-2 shkallë me 2 oktava</p>	<ul style="list-style-type: none"> - përvetëson lojën në instrument në pozicionin e parë; - realizon nëpërmjet lojës në instrument intonacion sa më të pastër;
<p>Ushtrime dhe etyde</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8 ushtrime (etyde) të ndryshme nga: - Radionov Mësimet fillestare të violinës (në vazhdim). - F. Hoxha FL 1 - M.Ruse FL 1, etj... 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon nëpërmjet materialit teknik, hap pas hapi, teknikat figura të ndryshme; - përvetëson gjysmëtonin ndërmjet gishtit 0-1, 2-3, si dhe 3-4;
<ul style="list-style-type: none"> - Koncerte ose kompozime të vogla të shoqëruara me piano - Riding koncertino Si- pozicioni I, koha I-II-III. - Kuchler koncertino la-(në stilin e Vivaldit) 	<ul style="list-style-type: none"> - organizon njohuritë e marra gjatë lojës në instrument; - ushtrohet në realizimin e frazës, ngjyrës, dinamikës; - gërsheton kërkesat e mësuesit me instiktin muzikal.

<ul style="list-style-type: none"> - 5-6 kompozime me piano - F.Hoxha- Repertor pedagogjik (përmbledhje pjesësh) - B.Barber – repertor përmbledhës <ul style="list-style-type: none"> o Suzuki FL I-II, etj... 	
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Materiale teknike ndihmëse <ul style="list-style-type: none"> - Radionov, ushtrime gishtash - Konjus: ushtrime me 2 zëra - Shradik: ushtrime fillestare gishtash 	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon çdo ditë ushtrime me qëllim formimin e tingullit dhe artikulationit të dorës së majtë;
Shkallë muzikore 4-5 shkallë me 2 oktava pozicioni I dhe III me arpezhe dhe legatura të ndryshme	<ul style="list-style-type: none"> - realizon shkallët teknikisht dhe ritmikisht për të arritur një nivel gjithnjë e në rritje; - impostimi i dorës në pozicionin e 3-të;
Etyde <ul style="list-style-type: none"> - 8 etyde të ndryshme nga: - Volfard: 60 etyde (1-10) - Radionov: etyde të zgjedhura - F. Hoxha FL1-2 - M. Ruse FL 1-2 etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - luan me dinamikë dhe teknika të përcaktuara në zona të harkut; - realizon elementin e vibratos;
Koncertino	<ul style="list-style-type: none"> - vibron dhe organizon frazën muzikore gjatë luajtjes në instrument;

<ul style="list-style-type: none"> - Koha I ose II-III nga koncertinot - Riding: koncertino, Si- koha II-III - Kuchler: koncertino LA-(ne stilin e Vivaldit) - Seitz: koncertino Sol+ Koha I-II-III 	
<p>Kompozime të vogla të shoqëruara me piano</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suzuki: FL II-III - B.Barber: repertor përmbledhës - Bach: minuete - Moxart: kompozime fillestare - P.Gaci – Valle etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizon performancë artistike duke transmetuar emocion sipas veprave që luan dhe shfaq personalitetin e vet në lojë.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).</p> <p>Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.</p> <p>Metoda e autorë veprash: Radinov, F.Hoxha, Wolfart, Riding, Vivaldi, Kuchler, Suzuki,etj.</p>	
<p>UDHËZIME PËR VLERËSIMIN</p> <p>Vlerësimi në Saxhot simestrale bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të rrisë ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimit.</p>	

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luhet pa impostimin e duhur;
- luhet me tingull jo të pastër;
- luhet pa ritëm.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- njeh mirë pozicionin dhe luan saktë nga ana intonative;
- luan me impostim relativisht të mirë;
- luan me një tingull me intonacion të pastër;
- luan ritmikisht mirë.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan me tingull më të shëndetshëm dhe vibrato të vazhdueshme;
- rrit autoritetin gjatë lojës në instrument;
- njeh mirë zonat e harkut dhe legaturën;
- zbaton lojën e përdorimin e pulsit;
- zgjeron njohuritë për mënyrat e përdorimit të harkut;
- ushtrohet duke përdorur materialet teknike dhe muzikore përfshihet dhe pozicioni i 3-të;
- demonstroi se ky pozicion përveçohet sa më natyrshëm nga nxënësi;

- impostimi është një garanci për problemet e avancuara.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Violinë, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Violë (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike Jan Dobins (Metodë për fillestarë) Kinsey (Ushtrime Teknike)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon mënyrat e përdorimit të dorës së djathtë; - respekton përdorimin e gishtave të dorës së majtë me metodën e piccikatatos; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të rrjedhësh.
Jan Dobins (Metodë fillestare për violë) J.Higgins –Essential (elements for string)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur;

5-6 kompozime me piano. Diin (Metodë me shoqërim në piano) B.Barber (Repertor përmbledhës) Suzuki -Volumi I	<ul style="list-style-type: none"> - ndjen zërat dhe linjat e harkut në kalimet nëpër tela; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime për pasazhet e vështira.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Jan Dobins (metodë për fillestarë) Kinsey (ushtrime Teknike)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur;
Jan Dobins (metodë fillestare për violë) J.Higgins –Essential (elements for string) 5-6 kompozime me piano.Diin Suzuki –Volumi I-II (metodë me shoqërim në piano) B.Barber (repertor përmbledhës)	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Etyde dhe Materiale teknike	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve;

<p>Jan Dobins (Metodë) Kinsey (Ushtrime Teknike)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon të gjitha mënyrat e përdorimit të harkut (dorës së djathtë); - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur.
<p>Suzuki (Volumi II-III) Michael Rose (Volum me pjesë) Farbes (Metodë për violë dhe piano)</p>	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
<p>UDHËZIME PËR VLERËSIMIN</p> <p>Vlerësimi në Saxhot simestrale bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të rrisë ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimi.</p> <p>Niveli MJAFTUESHËM</p> <p>Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ka ritëm, - ka tingull mesatar, - ka intonacion jo të këndshëm, - ka shkallë shpejtësie të ulët e - ka disa gabime. 	

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- ka ritëm,
- ka tingull e intonacion,
- luan pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Violë, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lëndët: Violonçel (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike Luigj Lazri (Metodë për fillestarë) Ushtrime ose Etyde (Metoda Popper) etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon mënyrat e përdorimit të dorës së djathtë, dhe të respektojë përdorimin e gishtave të dorës së majtë me metodën e piccikatatos; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të rrjedhësh.
1-2 Pjesë (të thjeshta) nga autorë shqiptarë dhe të huaj si; Ymer Skënderi Kummer Bakllanova	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - ndjen zërat dhe linjat e harkut në kalimet nëpër tela; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime për pasazhet e vështira.

Pjesë (të thjeshta) nga metoda e Suzukit	
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Etyde nga Metoda ‘Materiale teknike’ Luigi Lazri Etyde nga Metoda Popper Lee etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur;
Bakllanova Kummer Suzuki (Volumi I - II) etj.	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Etyde nga Metoda ‘Materiale teknike’ Luigi Lazri Etyde nga Metoda Popper Kummer	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon të gjitha mënyrat e përdorimit të harkut (dorës së djathtë); - realizon teknikisht etydet;

Lee etj.	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur.
Bakllanova Kummer Suzuki (Volumi II - III) Romberg Vivaldi etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).</p> <p>Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.</p> <p>Metoda e autorë veprash: Luigj Lazri, Ymer Skënderi, Popper, Kummer, Marderovsky, Lee, Vivaldi, Romberg etj.</p>	
<p>UDHËZIME PËR VLERËSIMIN</p> <p>Vlerësimi në Saxhot simestrale bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të rrisë ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimi.</p> <p>Niveli MJAFTUESHËM</p> <p>Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ka ritëm, 	

- ka tingull mesatar,
- ka intonacion jo të këndshëm,
- ka shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- ka ritëm,
- ka tingull me intonacion,
- luan pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Violonçel, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet

Dega: Muzikë

Lënda: Kontrabas (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike Luigj Lazri (Metodë për fillestarë) Ushtrime ose Etyde (Metoda Popper) Etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon mënyrat e përdorimit të dorës së djathtë, dhe të respektojë përdorimin e gishtave të dorës së majtë me metodën e piccikatatos; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të rrjedhësh.
1-2 Pjesë (të thjeshta) nga autorë shqiptarë dhe të huaj si; Ymer Skënderi Kummer	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - ndjen zërat dhe linjat e harkut në kalimet nëpër tela; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit;

Bakllanova Pjesë (të thjeshta) nga metoda e Suzukit	- luan ushtrime për pasazhet e vështira.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Etyde nga Metoda ‘Materiale teknike’ Luigj Lazri Etyde nga Metoda “Popper” Etydnga Metoda “Lee” Etyde nga Metoda “Bille”	Nxënësi: - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon teknikisht etydet; - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur;
Bakllanova Kummer Suzuki (Volumi I - II) etj.	- luan në tempin dhe stilin e duhur; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Etyde nga Metoda ‘Materiale teknike’ Luigj Lazri Etyde nga Metoda Popper Kummer Lee etj.	Nxënësi: - ka impostim të mirë të duarve; - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore; - realizon të gjitha mënyrat e përdorimit të harkut (dorës së djathtë); - realizon teknikisht etydet;

	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin e duhur; - luan figurat ritmike; - luan me tingull të lidhur.
Bakllanova Kummer Suzuki (Volumi II - III) Romberg Vivaldi etj.	<i>Nxënësi:</i> <ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur; - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit; - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).</p> <p>Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalojë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.</p> <p>Metoda e autorë veprash: Luigj Lazri, Ymer Skënderi, Kujtim Laro, Popper, Kummer, Marderovsky, Lee, Vivaldi, Romberg;</p>	
<p>UDHËZIME PËR VLERËSIMIN</p> <p>Vlerësimi në Saxhot simestrale bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të rrisë ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimin.</p> <p>Niveli MJAFTUESHËM</p> <p>Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ka ritëm, 	

- ka tingull mesatar,
- ka intonacion jo të këndshëm,
- ka shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan ritmikisht,
- luan me tingull e me intonacion,
- luan pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Kontrabas, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet

Dega: Muzikë**Lënda:** Flaut (instrument sekondar me zgjedhje)**Klasa: 10-11-12**

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore</p> <p>Shkallë deri në 1 shenje # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar</p> <p>Shkallët deri në 1 shenje b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë</p>	<p>Përgjatë vitit, nxënës/i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë; - luan shkallët e arpezhet, intervalet me ritëm të ngadaltë e mesatar: legato e stakato; - luan ushtrime gishtash;
<p>Ushtrime dhe etyde</p> <p>(1 ushtrim në muaj)</p> <p>Metoda E. Prill</p> <p>E. Kohler (fillestarë)</p> <p>Metoda A. C. Petersen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrikintonativ; - zhvillon ushtrime për diafragmën;

Programi Artistik 1 duet për flaut Minuet -Moxart Minuetto - J. Hajden Melodi Shuman Romancë Shubert Nina- Nana - P. Gaci “Malësori i vogël” - T. Harapi	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike, dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik; - realizon elementet e para të interpretimit artistik, duke zbuluar karakteristikat e secilit autor.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallët maxhore e minore me dy shenja me # (Diezis) dhe b (Bemola) me(një oktavë) ngadalë dhe me ritëm mesatar	<ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me tingull të plotë e pagabime; - luan shkallët detashe në formatstakato e legato; - luan pa gabime arpezhohet dhepërmbysjet e tyre;
Ushtrime dhe etyde 1 ushtrim në muaj E. Prill E. Kohler: Fashikulli i parë L. Moyse- Ushtrime për Flaut Fashikulli i parë	<ul style="list-style-type: none"> - realizon gjatë lojës aplikaturat, frymëmarrjen, ritmikën e ushtrimit etj.; - respekton dinamikën e ushtrimeve; - realizon frymëmarrjen mbi bazën e logjikës muzikore dhe teknike; - luan tingull me intonacion të pastër;
Programi artistik 1 duet për flaut nga autorë të huaj dhe shqiptar: Minuetto nga J. S. Bach:	praktikon duetet, në fillim me mësuesin dhe në fazë të dytë luan me nxënës të tjerë bashkëmoshatarë; ushtron ritmin e pjesëve dhe më pas, tërësinë e tyre melodike;

<p>Shubert: Vals N. R. Korsakoff: Tema nga Scheherazade. H. Bokerini: Minuetto Hendel: Minuete Telemann: Minuete Pjesë shqiptare</p>	<p>respekton dinamikën e pjesëve ; punon me mënyra të ndryshme vështirësitë teknike që shfaqen në materialin muzikor; dallon karakteristikat e autorëve të veçantë.</p>
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore Shkallë deri në 2 shenja # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhemesatar. Shkallët deri në 2 shenja b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhemesatar deri në një oktavë</p>	<p>Përgjatë vitit, nxënës/i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë; - luan ushtrime gishtash;
<p>Ushtrime dhe etyde 1 ushtrim në muaj Metoda E. Prill E. Kohler (fillestarë) Wastall Metoda A. C. Petersen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - zhvillon ushtrime për diafragmën;
Programi Artistik	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës;

<p>1 duet për flaut</p> <p>Flauti magjik - W. A. Moxart</p> <p>Minuet -Moxart.</p> <p>Minuetto - J. Hajden</p> <p>Melodi Tschajkovsky</p> <p>Melodi Shuman</p> <p>Romance Shubert</p> <p>Nina- Nana - P. Gaci</p> <p>Malësori i vogël - T. Harapi</p> <p>Melodi - Ç. Zadeja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike, dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga shkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimit. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimit më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme nëformimin e</p>	

nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në saxho bëhet në mënyrë kolegjinale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të rrisë një notë.

Mbi bazën e **2 notave dhe 2 saxho**, vendoset nota semestrare.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënësi/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan jo korrekt:
- *luan jo korrekt me ritëm,*
- *luan me tingull mesatar,*
- *luan me intonacion jo të këndshëm, me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.*

Niveli MIRË

Nxënësi/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan mirë
- *ritmikisht,*
- *me tingull e me intonacion, pastër e me pak gabime.*

Niveli SHUMË MIRË

Nxënësi/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- *luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.*

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist mepjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Flaut, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Oboe (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallët muzikore Shkallë një oktavëshe me arpezhe përkatëse	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - njihet me pjesët përbërëse të instrumentit; - imposton frymëmarrjen me diafragmë; - imposton bokaturën;
Ushtrime Hinke - ushtrime fillestare	<ul style="list-style-type: none"> - mëson të prodhoj tingull; - njihet me tastierën e instrumentit; - imposton duart;
Moxart Breeze easy - pjesë për oboe kapitulli i parë	<ul style="list-style-type: none"> - luan shkallën dhe pjesët shumë ngadalë.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallët muzikore Shkallë një oktavëshe me arpezhe përkatëse	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallën në ritëm mesatar; - luan me një tingull të pastër;

Ushtrime Hinke - ushtrime fillestare	- realizon një frymëmarrje të lirshme;
Moxart Breeze easy - pjesë për oboe kapitulli i parë Etj.	- luan shkallën dhe pjesët në ritëm të ngadaltë dhe mesatar; - imposton në mënyrë të sigurt goditjen dhe legaton.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallët muzikore Shkallë një oktavëshe me arpezhe përkatëse	Nxënësi: - luan shkallën në ritëm dhe realizon mirë frakturat ritmike; - luan me një tingull të pastër dhe ritmikiisht saktë; realizon një frymëmarrje të lirshme;
Ushtrime Hinke - ushtrime fillestare	- luan në instrument me tingull të plotë e intonacion të saktë;
Ç.Zadeja T.Harapi Moxart Breeze easy - pjesë për oboe kapitulli i parë	- imposton në mënyrë të sigurt goditjen, legaton, portato dhe detashe; - luan pjesën muzikore saktë në ritëm dhe intonacion.
UDHËZIME METODOLOGJIKE Për arritjen e nivelit sa më optimal, nxënësi duhet të nxitet në sistematikën e tij në mënyrë rigoroze. Puna e mësuesit duhet të jetë shumë kërkuese dhe e njëtrajtshme. Vëzhgimi psikologjik dhe emocional i nxënësit përbën një nga detyrat më të vështira të mësuesit. Puna për të rritur administrimin psikoemocional duhet të bëhet gjatë gjithë vitit që të kemi rezultate sa më të larta. Administrimi i orës së mësimit me intensitet dhe etapa të	

përcaktuara qartë do të rrisin shkallën e të nxënësve të rendimentit të orës së mësimi. Ndërthurja e kërkesave teknike me ato artistike do të bëjë orën e mësimi të pëlqyeshme për nxënësin. Në lidhje me zbatimin praktik të programit, do të ishte i nevojshëm ndërgjegjësimi i nxënësit me kuptimin e tij, rëndësinë që ka secila pjesë në formimin sistematik të nxënësit dhe mundësitë që krijojnë ato për avancimin e tij gradual. Kështu, ushtrimet, etydet dhe pjesët e tjera artistike të programit duhet t'u përgjigjen grupmoshave të ndryshme dhe, nga ana tjetër, t'u japin mundësi individëve më të përparuar të ecin lirshëm e pa sforcime. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme në formimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen. Puna e diferencuar mbi bazën e mundësive fizike e intelektuale të çdo nxënësi do të zhvillojë në mënyrë të drejtë e më të shpejtë nivelin e klasës. Mbi bazën e ecurisë së programit, mësuesi mund të avancojë në kërkesat e tij/saj lidhur me programin, në individë që e përvetësojnë atë më shpejt. Në repertorin muzikor përfshihen pjesë të huaja dhe shqiptare. Ato mund të jenë: romanca, sonata dhe koncerte. Përmes luajtjes së tyre duhet të nxirren në pah karakteristikat kryesore tekniko- muzikore. Për sa i përket anës së muzikalitetit, mësuesi duhet të demonstrojë në instrument teknikat e interpretimit, idetë dhe emocionet e veprës gjithmonë duke u bashkëngjitur dhe shpjegimin e karakteristikave për periudhat, në të cilat janë shkruar veprat muzikore. Me mbylljen e këtij cikli mësimor disave, nxënësi ka marrë bazat kryesore të formimit muzikor dhe atij instrumental të oboes. Materialet e lëndës së oboes janë bazuar mbi përzgjedhjen e elementeve teknike dhe muzikore.

Disa nga metodat janë:

- metoda 1 - 2 dhe 3 - 4, të cilat janë një përmbledhje bazë e teknikave të ekzekutimit në këtë instrument;
- metoda Hinke;
- metoda Videman;

- metoda Salviani.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në saxho bëhet në mënyrë kolegjiiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të rrisë një notë.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- mban trupin drejt dhe impostohet saktë në instrument;
- imposton drejt bokaturën;
- merr frymë me diafragëm dhe përvetëson teknikën e frymëmarrjes;
- prodhon tingull;
- imposton bukur dorën e majtë dhe të djathtë;
- luan me duar të impostuara mirë.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan me ritëm, legatura të thjeshta dhe me intonacion të pastër;
- fiton një siguri dhe një lirshmëri në lojë;
- njeh veprat.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- realizon kërkesat teknike – muzikore;
- përvetëson elementet teknike dhe të ketë një pozicion normal të duarve;

- harmonizon lojën e tij me atë të instrumentit shoqërues të pianos.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Oboe, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Fagot (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkalla Do maxhore dhe Si bemol maxhore (një oktavë) Shkalla Fa diez maxhore dhe Rebemol maxhore me (një oktavë) Shkalla Si bemol minor melodikme (një oktavë)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët, si legato portato, stakato në një temp mesatar; - luan në temp shkallët muzikore;
1 ushtrim nga metodat përkatëse (çdo muaj) Metodat: Julius Weissenborn fl. II. Giamperi Milde etyde	<ul style="list-style-type: none"> - luan duke respektuar <i>ritmikën</i> dhe <i>aplikaturat</i> e etydeve; - luan me dinamikë të rregullt; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër;
P. Dingu- melodi V. Nova – melodi Fash- sonatë	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare duke respektuar karakteristikat e kësaj muzike; - luan duke zbërthyer çdo detaj të anësmelodike dhe ritmike të pjesës.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit

<p>Shkallë maxhore e minore me 1 shenjë: me diezis e bemola arpezhohet përkatëse në mënyrat stakato e legatome temp mesatar.</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; - luan në temp shkallët muzikore; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët si legato portato stakato në një temp të shpejtë, me dinamikë <i>p, mf, f</i>.
<p>2 ushtrime në muajnga metodat përkatëse Metodat: Milde - etyde. Weissenborn Nr.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan dhe respekton <i>ritmikën</i> dhe <i>aplikaturat</i> e etydeve; - luan me dinamikë të rregullt; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dheintonacion të pastër;
<p>P. Gaci - melodi (nina-nana) V. Nova- melodi Marcelo - Melodi.Fash- Sonatë F. Fash - Melodi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare duke respektuar karakteristikat e kësaj muzike; - luan duke zbërthyer çdo detaj të anësmelodike dhe ritmike të pjesës; - luan pjesët duke pasqyruar anën emocionale dhe karakteristikat e pjesës;luan duke respektuar kërkesat; - kupton pjesën dhe kohën së cilës i përket.
<p>Tematikat klasa 12</p>	<p>Rezultatet e të nxënit</p>
<p>Shkallët maxhore e minoreme 2 shenja, në 2 oktava: me diezis e bemola arpezhohet përkatëse në mënyrat stakato e legatome temp mesatar</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan pastër dhe pa gabime shkallët; Luan në temp shkallët muzikore; - luan me tingull të plotë të gjitha shkallët si legato portato stakato në një temp mesatar;

<p>I ushtrim në muaj nga metodat përkatëse</p> <p>Metodat:</p> <p>Milde - etyde</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan dhe respekton <i>ritmikën</i> dhe <i>aplikaturat</i> e etydeve; - luan me dinamikë të rregullt; - luan duke respektuar frymëmarrjen, stakaton dhe legaton; - realizon gjatë luajtjes tingull dhe intonacion të pastër;
<p>P. Gaci - melodi (nina-nana)</p> <p>V. Nova- melodi</p> <p>Melodi nga F. Teleman.Marcelo –</p> <p>Melodi:</p> <p>Moxart - Melodi</p> <p>D. Tukiçi - Vepër Shqiptare</p> <p>R. Dhomi – Romancë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan pjesët shqiptare duke respektuar karakteristikat e kësajmuzike; - luan duke zbërthyer çdo detaj të anësmelodike dhe ritmike të pjesës; - luan pjesët duke pasqyruar anënemocionale dhe karakteristikat e pjesës; - luan duke respektuar kërkesat; - kupton pjesën dhe kohën së cilës i përket.
<p>UDHËZIME PËR METODOLOGJINË</p> <p>Gjatë punës për zbatimin e programit duhet bërë kujdes që të tregohen rrugët e duhura për arritjen e objektivave, duke filluar nga materialet teknike, si edhe ato muzikore.</p> <p>Për arritjen e nivelit sa më optimal, nxënësi duhet të nxitet në sistematikën e tij në mënyrë rigoroze. Puna e mësuesit duhet të jetë shumë kërkuese dhe e njëtrajtshme. Vëzhgimi psikologjike emocional i nxënësit përbën një nga detyrat më të vështira të mësuesit. Puna për të rritur administrimin psikoemocional duhet të bëhet gjatë gjithë vitit që të kemi rezultate sa më të larta. Administrimi i orës së mësimit me intensitet dhe etapa të përcaktuara qartë do të rrisin shkallën e të nxënit dhe rendimentin e orës së mësimit. Ndërthurja e kërkesave teknike me ato artistike do ta bëjë orën e mësimit të pëlqyeshme për nxënësin. Puna e diferencuar, mbi bazën e mundësive fizike e intelektuale të çdo nxënësi, do të zhvillojë në mënyrë të drejtë e më të shpejtë nivelin e klasës. Mbi bazën e ecurisë së programit, mësuesi mund të avancojë në kërkesat e tij në lidhje me programin, në</p>	

individë që e përvetësojnë atë më shpejt. Materiali didaktik duhet t'i përgjigjet nivelit që kërkon grupmosha e jo nivelit të ulët, po ashtu edhe programi artistik. Për këtë arsye bëhet zberthimi i programit nga çdo mësues për çdo muaj dhe i miratuar nga drejtuesi specialist i shkollës. Përgatitja e nxënësit duhet të bëhet e kontrolluar edhe me variante të ndryshme për të pasur më shumë efektivitet. Gjatë zhvillimit të orëve të para, materiali teknik dhe didaktik të kërkohej në një ritëm të ngadaltë dhe duke avancuar në tempin real. Kërkesat bazë, si: përpikëria në ritëm, konceptimi i frymëmarrjes mbi bazën e logjikës konceptuale muzikore e teknike, realizimi i aplikaturave dhe loja me koncept të drejtë me tingull të pastër, përbëjnë elementet kryesore të suksesit dhe të arritjes së rezultateve optimale.

Shënim. Materiali artistik, ku përfshihen koncertet dhe sonatat, veprat ciklike, mund të zëvendësohet nga ana e mësuesit të lëndës me materiale të tjera, por ato të jenë në të njëjtën shkallë vështirësie dhe të miratohen nga komisioni përkatës.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan jo korrekt:

- me ritëm,
- me tingull mesatar,
- me intonacion jo të këndshëm, me shkallë shpejtësie të ulët e me gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan: me ritëm, legatura të thjeshta dhe me intonacion të pastër;

- fiton një siguri dhe një lirshmëri në lojë;
- njeh veprat

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur luan: shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- Realizon kërkesat teknike – muzikore
- përvetëson elementet teknike dhe të ketë një pozicion normal të duarve;
- Harmonizon lojën e tij me atë të instrumentit shoqërues të pianos.
- Luan *shumë mirë* në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist mepjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Fagot, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Saxofon (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënët
Shkallë deri në 1 shenje # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar Shkallët deri në 1 shenje b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë; - luan shkallët e arpezhet, intervalet me ritëm të ngadaltë e mesatar: legato e stakato;
Ushtrime dhe etyde 2 ushtrime në muaj Metoda E. Prill Klosse-metodë për zhvillimin e mekanizmit	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - zhvillon ushtrime për diafragmën;
Programi Artistik 1 duet për saksofon 1 duet të thjeshtë nga - Percetina nga Christofor Norton	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me memësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë, nga anaritmike, dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - zbërthen me korrektësi materialin muzikor nga ana ndërtimore, teknike dhe

	<p>emocionale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon elementet e para të interpretimit artistik, duke zbuluar karakteristikat e secilit autor.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënës
Shkallët maxhore e minore me dy shenja me # (Diezis) dhe b (Bemola) me (një oktave) ngadalë dhe me ritëm mesatar.	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me tingull të plotë e pagabime; - luan shkallët detashe në formatstakato e legato; - luan pa gabime arpezhet dhe përmbysjet e tyre; - realizon shkallët muzikore në të gjitha mënyrat;
Ushtrime dhe etyde 2 ushtrime në muaj Julius Weissenborn fl. II Milde gama	<ul style="list-style-type: none"> - realizon gjatë lojës aplikaturat; frymëmarrjen, ritmikën e ushtrimit etj.; - respekton dinamikën e ushtrimeve; - realizon frymëmarrjen mbi bazën e logjikës muzikore dhe teknike; - luan etydet me ndjenjë, pastër e pagabime; - luan tingull me intonacion të pastër;
Program artistik F. Teleman – melodi Fash- melodi	<ul style="list-style-type: none"> - praktikon duetet, në fillim me mësuesin dhe, në fazë të dytë luan me nxënës të tjerë bashkëmoshatarë; - ushtron ritmin e pjesëve dhe më pas, tërësinë e tyre melodike; - respekton dinamikën e pjesëve; - punon me mënyra të ndryshme vështirësitë teknike që shfaqen në materialin muzikor;

Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
	<ul style="list-style-type: none"> - dallon karakteristikat e autorëve të veçantë.
<p>Shkallë muzikore Shkallët maxhore e minore me dy shenja me # (Diezis) dhe b (Bemola) me(një oktavë) ngadalë dhe me ritëm mesatar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime; - luan shkallët detashe në formatstakato e legato; - luan pa gabime arpezhet dhe përmbysjet e tyre; - realizon shkallet muzikore në të gjitha mënyrat;
<p>Ushtrime dhe etyde 2 ushtrime në muaj 1 etyd në muaj nga metodat përkatëse Metodat: Klosse - metodë Mule-metodë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon gjatë lojës aplikaturat, frymëmarrjen, ritmikën e ushtrimit etj.; - respekton dinamikën e ushtrimeve; - realizon frymëmarrjen mbi bazën e logjikës muzikore dhe teknike; - luan etydet me ndjenjë, pastër e pa gabime; - luan tingull me intonacion të pastër.
<p>Program artistik F. Teleman - sonatë Con Cone -2- duete, me pedagogun Marcelo - sonatë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praktikon duetet, në fillim me mësuesin dhe në fazë të dytë luan me nxënës të tjerë bashkëmoshatarë; - ushtron ritmin e pjesëve dhe më pas, tërësinë e tyre melodike; - respekton dinamikën e pjesëve; - punon me mënyra të ndryshme vështirësitë teknike që shfaqen nëmaterialin muzikor; - dallon karakteristikat e autorëve të veçantë.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e</p>	

mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga shkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimit. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimit më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme nëformimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të ngrejnjë notë.

Mbi bazën e **2 notave dhe 2 saxho**, vendoset nota semestrare.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

– luan jo korrekt:

me ritëm,

me tingull mesatar,

me intonacion jo të këndshëm,

me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan mirë:

ritmikisht,

me tingull e me intonacion, pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist mepjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Saksofon, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë**Lënda: Korno (instrument sekondar me zgjedhje)****Klasa: 10-11-12**

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Shkalla do maxhore-la minor Detache një oktavë	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Mëson frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen me diafragmën; - njihet me tastierën; - luan në kohën 2/4 dhe 4/4 me tingull të plotë dhe intonacion;
Etyde: Pascal Proust	<ul style="list-style-type: none"> - forcon teknika themelore dhe goditjen e notës; - përmirësim i kohëzgjatjes dhe intonacionit;
Vepër shqiptare : Ninulle	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë teknikisht; - luan pjesët në karakterin e duhur; - zhvillon më tej aftësitë interpretative individuale;
Pjesë të Huaja : J.Horner e pershtatur "Titanic"	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton frazat të qarta; - luan me tingull të plotë.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkalla sol maxhore-mi minor Legato , Staccato , Detache	<ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët saktë teknikisht; - zhvillon tingullin me dinamika; - përdor çelësin ndihmës;
Etyde Pascal Proust	<ul style="list-style-type: none"> - zgjeron gamën dhe fleksibilitetin e tingullit;

Davis	- përvetëson ornamentet dhe shprehitë muzikore;
Vepër shqiptare Ninullë-Patriotike e përshtatur	- luan pastër dhe me intonacion; - luan pjesët në karakterin e tyre;
Pjesë e huaj: Melodi të ndryshme të përshtatura për Korno	- unifikon lojën; - realizon saktë dinamikat e kërkuara; - zhvillon aftësinë interpretative.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Shkalla re maxhore-si minor, Legato , Staccato , Detache ,arpezhe	Nxënësi: - përmirëson qëndrueshëm aftësitë teknike; - zhvillon artikulacion të qartë dhe të saktë;
Etyde: Proust Davis	- forcon teknika themelore të frymëmarrjes; - përmirëson kohëzgjatjen e frymëmarrjes dhe intonacionit;
Vepër shqiptare : Josif Minga	- luan saktë teknikisht dhe muzikalisht; - luan pjesët në karakterin e duhur; - zhvillon më tej aftësitë interpretative individuale;
Pjesë të huaja : Materiale të thjeshta të përshtatura për Korno dhe piano	- zhvillon shprehitë ekzekutive; - interpreton frazat të qarta; - luan me tingull të plotë; - fokuson në kontrollin e tonit dhe në dinamikën e butë për të arritur një interpretim ekspresiv.

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).

Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.

Praktikon teknikat e ndryshme të artikulimit si staccato, legato, dhe tenuto. Mësuesi udhëzon nxënësit të eksperimentojnë me intensitetin dhe kohëzgjatjen e artikulimit për të gjetur stilin e tyre të interpretimit.

Inkurajon praktikën e rregullt dhe performancën solo si dhe në ansamble. Performanca është një pjesë kyçe e procesit të mësimin, e cila ndihmon në ndërtimin e vetëbesimit dhe në zhvillimin e aftësive skenike.

Siguron që mësuesi të jepi vlerësime të rregullta dhe kritika konstruktive, duke theksuar si sukseset ashtu edhe zonat për përmirësim. Kjo ndihmon në motivimin e nxënësve dhe në orientimin e tyre drejt përmirësimit të vazhdueshëm.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Niveli MJAFTUESHEM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- Demonstron njohuri bazë të teorisë muzikore dhe aftësi teknike në Korno.
- Arrin të luajë shkallen dhe pjesët e caktuara me gabime, dhe temp jo si është në shkruar në part.
- Tregon përpjekje për të përdorur dinamikat dhe artikulacionin, edhe pse nuk është gjithmonë i qartë ose i saktë.
- Përfshin elementë bazë të interpretimit muzikor, por pa thellësi ose ndjenjë të fortë të stilistikës.
- Luan me kapacitet të reduktuar të frymëmarrjes dhe frymënxjerrjes.
- Nuk arrin të artikulojë notat sipas aplikaturave të part.

- Posturën dhe pozicionimin në instrument nuk e ka të rregullt.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- Demonstron njohuri të mira të teorisë muzikore dhe teknikë të fortë në instrument.
- Luajnë etydet dhe pjesët e caktuara pa vështirësi dhe me numër të kufizuar të gabimeve.
- Përdor dinamikat dhe artikulationin në mënyrë efektive për të shtuar shprehinë në performancën e tyre.
- Tregon aftësi të mira interpretuese, duke përfshirë ndjenjën e frazimit dhe stilistikës, edhe pse mund të ketë vend për përmirësim.
- Mbështet me diafragmë materialin tekniko-melodik dhe luan me tingull të pastër dhe lirshëm .

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- Tregon njohuri të thella të teorisë muzikore dhe zotëron teknikë të avancuar në instrument.
- Performon etydet dhe veprat e caktuara me precizion të lartë, fluencë dhe pa gabime.
- Demonstron përdorim të avancuar të dinamikave dhe artikulationit, duke i integruar ato në mënyrë që të shtojnë thellësinë dhe dimensionin në muzikë.
- Evidenton një nivel të lartë të interpretimit muzikor, duke treguar sensibilitet të thellë ndaj stilistikës, karakterit dhe kontekstit muzikor, si dhe aftësi për të tërhequr dhe mbajtur vëmendjen e dëgjuesit.
- Luan programin përmendësh.

Materiale dhe burime mësimore: Korno, lexhio, partiturë, internet , Intonator etj.

Dega: Muzikë

Lënda: Trombë (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Shkallet Do+, Si bemol+ me minoret përkatëse në një oktavë	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - luan shkallët e arpezhet, me ritëm të ngadaltë e mesatar: legato e stakato;
2 Ushtrime në muaj: Kolin- Metoda Fillestare Veber- Fletorja e parë	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ; - zhvillon ushtime për diafragmën;
Vepër shqiptare : C. Zadeja P. Gaci	<ul style="list-style-type: none"> - respekton të gjitha problemet teknike; - interpreton sa më natyrshëm;
Programi Artistik: Bach- Minuet Mendelson- Melodi	<ul style="list-style-type: none"> - realizon tempet e pjesëve muzikore; - njeh figurat ritmike; - ndërgjegjësohet për realizimin e programit në përputhje me etapat e punës praktike

Persell- Melodi	të përcaktuar nga mësuesi; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet; - praktikon mësimin e pjesëve përmendesh.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Shkallë Muzikore Shkallet Fa+, Mi Bemol+ Me minoret përkatëse në një oktavë	Nxënësi: - luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime; - luan shkallët detashe në format stakato e legato; - realizon shkallët muzikore e minore në të gjitha mënyrat;
2 Ushtrime në muaj Voxman- Fletorja I Rap- Fletorja II	- realizon gjatë lojës aplikaturat, frymëmarrjen, ritmikën e ushtrimit etj.; - respekton dinamikën e ushtrimeve; - realizon frymëmarrjen mbi bazën e logjikës muzikore dhe teknike; - luan ushtrimet me ndjenjë, pastër e pa gabime; - luan tingull me intonacion të pastër;
Vepër shqiptare K. Laro P. Jakova	- respekton të gjitha problemet teknike; - evidenton të gjitha karakteristikat kryesore dhe ndërtimin e saktë të pjesëve;
Pjesë të Huaja: Hummel- Romancë Hendel- Minuet Hummel- Romancë	- njeh formën dhe ndërtimin të veprës që luan; - njeh mirë stilin e autorit; - dallon tempet e ndryshme brenda veprës; - luan me rrjedhshmëri në kalimet;

Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
	<ul style="list-style-type: none"> - luan me një tingull qartë dhe i përshtatet lojës dinamike të veprës.
<p>Shkallë Muzikore të gjitha shkallët Maxhore, Minore së bashku me relativet përkatëse në një oktavë Arpezhet me temp mesatar – të shpejtë</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët me tingull të plotë e pa gabime; - luan shkallët detashe në format stakato e legato; - realizon shkallët muzikore e minore në të gjitha mënyrat;
<p>2-3 Ushtrime në muaj Koprash 12 etyde Perret Voxman- Fletorja I-II</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizon gjatë lojës aplikaturat, frymëmarrjen, ritmikën e ushtrimit etj.; - respekton dinamikën e ushtrimeve; - realizon frymëmarrjen mbi bazën e logjikës muzikore dhe teknike; - luan ushtrimet me ndjenjë, pastër e pa gabime; - luan tingull me intonacion të pastër;
<p>Vepër shqiptare V. Nova A. Grimci P. Gaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respekton të gjitha problemet teknike; - evidenton të gjitha karakteristikat kryesore dhe ndërtimin e saktë të pjesëve;
<p>Pjesë të Huaja: Hummel- Romancë Hendel- Minuet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh formën dhe ndërtimin e veprës që luan; - njeh mirë stilin e autorit; - dallon tempet e ndryshme brenda veprës; - luan me rrjedhshmëri në kalimet; - luan me një tingull qartë dhe i përshtatet lojës dinamike të veprës.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

Vlerësimi në kontrollet teknike dhe në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i lëndës, për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, ka të drejtë të ulë ose të rrisë një notë.

Niveli MJAFTUESHËM

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan jo *korrekt*
- me ritëm,
- me tingull mesatar,
- me intonacion jo të këndshëm.

Niveli MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan *mirë* ritmikisht,
- me tingull e me intonacion, pastër e me pak gabime.

Niveli SHUMË MIRË

Nxënës/i,-ja arrin këtë nivel, kur:

- luan *shumë mirë* në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim. Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Trombë, lexhio, partiturë, internet , Intonator etj.

Dega: Muzikë**Lënda: Trombon (instrument sekondar me zgjedhje)****Klasa: 10-11-12**

Tematikat klasa 10-11-12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallë deri në 1 shenje # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar Shkallët deri në 1 shenje b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë.
Ushtrime dhe pjesë për Trombon 2 ushtrime në muaj Metoda - Rubank 1-4	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ; - zhvillon ushtrime për diafragmën.
UDHËZIME METODOLOGJIKE: Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).	

Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në Saxhot simestrale bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të rrisë ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimt.

Nxënësi arrin nivelin e ulët, kur luan jo korrekt:

- me ritëm,
- me tingull mesatar,
- me intonacion jo të këndshëm,
- me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Nxënësi arrin nivelin mesatar, kur luan mirë:

- ritmikisht,
- me tingull e me intonacion,
- pastër e me pak gabime.

Nxënësi arrin nivelin e lartë, kur:

luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

Materiale dhe burime mësimore:

Trombon, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Bastuba (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa: 10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
4 - shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike <i>legato dhe staccato</i>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan shkallët dhe me tingull të qartë; - realizon ushtrimet teknike për të përvetësuar teknikën e dhe të legatës; - kryen frymëmarrje të mirë dhe të kontrolluar; - zotëron vendosjen e mirë të bukaturës; - zotëron regjistrin e ulët, të mesëm në një regjistër oktavë;
<p>Ushtrime, materiale Teknike</p> <p>JB Arban-Libri i Parë; Roger Bobo-</p> <p>Zotërimi i Tubës;</p> <p>Rruga A-Shkallë & Arpezhet; Walter</p> <p>Hilgres-Rutina e përditshme; David</p> <p>Uber-Studimet e Hershme; RH Fink-</p> <p>-Studime në Legato</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kryen frymëmarrje të mirë dhe të kontrolluar; - zotëron vendosjen e mirë të ambukurës; - zotëron regjistrin e mesit të ulët dhe të mesit të lartë në një regjistër oktavë e gjysmë; - zhvillon barazinë e zërit dhe timbralit në regjistrin e një oktavë, nëpërmjet ekzekutimit të shkallëve; - luan deri në dy ndryshime në çelësin madhor dhe në modalitetet e tyre përkatëse të vogla - Bb Major/G Minor ose D Major/Bb Minor dhe arpezhet e tyre përkatëse në gjendjen themelore ose deri në përmbysjen e parë; - luan dy shkallët kromatike të Bb dhe D Major me artikulacione të ndryshme: legato dhe staccato;

	<ul style="list-style-type: none"> - kryen ushtrimet me figurat ritmike në nota gjysmë, çerek dhe nota të 3/8teta me shpejtësi minimale të notave me temp të barabartë me 60/80; - zotëron gishtat e përdorur për të kryer të njëjtat ushtrime ; - përvetëson njohuri dhe teknika që ju lejojnë të përdorni dinamikën e mëposhtme: piano dhe i fortë; - përvetëson një artikulum të qartë dhe të pastër – ushtrimeve ; - luan shkallët në të gjitha masat e thjeshta: 4/4; 3/4; 2/4; 11; - fiton fleksibilitet të mirë në pjesët harmonike 1, 2, 3 dhe 5;
<p>2 Bravura</p> <p><i>William Presser -Rondo; Gordon Jacob - Bagatelle për Tuba; Art Dedrick -Zoti Tuba në Broadway; R. Wagner (arr. George Masso) Walter Edward Elgar -Dy Këngë</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh formën dhe ndërtimin e veprës që luan; - njeh mirë stilin e autorit; - dallon tempet e ndryshme brenda veprës; - luan me rrjedhshmëri në kalimet; - luan me një tingull qartë i cili i përshtatet lojës dinamike të veprës.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
4 shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike , maxhore, minore, me intervale terca dhe quartta	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan të gjitha materialet ndihmëse në funksion të shkallës së vështirësisë që ka programi; - njeh tri pozicionet e para të kitarës; - pickon qartë mbi tela dhe të ketë rrjedhshmëri në arpezhet; - realizon teknikisht etydet; - luan në ritmet dhe tempet e duhura;

	<ul style="list-style-type: none"> - luan me kontrastet dinamike; - kryen frymëmarrje të mirë dhe të kontrolluar; - zotëron regjistrin e mesit të ulët, regjistrin e mesit të lartë në një oktavë e gjysmë dhe, në varësi të shkallës, mund të shkojë deri në dy oktava të plota - A Major/F mprehtë e vogël; - zhvillon barazinë e zërit dhe timbralit në regjistrin e një oktavë, përmes ekzekutimit të shkallëve deri në tri ndryshime në çelësin kryesor dhe në modalitetet e tyre përkatëse të vogla - Eb Major/C Minor ose A Major/F Sharp Minor dhe arpezhet e tyre përkatëse në gjendjen themelore ose deri në përmbysjen e parë;
<p>Etyde William Bell -Metoda e plotë Tuba e William J. Bell; Giulio Marco Bordogni –Studime Bordogni; Sam Pialfian, Patrick Sheridan Palestrën e frymëmarrjes; Giuseppe Concone – Vëllimi 1; JB Arban –Metoda e plotë për Tuba; C. Kopprasch –60 Studime të zgjedhura Jacob Wesley -Studime me regjistër të ulët; Gilles Millière -Ushtrime në dy oktava</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpreton stilin e autorit që do të luajë; - performon bukur, në mënyrë koncertale nga ana teknike artistike;

<p>2 Bravura</p> <p>Harold Walters -Blow the Man Down; Michel del Giudice –Abuto; Pierre Seguin – Tubavardage; Art Dedrick -A Touch of Tuba; Rodger Vaughan -Concert Piece; Walter Skolnik -Valse Caprice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh epokat dhe stilet e autorëve që do të luajë; - luan me tingull të lidhur dhe me pak rubato; - performon bukur me të gjitha elementet tekniko-profesionale; - transmeton emocione; - ndjen individualitetin e tij në lojë.
<p>Tematikat klasa 12</p>	<p>Rezultatet e të nxënit</p>
<p>4 shkallë muzikore, etyde dhe materiale ndihmëse teknike, intervalet (Seconda, Terca, Quarta ecc.)</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luan të gjitha materialet ndihmëse në funksion të shkallës së vështirësisë që ka programi; - realizon teknikisht etydet; - luan në ritmet dhe tempet e duhura; - luan me kontrastet dinamike; - zotëron regjistrin e mesëm të ulët dhe të mesëm të lartë në një regjistër me dy oktavë; - zhvillon barazinë e zërit dhe timbrit në regjistrin e dy oktavave, nëpërmjet ekzekutimit; - ekzekuton deri në katër dhe pesë ndryshime në tonalitetin madhor dhe modalitetet e tij të vogla përkatëse; E Major/C Sharp Minor ose A B Major/F Minor Sharp; B Major/G Minor i mprehtë dhe Db Major/A Minor i mprehtë dhe arpezhet e tyre përkatëse në gjendjen themelore dhe të gjitha përmbysjet;

	<ul style="list-style-type: none"> - përvetëson aftësi në mënyrë që të mund të kryej shkallët diatonike. - luan dy shkallët kromatike të E Major, B Major, Ab Major, Db Major me të ndryshme artikulacionet: legato dhe staccato dhe me alternim ndërmjet këtyre; - kryen shkallë me figurat ritmike në nota gjysmë, nota çerek, nota të tetëshe dhe nota të gjashtëmbëdhjetë me shpejtësi minimale të notave të barabartë me 78/120; - përvetëson aftësi që lejojnë kryerjen e të njëjtave shkallë me ritme që i përkasin masave të përbëra 6/8, 9/8 dhe 12/8; - zotëron gishtat e përdorur për të kryer shkallët; - përvetëson një artikulum të qartë dhe të pastër – staccato me elegancë gjatë shkallëve, studimeve dhe pjesëve; - përvetëson aftësi për zhvillimin e kujtesës nëpërmjet interpretimit të fragmenteve të shkurtra muzikore;
<p>Pjesë , Romanca, Sonata, JS Bach -Air and Bourrée; James Hartley - Sonatina (2nd movement); Paul Holmes -Slow; Gilles Jaffe -Centone Tuba Concertante; David Uber -Summer Night; Clare Grundman -Tuba Rapsody; Benedetto Marcello - Sonata in F; G. - Puccini -Nessun Dorma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - njeh epokat dhe stilet e autorëve që do të luajë; - luan me tingull të lidhur dhe me pak rubato; - performon bukur me të gjitha elementet tekniko-profesionale; - transmeton emocione; - ndjen individualitetin e tij në lojë.
<p>UDHEZIME METOTOLOGJIKE</p>	

Ky program synon të zhvillojë aftësitë muzikore dhe teknike të nxënësve nëpërmjet një qasjeje të strukturuar dhe të progresive në mësimin e muzikës, duke përfshirë përvetësimin e shkallëve muzikore, ushtrimeve teknike, dhe interpretimit të veprave nga kompozitorë të ndryshëm. Programi përqendrohet tek zhvillimi i aftësive teknike në instrument, përmirësimi i artikulimit, ritmit, dhe dinamikave, si dhe njohja dhe interpretimi i stileve të ndryshme muzikore.

Klasa 10

- Objektivat e Mësimin: Përqendrimi zgjerohet në teknikën e legato dhe staccato, frymëmarrjen e kontrolluar, dhe zotërimin e regjistrave të ulët dhe të mesëm. Nxënësit do të zhvillojnë aftësinë për të luajtur shkallë me intervale të ndryshme dhe të kryejnë ushtrime me ritme të ndryshme.
- Materialet dhe Burimet: Vazhdon përdorimi i materialeve nga niveli 6 me shtimin e studimeve specifike në legato nga RH Fink dhe të tjerë.
- Vlerësimi: Shtohen kontrollet teknike dhe performancat e saxho-s me kërkesa për interpretim më të ndërlikuar të pjesëve muzikore.

Klasa 11

- Objektivat e Mësimin: Nxënësit do të punojnë me shkallë muzikore më të ndërlikuara dhe do të njihen me pozicionet e para të instrumentit. Do të theksohet interpretimi artistik dhe njohja e stileve të ndryshme muzikore.
- Materialet dhe Burimet: Shtohen materialet nga William Bell, Giulio Marco Bordogni, dhe të tjerë për të theksuar punën me regjistrin e ulët dhe fleksibilitetin.
- Vlerësimi: Kontrollet teknike do të mbulojnë një gamë më të gjerë të shkallëve dhe etydeve, si dhe interpretimi i suitëve dhe pjesëve me variacione në saxho.

Klasa 12

- Objektivat e Mësimin: Fokusi është në zhvillimin e aftësive për të luajtur me një regjistër të gjerë (deri në dy oktavë), përvetësimin e shkallëve

diatonike dhe kromatike, si dhe interpretimin e avancuar të pjesëve muzikore si sonatat dhe romanca.

- **Materialet dhe Burimet:** Përdoren vepra nga JS Bach, David Uber, Gilles Jaffe, dhe të tjerë për të sfiduar dhe zhvilluar aftësitë interpretuese të nxënësve.
- **Vlerësimi:** Vlerësimi përfshin performancën e shkallëve të ndërlikuara, etydeve, dhe një program më të gjatë në saxho që përfshin kohë koncerti dhe sonata.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN

1. Përgatitja e Vlerësimit

- Vlerësimi do të kryhet nga një komision prej të paktën, tri mësuesve, duke përfshirë mësuesin përkatës të nxënësit.
- Të gjitha vlerësimet do të bazohen në performancat e nxënësit gjatë kontrolleve teknike dhe saxho-ve.

2. Kriteret e Vlerësimit

Vlerësimi do të mbulojë aspektet e mëposhtme me peshë specifike për secilin, të cilat do të përcaktohen në mënyrë kolegjiale nga komisioni:

- **Ritmi (20%):** Vlerësohet aftësia e nxënësit për të ruajtur ritmin dhe tempin e pjesës, si dhe për të realizuar ndryshimet ritmike me saktësi.
- **Artikulimi dhe Intonacioni (20%):** Përfshin vlerësimin e qartësisë së lojës artikulimit të notave (pickimit), dhe aftësinë për të luajtur me intonacion të saktë dhe të këndshëm.
- **Tingulli dhe Dinamika (20%):** Vlerëson cilësinë e tingullit të nxënësit, përfshirë ngrohtësinë, përmasat, dhe aftësinë për të manipuluar dinamikat e ndryshme.
- **Qartësia dhe Saktësia (20%):** Fokusohet te aftësia e nxënësit për të luajtur pa gabime, si dhe qartësia e përgjithshme e performancës.
- **Interpretimi dhe Ndjenja Artistike (20%):** Vlerëson aftësinë e nxënësit për të transmetuar ndjenjat dhe për të interpretuar muzikën në mënyrë që të lidhet me audiencën.

3. Nivelet e arritjes

- **Mjaftueshëm:** Nxënësi përmbush kërkesat minimale në të gjitha aspektet e mësipërme, por ka hapësirë të konsiderueshme për përmirësim.

- **Mirë:** Nxënësi tregon një nivel të kënaqshëm në të gjitha aspektet, duke luajtur me ritëm dhe intonacion të mirë dhe duke bërë pak gabime.
- **Shumë Mirë:** Nxënësi shfaq një nivel të lartë të aftësive në të gjitha aspektet, duke përfshirë interpretim të shquar dhe performancë pa gabime.

4. Procesi i Vlerësimit

- Çdo anëtar i komisionit do të japë një notë për secilin aspekt të performancës bazuar në kriteret e lartpërmendura.
- Notat e të gjithë anëtarëve të komisionit për secilin aspekt do të mbledhen dhe përpjesëtohen për të gjetur mesataren.
- Vlerësimi përfundimtar i nxënësit do të jetë mesatarja e përgjithshme e të gjitha aspekteve të vlerësuara.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Bastub, Lexhio, Intonator.

Dega: Muzikë**Lënda: Fizarmonika (instrument sekondar me zgjedhje)****Klasa: 10-11-12**

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Ushtrime për dorën e djathtë, dorën e majtë, me dy duar. Metoda : Kareco, Farfisa, Anzaghi etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - njeh instrumentin e fizarmonikës, pjesët përbërëse, historikun; - kupton përfitim të tingullit; - luan me impostim të rregullt; - unifikon duart.
Vepër shqiptare : G.Avrazi, A.Kareco,I. Caca etj. Vepër variete : Vals, polka, tango etj. Kompozitorë : Tiersen, Deiro, Frosini, Giraud etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - njeh dhe luan veprat shqiptare; - njeh kompozitorët shqiptarë; - realizon saktë shoqërimin me dorën e majtë; - përdor kacekun në mënyrë korrekte
Gjatë vitit shkollor realizohet vetëm 1 saxho në periudhën e dytë.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - njeh dhe luan një (1-) Vepër shqiptare - njeh dhe luan një (1-) Vepër variete
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
Vepër shqiptare : G.Avrazi, A.Kareco,I. Caca etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - kupton karakteristikat e muzikës shqiptare; - unifikon duart;

	<ul style="list-style-type: none"> - luan vepra me ritme të përziera etj.
Vepër variete: Vals, polka, tango etj. Kompozitorë : Tiersen, Deiro, Frosini, Giraud etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - kupton karakteristikat e muzikës variete; - realizon saktë shoqërimin në dorën e majtë; - respekton ritmin, vlerat e notave.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
Vepër shqiptare: F. Deda, A.Kareco,I. Caca, V.Filaj etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - unifikon duart; - luan me tingull të plotë; - luan me fraza të qarta.
Vepër variete : Tango, Vals, Polka, Rumba etj. Kompozitorë : Tiersen, , Frosini, Giraud etj.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon saktë dinamikat; - përdor kacekun në mënyrën korrekte; - luan me artikulum të duhur.
UDHËZIME METODOLOGJIKE: Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit dhe ecurisë së tij.(duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit). Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale e të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike).Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur. Për fillimin e mësimit të instrumentit mund të përdoren metoda si : Farfisa, Kareco, Anzaghi etj.	
UDHËZIME PËR VLERËSIMIN: Vlerësimi në saxho bëhet me komision të përbërë nga mësuesit e instrumentit të fizarmonikës.(me jo më pak se 3 veta)	

Nxënësi arrin nivelin e ulët, kur interpreton :

- me ritëm jo korrekt;
- me tingull të dobët;
- me shkallë shpejtësie të ulët;
- nuk respekton partiturën;
- lojë jo të unifikuar mirë;
- impostim problematik.

Nxënësi arrin nivelin mesatar kur:

- luan mirë teknikisht dhe muzikalisht;
- frazim të rregullt;
- tingull të plotë;
- unifikim të duarve;
- impostim korrekt;
- artikulum mesatar.

Nxënësi arrin nivelin e lartë, kur:

- realizon programin me të gjitha elementet teknike dhe interpretative të një niveli të lartë.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE:

Fizarmonikë, partitura, lexhio, metronom, internet etj.

Dega: Muzikë**Lënda: Klarinetë (instrument sekondar me zgjedhje)****Klasa: 10-11-12**

Tematikat klasa 10-11-12	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallë deri në 1 shenje # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar Shkallët deri në 1 shenje b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë	<i>Nxënësi:</i> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë.
Ushtrime dhe pjesë për klarinetë 2 ushtrime në muaj Metoda - Miller	<i>Nxënësi:</i> <ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ; - zhvillon ushtrime për diafragmën.
UDHËZIME METODOLOGJIKE: <p>Për arritjen e një niveli të mirë të nxënësit, mësuesi duhet të bëjë kujdes në zgjedhjen e programit sipas nivelit të nxënësit (duke marrë parasysh problemet teknike dhe përshtatjen e materialit artistik me karakterin e nxënësit).</p>	

Duhet të punojë me nxënësin në mënyrë që ai të shpalosë dhe vlerat e tij individuale, në mënyrë që të mos jetë thjesht një kopje e mësuesit. (mbështetur gjithmonë në materialet plotësuese teknike). Nxënësi duhet të jetë në gjendje që të arrijë një performancë sa më të bukur.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në Saxhot semestrare bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të rrisë ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimit.

Nxënësi arrin nivelin e ulët, kur luan jo korrekt:

- me ritëm,
- me tingull mesatar,
- me intonacion jo të këndshëm,
- me shkallë shpejtësie të ulët e
- me disa gabime.

Nxënësi arrin nivelin mesatar, kur luan mirë:

- ritmikiht,
- me tingull e me intonacion,
- pastër e me pak gabime.

Nxënësi arrin nivelin e lartë, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Klarinetë, Lexhio, Partiturë, Stol këmbe, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë**Lënda:** Perkusion (instrument sekondar me zgjedhje)**Klasa: 10-11-12**

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
VIC FIRTH - SNARE DRUM METHOD - Book I - Elementary L.Stone-Stick controll for snare drummer Peters-Elementary snare drum studies Single stroke, double stroke dhe paradiddle duke përdorur dinamikat f , mf, p	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - vendosja e saktë e shkopinjve, duarve dhe qëndrimi në instrument; - zhvillimi i koordinimit të duarve dhe këmbëve; mbajtja e trupit të relaksuar; - studimi i teknikës së instrumentit nëpërmjet njohjes dhe zbatimit të “Rudiments” (International Rudiments) me ushtrime progresive ; - goditjet teke, goditjet e dyfishta, thekset dhe Acakature në goditjet teke, të dyfishta dhe paradiddle.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
VIC FIRTH - SNARE DRUM METHOD - Book I – Elementary L.Stone-Stick controll for snare drummer Drum Kit - Level 1 (Beginner) Si të luash në drum set pjesën “Sweet” në stilin rock (play a long)	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Ushtrohet me FIRTH - SNARE DRUM METHOD - Book I – Elementary. - zhvillimi i koordinimit të duarve dhe këmbëve, mbajtja e trupit të relaksuar; - kontrolli i rikthimit të shkopit (ribound control); - koordinimi dhe pavarësia e duarve dhe këmbëve; - studimi i kohëve të thjeshta.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit

<p>VIC FIRTH - SNARE DRUM METHOD - Book I - Elementary L.Stone-Mallet control; Goldemberg-Modern school for xilofono, marimba, vibrafono Drum Kit - Level 1 (Beginner); Si të luash në Drum set pjesën “Do it now” në stilin slow shuffle (play a long)</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ushtrohet me VIC FIRTH - SNARE DRUM METHOD - Book I - Elementary; - zhvillimi i koordinimit të duarve dhe këmbëve; - teknika bazë në marimba, ksilofon ose vibrafon dhe njohja me notat e tastierës së instrumentit; - ushtrohet me 40 Essential Rudimens (40 Teknika thelbesore); - koordinimi i duarve dhe këmbëve në Drum Set; - Luan në Marimba apo Vibrafon me dinamika, rul, legato dhe staccato.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p>	
<p>Duke shpjeguar qartë dhe saktë të gjithë hapat që duhen për arritjen e një niveli të caktuar, pra të kërkesave metodike, shpesh duhen përdorur metoda të ndryshme demonstrimi nga mësuesi, pasi nxënësit kanë arritur një zhvillim të dukshëm psikomotor dhe impostimi natyral mbi instrumentet perkusive.</p>	
<p>UDHËZIME PËR VLERËSIMIN</p>	
<p>Vlerësimi në saxhiot semestrale bëhet në mënyrë kolegjiale, por mësuesi ka të drejtë të rrisë ose të ulë një notë, nxënësit sepse bën punë individuale gjatë orës së mësimit.</p>	
<p>MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Partitura, sistem audio-video, TIK.</p>	

Dega: Muzikë

Lënda: Harpë (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Ushtrime me dorën e majtë. - Ushtrime me dorën e djathtë. - Tri ushtrime me dy duar. <p>Metoda: Grossi Method book – Ricordi</p> <p>3 pjesë për tu zgjedhur nga titujt e mëposhtëm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Old Tunes for Neë Harpists (Dilling, M.) T. Presser. - 30 Little Classics (Dilling, M.) T. Presser. - Suzuki Harp Vol. 1 (Suzuki, S.) Alfred Publishing. - First Grade Pieces for the Harp: pt. 1 (Grandjany, M. - Eëidensaul, J.) Fischer. - Fun From the First Vol. 1 (Milligan, S.) Lyon and Healy.	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - njihet me telat e instrumentit; - kupton lirshmërinë e krahëve; - mëson pozicionet e duarve në harpë; - luan pastër me duar veç - luan pastër veprën; - luan saktë lojën në dy zëra. - organizon një mendim muzikor të rrjedhshëm. - luan pastër ritmet e thyera; - punon me kujdes për impostim të saktë të materialit.

<ul style="list-style-type: none"> - Lovely Levers Vol. 1: pt. 1 (Reit, A.) Grey Lake. etj 	
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<ul style="list-style-type: none"> - Ushtrime me dorën e majtë. - Ushtrime me dorën e djathtë. - Tri ushtrime me dy duar. <p style="margin-left: 20px;">Metoda: Grossi Method book – Ricordi 3 pjesë për tu zgjedhur nga titujt e mëposhtëm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Old Tunes for Neë Harpists (Dilling, M.) T. Presser. - 30 Little Classics (Dilling, M.) T. Presser. - Suzuki Harp Vol. 1 (Suzuki, S.) Alfred Publishing. - First Grade Pieces for the Harp: pt. 1 (Grandjany, M. - Eëidensaul, J.) Fischer. - Fun From the First Vol. 1 (Milligan, S.) Lyon and Healy. - Lovely Levers Vol. 1: pt. 1 (Reit, A.) Grey Lake. et 	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njihet me telat e instrumentit; - kupton lirshmërinë e krahëve; - mëson pozicionet e duarve në harpë; - luan pastër me duar veç. - luan pastër veprën; - luan saktë lojën në dy zëra. - organizon një mendim muzikor të rrjedhshëm. - luan pastër ritmet e thyera; - punon me kujdes për impostim të saktë të materialit.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit

2 shkallë

- Shkallë + (maxhor). (DO+, Sol+ Re+ Fa+ Sib+ etj) duar bashkë 1-2 oktavë
- Shkalla - (minor). (LA- Re- Mi- etj)
- **Etyde – të marra nga metodat**

Pjesë nga autorë të huaj:

- Trois Pieces Faciles (Grandjany, M.) Marks.
- Angelus (Renie, H. - Grandjany, M.) Marks.
- Ground in F (Purcell, H. - Thompson) Barclay & Barclay.
- Chaconne in C (Handel, G. - Loye) Lemoine.
- Air Varie (Handel, G. - Milligan, S.) Lyon and Healy
- Lovely Levers Vol. II (Reit, A.) Grey Lake
- The Magic Road: pt. 2(Gustavson, N.)
- Solos: (Pedal Harp)
- Solfeggietto (Bach, C.P.E.)
- Tëo French Folk Songs (Grandjany, M.) Durand
- Le Bon Petit Roi D'Yvetot (Grandjany, M.) Durand

Nxënësi:

- unifikon duart gjatë luajtjes;
- luan në temp real dhe të njëjtëpër të gjitha ushtrimet.
- luan pastër veprën;
- luan saktë lojën në dy zëra;
- realizon tingëllimet, duke njohur karakteristikat e veprës dhe të stilit barok.
- lexon saktë dhe pastërpartiturën;
- punon për frazim dhe për qartësi e vazhdimësi të mendimit muzikor.
- luan pastër ritmet e thyera;
- punon me kujdes për impostim të drejtë të materialit.

- Siciliana (Respighi, O.)
- Pavane et Bransles (Francisque, A.)
- Epices (Andres, B.) Durand etj

UDHËZIME METODOLOGJIKE

Nxënësit në këtë fillim të një instrumenti të ri, duhet të fitoj të njëjtat elemente primare që ka mesuar dhe gjatë studimit të instrumentit të tij primarë, gjatë ciklit fillor. Nxënësi duhet të ketë fituar mjaft elemente primare të shkollimit, si i sensit të punës së detajuar, nga detyrat që merr nga mësuesi, mënyrën e studimit. Nxënësit duhet të marrin bazat e një impostimi të saktë dhe të lirshëm të duarve, dhe të realizoj këto kërkesa gjatë studimit. Nxënësi duhet të rradhisë studimin me ushtrime ditore të gishtave, shkallët me gjithë kompleksitetin e kërkesave si dhe kërkesat që kanë ushtrimet dhe pjesët në drejtim të realizimit total. Mësuesi mbetet shumë i rëndësishëm, pasi duhet të shpjegojë me kritere të drejta dhe vendosjen në tonalitete të ndryshme me anë të përdorimit të pedaleve të Harpës.

Në procesin mësimorë, mësuesi duhet të kërkojë një tingull më të ngjeshur e më të plotë, gjithashtu të kërkojë një tingull me ekspresivitet. Tani duhet të synojmë që nxënësi të realizoj tipe të ndryshme ushtrimesh, si dhe teknika të ndryshme gjatë lojës si legatura, frazime, axhilitete etj. Në saj të zhvillimit tekniko-muzikor, nxënësi duhet të jetë më i përgjegjshëm për lojën që bën, më i lidhur me studimin, duhet aktivizuar në jetën koncertale si dhe duhet të dëgjojnë njëri-tjetrin. Tani repertori në teresi duhet të luhet akoma me kërkesat e një tingulli me të plotë, me një agjilitet gishtash me kërkesa të avancuar tekniko-muzikale.

Nxënësi duhet të fitojë patjetër levizshmeri normale dhe të lirshme në tela, disa lloje legaturash, tingull të shëndoshë, gjithashtu dhe rritja e cilësisë së tingullit në ushtrimet më të komplikuar. Nxënësi duhet të luajë një program të plotë, duke filluar që nga shkallët në tërësi dhe të përforcojë cilësisht ushtrimet gjatë kontrolleve të njëpasnjëshme. Mësuesi jo më të gjithë ka të njëjtin rezultat. Kjo e ka bazën tek brumi i nxënësve, tek vecoritë e përgjithshme të tij.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Nxënësi/ja është i nivelit MJAFTUESHEM

- Kur nuk luan korrekt.
- Kur luan pa ritëm
- Kur luan me tingull mesatar.
- Kur luan me intonacion jo të këndshëm.
- Kur luan me shkallë shpejtësie të ulët.
- Kur nuk luan përmendesh.

Nxënësi/ja është i nivelit MESATAR

- Njih mirë pozicionet e duarve dhe luan relativisht saktë.
- Luan me një tingull të gjerë e të plotë.
- Përvetëson mësimet mbi pedalet e harpës.
- Realizon një lojë me vetkontroll.
- Realizon axhilitetin gjatë lojës.
- Kur luan me fraza, lirshëm dhe me organizime të pjesshme.

Nxënësi/ja është i nivelit të LARTE:

- Kur konsolidon elementet kryesore.
- Kur përvetëson vështirësitë teknike të instrumentit.
- Kur zotëron në një shkallë më të lartë Koordiminin e duarve gjatë lojës.
- Kur realizohen kerkesat e avancuara tekniko-muzikore dhe ka një shkathtësi gjatë përdorimit të pedaleve.

- Kur ka përgjegjësinë e një tingulli më të plotë dhe cilësor.
- Kur ka përmirësim akoma më të mirë në pozicionet dhe axhilitetit të duarve.
- Kur përgatitet plotësisht me bagazhin dhe formimin që i duhet.
- Kur reflektohet efekshmëria muzikale gjatë interpretimit, nëpërmjet ekspresivitetit, kontrasteve dhe shpërthimeve emocionale.
- Kur përballet me volum shumë të mirë pune.
- Kur bëhet lojë e qartë, me tingull të plotë, dhe saktësi melodike dhe ritmike.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Harpë, lexhio, partiturë, internet etj.

Dega: Muzikë**Lënda: Instrument Popullor (Fyell) (instrument sekondar me zgjedhje)****Klasa:10-11-12**

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
Shkallë muzikore Shkallë deri në 1 shenjë # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar. Shkallët deri në 1 shenjë b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në një Oktavë.	Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdorilrshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen)dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë; - luan ushtrime gishtash;
Ushtrime 2 ushtrime në muaj Metoda E. Prill. E. Kohler (fillestarë) Pjesë shqiptare	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat - përvetëson elementet teknike, si:tingullin, goditjen, frymëmarrjen - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ; - zhvillon ushtrime për diafragmën;
Programi Artistik 1 duet për fyell Melodi me Fyell. Fyell Gramshi tradicional	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen nëmaterialin

<p>Pjesë për fyell</p> <p>Melodi Çifteli dhe Fyell (Instrumentale)</p> <p>Melodi me fyell dhe violinë</p> <p>Melodi për fyell nga autorë të huaj</p>	<p>artistik;</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon elementet e para të interpretimit artistik, duke zbuluar karakteristikat e secilit autor; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Shkallë muzikore</p> <p>Shkallë deri në 2 shenja # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhemesatar.</p> <p>Shkallët deri në 2 shenja b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhemesatar deri në një Oktavë</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë; - luan ushtrime gishtash;
<p>Ushtrime</p> <p>2 ushtrime në muaj</p> <p>Ushtrime melodike nga metoda A.C Petersen</p> <p>Pjesë shqiptare</p> <p>Melodi Andres Teir</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan saktë aplikaturat; - përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - respekton aplikaturat dhe dinamikën; - interpreton me kualitet timbrik intonativ; - zhvillon ushtrime për diafragmën;
<p>Programi Artistik</p> <p>Pjese muzikore tradicionale</p> <p>Melodi Çifteli dhe Fyell (Instrumentale)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku me mësuesen ose me shokët e klasës; - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike, dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative;

Melodi baritore me fyell, nga jugu Melodi të vjetra me fyell - Dibër Muzikë baroke dhe klasike	<ul style="list-style-type: none"> - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik; - realizon elementet e para të interpretimit artistik, duke zbuluar karakteristikat e secilit autor; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet.
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënës
Shkallë deri në 3-4 shenja # (Dieziz) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhemesatar. Shkallët deri në 3-4 shenja b (Bemol) dhe relativet e tyre me ritëm të ngadaltë dhemesatar deri në një oktavë.	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin (bokaturën); - praktikon frymëmarrjen dhe frymënxjerrjen e rregullt (diafragmën); - mban trupin drejt dhe përdor lirshëm duart dhe gishtat; - përdor lirshëm atakun (goditjen) dhe nxjerrjen e tingullit; - përvetëson pozicionet në oktavën e parë; - luan ushtrime gishtash;
<p>Ushtrime</p> <p>2 ushtrime në muaj</p> <p>Ushtrime melodike nga A.Peterson</p> <p>Melodi Hans Bodenman</p> <p>Wastall.</p> <p>Pjesë shqiptare</p> <p>E.Kohler</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Luan saktë aplikaturat; - Përvetëson elementet teknike, si: tingullin, goditjen, frymëmarrjen; - Respekton aplikaturat dhedynamikën; - interpreton me kualitet timbrikintonativ; - Zhvillon ushtrime per diafragmen;
Programi Artistik	<ul style="list-style-type: none"> - luan duetet në klasë së bashku memësuesen ose me shokët e klasës;

<p>Pjesë nga C.M Bellman Melodi Fransk Visa Melodi Hans Bodenman Melodi baritore me fyell nga jugu Melodi të vjetra me fyell - Dibër. Muzike baroke dhe klasike Melodi Mozart Melodi baritore me fyell , nga jugu Melodi te vjetra me fyell - Diber. Muzike baroke dhe klasike Melodi Mozart</p>	<ul style="list-style-type: none"> - përvetëson pjesët në klasë, nga ana ritmike dhe kohë pas kohe nga ana e lojës melodike dhe interpretative; - punon me prioritet dhe mënyra të ndryshme vështirësitë që shfaqen në materialin artistik; - realizon elementet e para të interpretimit artistik, duke zbuluar karakteristikat e secilit autor; - realizon lojën me ngjyra dhe emocionalitet.
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument e fyellit, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga shkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimit. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimit më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit. Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit</p>	

në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme nëformimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në saxho bëhet në mënyrë kolegjiale. Për njohjen e drejtpërdrejtë të punës së nxënësit në klasë, mësuesi i lëndës ka të drejtë të ulë ose të ngrrejë një notë.

Mbi bazën e 2 notave dhe 2 saxho, vendoset nota semestrare.

Nxënës/i,-ja arrin **nivelin e ulët**, kur:

- luan jo korrekt:
- me ritëm,
- me tingull mesatar,
- me intonacion jo të këndshëm,
- me shkallë shpejtësie të ulët e me disa gabime.

Nxënës/i,-ja arrin **nivelin mesatar**, kur:

- luan mirë:
- ritmikisht,
- me tingull e me intonacion, pastër e me pak gabime.

Nxënës/i,-ja arrin **nivelin e lartë**, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

Shënim: Pjesët mund të zëvendësohen nga ana e mësuesit specialist me pjesë të të njëjtit nivel.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Fyell, Çifteli, Violine, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet.

Dega: Muzikë

Lënda: Instrument Popullor (Çifteli) (instrument sekondar me zgjedhje)

Klasa:10-11-12

Tematikat klasa 10	Rezultatet e të nxënit
<p>Njohuri mbi instrumentin popullor</p> <p>Mënyrat e akordimit</p> <p>Pozicionet e duarve (impostimi)</p> <p>Ushtrime kromatike ne 8 pozicione</p> <p>Shkallët me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në pozicionet e lartme.</p> <p>Ushtrime</p> <p>4 ushtrime</p> <p>Metode per fillestare</p> <p>Pjese shqiptare</p> <p>Metode per fillestare</p> <p>Pjese shqiptare</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantëimpostimin. - mban trupin drejt dhe perdorlirshëm duart dhe gishtat. - përdor lirshëm pulsën e dorës së djathtë dhe nxjerrjen e tingullit. - përvetëson pozicionet në tastierën e instrumentit. - luan ushtrime gishtash - luan saktë - përvetëson elementet teknike, si:tingullin dhe vlerat e notave - respekton saktësisht ritmet e thyera.
<p>Valle e Valbones</p> <p>Valle e Kosoves</p> <p>Valle me motive Matjane</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpreton me kualitet timbrikintonativ. - zhvillon ushtrime për shkathtesinë e duarve. - realizon kalimet e ndryshme të intervaleve.

	<ul style="list-style-type: none"> - realizon kalimet e shpeshta te intervaleve te sekondes duke bere te mundur nje loje shume te sakte dhe te bukur.
Tematikat klasa 11	Rezultatet e të nxënit
<p>Ushtrime kromatike ne 8 pozicione</p> <p>Shkallët me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri në pozicionet e lartme.</p> <p>Ushtrime</p> <p>3 ushtrime</p> <p>Metode per fillestare</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ka impostim të mirë të duarve - realizon teknikisht shkallët maxhore dhe minore - realizon teknikisht etydet - luan në tempin e duhur - luan figurat ritmike - luan me tingull të lidhur
<p>Valle e Rugoves</p> <p>Valle me motive te Pukes</p> <p>Potpuri kengesh Mirditore</p> <p>Kenge Matjane</p> <p>Kenge Dibrane</p>	<ul style="list-style-type: none"> - luan në tempin dhe stilin e duhur - kupton gjatë luajtjes në instrument vazhdimësinë dhe rrjedhshmërinë e tingullit - luan ushtrime gishtash për pasazhet e vështira - demonstrohet nga mesuesi pjese, pjese se bashku me nxenesin duke realizuar elementet zbukurues. - realizohen figura ritmike 7/8, 5-7/8. - demonstron figurat ritmike te perbera .
Tematikat klasa 12	Rezultatet e të nxënit
<p>Ushtrime kromatike ne 8 pozicione</p> <p>Shkallët me ritëm të ngadaltë dhe mesatar deri</p>	<p>Nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon në mënyrë të veçantë impostimin.

<p>në pozicionet e lartme.</p> <p>Ushtrime</p> <p>2 ushtrime në muaj</p> <p>Metode per fillestare</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mban trupin drejt dhe perdorlirshëm duart dhe gishtat. - përdor lirshëm pulsën e dorës së djathtë dhe nxjerrjen e tingullit. - përvetëson pozicionet në tastierën e instrumentit. - luan ushtrime gishtash.
<p>Valle e Valbones</p> <p>Valle e Kosoves</p> <p>Valle me motive Matjane</p> <p>Valle e Rugoves</p> <p>Valle me motive të Pukes</p> <p>Potpuri këngesh Mirditore</p> <p>Kenge Matjane</p> <p>Kenge Dibrane</p>	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - realizon kalimet e ndryshme të intervaleve. - realizon kalimet e shpeshta të intervaleve të sekondës duke bërë të mundur një lojë shumë të sakte dhe të bukur. - demonstron nga mësuesi pjesë, pjesë së bashku me nxënësin duke realizuar elementet zbukurues. - realizohen figura ritmike 7/8, 5-7/8. - demonstron figurat ritmike të perbera .
<p>UDHËZIME METODOLOGJIKE</p> <p>Për të arritur një nivel sa më të mirë të lojës në instrument e çiftelise, nxënësi duhet edukuar të studiojë në mënyrë sa më sistematike. Në këtë proces, puna e mësuesit duhet të jetë e vazhdueshme, e thelluar dhe e lidhur ngushtë me vëzhgimin psikologjik e emocional të nxënësit, që nga shkallët e para të formimit, deri në plotësinë e mjaftueshme të tij. Për të pasur rezultate sa më të mira, trajtimi psikoemocional duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit dhe të synojë, në radhë të parë, një administrim sa më të mirë të orës së mësimi. Po ashtu, ndërthurja e kërkesave teknike të lojës në instrument me kërkesat artistike të veprave të veçanta, do t'i jepte orës së mësimi më shumë frymëmarrje dhe do ta bënte atë më të pëlqyeshme për nxënësin. Është mirë që, në momente të caktuara të realizimit të programit, të planifikohen forma të veçanta të kontrollit të dijeve e të nivelit të nxënësit. Këto do të ishin mbështetje e sigurt për shkallët e tjera të realizimit dhe do ta ndihmonin nxënësin t'i kuptonte nga afër kërkesat e mëtejshme të mësuesit.</p>	

Për këtë, edhe kontrolli i materialeve teknike dhe i pjesëve të tjera artistike të programit duhet të përputhet me shkallët e studimit të tyre: ngadalë (ushtrim e kontroll në detaje); pak më shpejt (vërtetim i studimit të saktë të materialit dhe siguri për më tej); më shpejt e, së fundi, trajtim i materialit në tempin e kërkuar nga partitura. Sipas kësaj dinamike, edhe kontrolli i përgjithshëm i dijeve do të ishte një fazë e rëndësishme nëformimin e nxënësit dhe do të shërbente për një menaxhim më të mirë të mundësive dhe mangësive të tij për të ardhmen.

UDHËZIME PËR VLERËSIMIN:

Vlerësimi në Saxhot simestrale bëhet në mënyrë kolegjiale. Mësuesi i një nxënësi të caktuar ka të drejtë të ngre ose ulë një notë atij nxënësi në varësi të avancimit shumë-anësh vjetor në orën e tij të mësimit.

Nxënësi arrin nivelin e ulët, kur luan jo korrekt:

- me ritëm,
- me tingull mesatar,
- me intonacion jo të këndshëm,
- me shkallë shpejtësie të ulët e
- me disa gabime.

Nxënësi arrin nivelin mesatar, kur luan mirë:

- ritmikisht,
- me tingull e me intonacion,
- pastër e me pak gabime.

Nxënësi arrin nivelin e lartë, kur:

- luan shumë mirë në të gjitha elementet e mësipërme.

MATERIALE DHE BURIME MËSIMORE: Çifteli, Lexhio, Partiturë, Sistem audio-video TIK, Internet